

Τ.Ε.Ι. ΚΑΛΑΜΑΤΑΣ
ΣΧΟΛΗ: ΔΙΟΙΚΗΣΗΣ ΚΑΙ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑΣ
ΤΜΗΜΑ: ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΜΟΝΑΔΑΣ ΤΟΠΙΚΗΣ
ΑΥΤΟΔΙΟΙΚΗΣΗΣ

ΘΕΜΑ ΠΤΥΧΙΑΚΗΣ ΕΡΓΑΣΙΑΣ:

ΨΗΦΙΑΚΕΣ ΠΟΛΕΙΣ: Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΑΛΩΝ

ΦΟΙΤΗΤΡΙΑ

ΖΟΥΜΠΟΥΛΑΚΗ ΑΝΔΡΟΝΙΚΗ

ΕΠΙΒΛΕΠΩΝ ΚΑΘΗΓΗΤΗΣ

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ

Καλαμάτα Ιούλιος 2009

ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

ΜΕΡΟΣ Α

Εισαγωγήσελ 8

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Τεχνολογίασελ 10

1.2 Επιστήμη-Τεχνολογία-Πρόοδος.....σελ 12

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1 Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών(ΤΠΕ).....σελ 14

2.2 Ο ρόλος των νέων ΤΠΕ.....σελ 15

2.3 Οι βασικές Αρχές των ΤΠΕ.....σελ 16

2.4 Βασικά χαρακτηριστικά των ΤΠΕ.....σελ 17

2.5 Η χρήση των ΤΠΕ στην Ελλάδα.....σελ 18

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Η έναρξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας(ΚτΠ).....σελ 23

3.2 Η Κοινωνία της Πληροφορίας(ορισμός).....σελ 24

3.3 Τα θεσμικά όργανα της ΚτΠ.....σελ 25

3.4 Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας».....σελ 27

3.5 Βασικά έργα της ΚτΠσελ 36

3.5.1 Το Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «Σύζευξιςσελ 36

3.5.2 Το πρόγραμμα «Πολιτείασελ 38

3.5.3 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών(ΚΕΠ).....σελ 39

3.6 Η νέα Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013.....σελ 40

3.7 Ειδικές παρεμβάσεις από τη Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού.....σελ 43

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.....σελ	44
4.2 Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση.....σελ	44
4.3 Ο ρόλος της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνηση.....σελ	45
4.4 Εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....σελ	46
4.5 Τα επίπεδα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....σελ	48
4.6 Ανάλυση SWOT της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.....σελ	49
4.7 Στάδια εσωτερικής και εξωτερικής αναδιοργάνωσης στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Τοπικής Διακυβέρνησης.....σελ	52
4.7.1 Εσωτερική αναδιοργάνωση των δήμων.....σελ	52
4.7.2 εξωτερική αναδιοργάνωσησελ	54
4.8 Στρατηγική και δράσεις: Δήμοι και ΚΕΔΚΕ.....σελ	56

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Ψηφιακός Δήμος.....σελ	58
5.1.1 Βέλτιστες Πρακτικές Ψηφιακών Δήμων.....σελ	61
5.2 Ψηφιακή Τεχνολογία, η έρευνα και ο καταναλωτής.....σελ	62
5.3 Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» της Ειδικής Γραμματείας για την ΚτιΠ.....σελ	63

ΜΕΡΟΣ Β

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Γεωγραφία της περιοχής-Πληθυσμιακή Σύνθεση.....σελ 69

6.2 Ανθρωπογενής Προσέγγιση.....σελ 73

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1 Η πρώτη ψηφιακή πόλη.....σελ 75

7.2 Παρουσίαση καλών περιφερειακών πρακτικών έργων.....σελ 76

7.2.1 Ανάλυση του έργου e-Τρίκαλα.....σελ 76

7.3 Έργα που βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης.....σελ 77

7.3.1 Προώθηση της Ευρυζωνικότητας στο Δήμο Τρικκαίων.....σελ 78

7.3.2 Κέντρο Πληροφόρησης Δημοτικής Βιβλιοθήκης.....σελ 78

7.3.3 Δημιουργία πολιτιστικού υποβάθρου με μηχανισμούς διαχείρισης-διάχυσης
για τον Πολιτιστικό Οργανισμό του δήμου.....σελ 79

7.4 Έργα τα οποία έχουν σχεδιαστεί.....σελ 79

7.4.1 Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών.....σελ 79

7.4.2 Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο της ΤΕΔΚ Τρικάλων.....σελ 81

7.4.3 Σύστημα Διαδημοτικής εξυπηρέτησης των πολιτών της ΤΕΔΚ
Τρικάλωνσελ 81

7.4.4 Σύστημα Ευφών Μεταφορών του δήμου Τρικκαίων.....σελ 82

7.4.5 Κέντρο Τηλε-πρόνοιαςσελ 82

7.5 Έργα που πρόκειται να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν.....σελ 84

7.5.1 Πρόγραμμα εκπαίδευσης στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.....σελ 85

7.5.2 Ηλεκτρονική αγορά των επιχειρήσεων του Εμπορικού
Επιμελητηρίου Τρικάλων.....σελ 85

7.5.3 Σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών μεταφοράς υδάτων και

ενέργειας, καθώς και διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων.....σελ	86
7.5.4 Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών διαχείρισης έκτακτων αναγκών και πολιτικής προστασίας.....σελ	86
7.5.5 Μητροπολιτικό Σύστημα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού.....σελ	87
7.5.6 Περιφερειακά κέντρα Τηλε-εργασίας.....σελ	87
7.5.7 Συστήματα Τηλε-κπαίδευσης ανέργων πολιτών.....σελ	88
7.5.8 Συστήματα ψηφιακής αναμετάδοσης πολιτιστικών εκδηλώσεων.....σελ	88

ΜΕΡΟΣ Γ

Ομαδοποιημένο Ερωτηματολόγιο, Συμπεράσματα, Ταυτότητα Έρευνας....σελ	90
--	----

ΑΦΙΕΡΩΣΗ

Στους γονείς μου και στην αδελφή μου....

ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΕΣ

Πρώτα απ'όλα θα ήθελα να ευχαριστήσω τους γονείς μου για την ηθική και οικονομική υποστήριξη που μου πρόσφεραν κατά την διάρκεια των σπουδών μου στο ΤΕΙ Καλαμάτας.

Παράλληλα, θα ήθελα να ευχαριστήσω τον κ. Ανδρέα Αλεξόπουλο για τις γνώσεις που μου έδωσε κατά τη διάρκεια της φοίτησής μου στο τμήμα ΔΜΤΑ καθώς επίσης και για τη βοήθειά του προκειμένου να ολοκληρώσω τη πτυχιακή μου εργασία.

Θα ήθελα να εκφράσω τις ευχαριστίες μου στον διευθύνων σύμβουλο της e-Trikala ΑΕ και στον Δήμαρχο των Τρικάλων για την παραχώρηση του υλικού της πτυχιακής μου εργασίας.

ΜΕΡΟΣ Α

Η ΕΝΝΟΙΑ ΤΗΣ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑΣ

ΕΙΣΑΓΩΓΗ

Τις τελευταίες δυο δεκαετίες ο ρόλος των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνιών (ΤΠΕ) ισχυροποιείται συνεχώς με πολλαπλασιαστικές επιπτώσεις σε όλα τα πεδία της κοινωνικοοικονομικής ζωής κυρίως στις ανεπτυγμένες κοινωνίες αλλά και στις αναπτυσσόμενες. Στην Ελλάδα η διείσδυση των ΤΠΕ έχει ενταθεί με τα πρώτα εμφανή αποτελέσματα. Στόχος της εργασίας αποτελεί η διερεύνηση της σημασίας των ΤΠΕ για την τοπική ανάπτυξη με την ευρεία της έννοια και η ανάδειξη βέλτιστων πρακτικών που παρατηρήθηκαν στον ελληνικό χώρο από φορείς της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και συγκεκριμένα από το Δήμο Τρικκαίων.

Η δομή της πτυχιακής της εργασίας χωρίζεται σε τρία μέρη. Το Α μέρος περιλαμβάνει:

Κεφάλαιο 1: Στο κεφάλαιο 1 αναφέρεται η έννοια της τεχνολογίας και τη συσχέτιση τεχνολογίας και προόδου

Κεφάλαιο 2: Σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρεται ο ρόλος διείσδυσης των Νέων Τεχνολογιών ,τις αρχές και τα χαρακτηριστικά αυτών.

Κεφάλαιο 3: Γίνεται λεπτομερή ανάλυση του επιχειρησιακού προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»,και ότι αφορά αυτό (πχ οι στόχοι, μέτρα τα θεσμικά όργανα) καθώς και την Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013.

Κεφάλαιο 4: Σε αυτό το κεφάλαιο γίνεται προσέγγιση της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης και η εκτενής ανάλυσή της όσον αφορά τα επίπεδα και τα στάδια της καθώς και η ανάλυση SWOT.

Κεφάλαιο 5: Στο κεφάλαιο 5 αναφέρεται η έννοια του ψηφιακού δήμου, παραδείγματα άλλων ψηφιακών δήμων και το πρόγραμμα «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση»της Εδικής Γραμματείας για την ΚτΠ

Το Β' μέρος περιλαμβάνει:

Κεφάλαιο 6: Σε αυτό το κεφάλαιο αναφέρομαι γενικά για τον δήμο Τρικάλων, τη γεωγραφία της περιοχής και την πληθυσμιακή σύνθεση.

Κεφάλαιο 7: Γίνεται λεπτομερή ανάλυση για την πρώτη ψηφιακή-ηλεκτρονική πόλη, το έργο e-trikala και τέλος τα βασικότερα έργα τα οποία επρόκειτο να

σχεδιασθούν- υλοποιηθούν, έργα τα οποία έχουν ήδη σχεδιαστεί και έργα που βρίσκονται ακόμα στο στάδιο υλοποίησης.

Στο Γ' μέρος αναφέρω την ταυτότητα έρευνα που έκανα, το ερωτηματολόγιο και τα σχεδιαγράμματα που δημιουργήθηκαν από της απαντήσεις.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 1

1.1 Τεχνολογία

Η τεχνολογία αναφέρεται στο αποτέλεσμα της εφαρμογής της (θεωρητικής) επιστημονικής γνώσης με στόχο την δημιουργία ενός αντικειμένου με πρακτικό όφελος. Άλλοτε, αναφέρεται στην μεθοδολογία που χαρακτηρίζει μια τέτοια διαδικασία. Τα τελευταία χρόνια υπάρχει τάση η έννοια να αναφέρεται μόνο στην υψηλή τεχνολογία ή/και στην τεχνολογία υπολογιστών μόνο, αν και κατά βάση δεν περιορίζεται μόνο σε αυτούς τους τομείς.

Η Τεχνολογία εκτείνεται σε ευρύ πεδίο και ασχολείται με τη γνώση και τη χρήση εργαλείων και τεχνικών και με το πως αυτό επηρεάζει την ικανότητα ενός είδους να ελέγχει το περιβάλλον του και να προσαρμόζεται σε αυτό. Στην ανθρώπινη κοινωνία είναι μια απόρροια της επιστήμης και της μηχανικής, αν και διάφορα τεχνολογικά επιτεύγματα προηγούνται χρονολογικά και των δύο αυτών εννοιών. Ο όρος Τεχνολογία¹ προέρχεται από τις ελληνικές λέξεις τέχνη και λόγος. Παρόλα αυτά ένας αυστηρός προσδιορισμός είναι δύσκολος. Η Τεχνολογία μπορεί να αναφερθεί σε υλικά αντικείμενα που χρησιμοποιούνται από την ανθρωπότητα, όπως μηχανές, λογισμικό ή σκεύη, αλλά επίσης μπορεί να περιλαμβάνει ευρύτερα θέματα, συμπεριλαμβανομένων συστημάτων, μεθόδων οργάνωσης και τεχνικών. Ο όρος μπορεί επίσης να εφαρμοστεί γενικά ή σε συγκεκριμένους τομείς: Παραδείγματα είναι η Κατασκευαστική Τεχνολογία ή Φαρμακευτική Τεχνολογία ή Τεχνολογία Αιχμής.

Η χρήση της τεχνολογίας από το ανθρώπινο είδος ξεκίνησε με την μετατροπή των φυσικών πρώτων υλών σε απλά εργαλεία. Η προϊστορική ανακάλυψη της ικανότητας των ανθρώπων να ελέγχουν τη φωτιά αύξησε τις διαθέσιμες πηγές τροφής και η εφεύρεση του τροχού βοήθησε τους ανθρώπους να ταξιδεύουν και να ελέγχουν το περιβάλλον τους. Πρόσφατα τεχνολογικά επιτεύγματα, όπως η τυπογραφία, το τηλέφωνο και το Διαδίκτυο, έχουν περιορίσει τα φυσικά εμπόδια της επικοινωνίας και έχουν επιτρέψει στους ανθρώπους και να αλληλεπιδρούν σε παγκόσμια κλίμακα. Παρ' όλα αυτά, η τεχνολογία δεν χρησιμοποιείται μόνο για ειρηνικούς σκοπούς: η κατασκευή καταστροφικών όπλων έχει προχωρήσει, στη διάρκεια της ιστορίας, από τα ρόπαλα στα πυρηνικά όπλα.

¹ Διαδίκτυο: [Wikipedia.org/](https://el.wikipedia.org/) Από την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

Η τεχνολογία έχει επηρεάσει την κοινωνία και το περιβάλλον της με διάφορους τρόπους. Σε κάποιες κοινωνίες η τεχνολογία έχει βοηθήσει να αναπτυχθούν πιο προηγμένες οικονομίες (συμπεριλαμβανομένης της σημερινής παγκόσμιας οικονομίας) και έχει κάνει δυνατή την άνοδο μιας τάξης που διαθέτει ελεύθερο χρόνο. Πολλές τεχνολογικές διαδικασίες παράγουν ανεπιθύμητα προϊόντα, με τη διαδικασία που είναι γνωστή ως ρύπανση, και εξαντλούν τους φυσικούς πόρους σε βάρος της γης και του περιβάλλοντός της. Ποικίλες εφαρμογές της τεχνολογίας επηρεάζουν τις αξίες μιας κοινωνίας και η νέα τεχνολογία συχνά θέτει νέες ηθικές ερωτήσεις. Παραδείγματα είναι η ανάπτυξη της αντίληψης της αποτελεσματικότητας στα πλαίσια της ανθρώπινης παραγωγικότητας, ενός όρου που αρχικά είχε εφαρμοστεί μόνο σε μηχανές, και η αμφισβήτηση των παραδοσιακών προτύπων. Θέτει, επίσης, νέα θέματα ηθικής, όπως αυτό της κλωνοποίησης ανθρώπινων όντων.

Φιλοσοφικές αντιπαραθέσεις έχουν προκύψει σχετικά με την τωρινή και τη μελλοντική χρήση της τεχνολογίας στην κοινωνία, με διαφωνίες για το αν η τεχνολογία βελτιώνει την κατάσταση του ανθρώπου ή την χειροτερεύει. Ο Νεολουδισμός, ο αναρχο-πρωτογονισμός, όπως και άλλα παρόμοια κινήματα κατακρίνουν τη διείσδυση της τεχνολογίας στο σύγχρονο κόσμο, ισχυριζόμενα ότι αποξενώνει τους ανθρώπους και καταστρέφει τον πολιτισμό. Υποστηρικτές ιδεολογιών όπως ο διανθρωπισμός² και ο τεχνο-προοδευτισμός θεωρούν τη συνέχιση της τεχνολογικής εξέλιξη ευεργετική για την κοινωνία και την κατάσταση του ανθρώπου. Βέβαια, μέχρι πρόσφατα, θεωρούνταν ότι η εξέλιξη της τεχνολογίας ήταν περιορισμένη μόνο στα ανθρώπινα όντα, αλλά πρόσφατες επιστημονικές έρευνες δείχνουν ότι και άλλα πρωτεύοντα θηλαστικά και ορισμένες κοινωνίες δελφινιών έχουν αναπτύξει απλά εργαλεία και μεθόδους για να μεταβιβάσουν τις γνώσεις τους στις επόμενες γενεές.³

² transhumanism

³ Διαδίκτυο:el.wikipedia.org. Από την ελεύθερη εγκυκλοπαίδεια

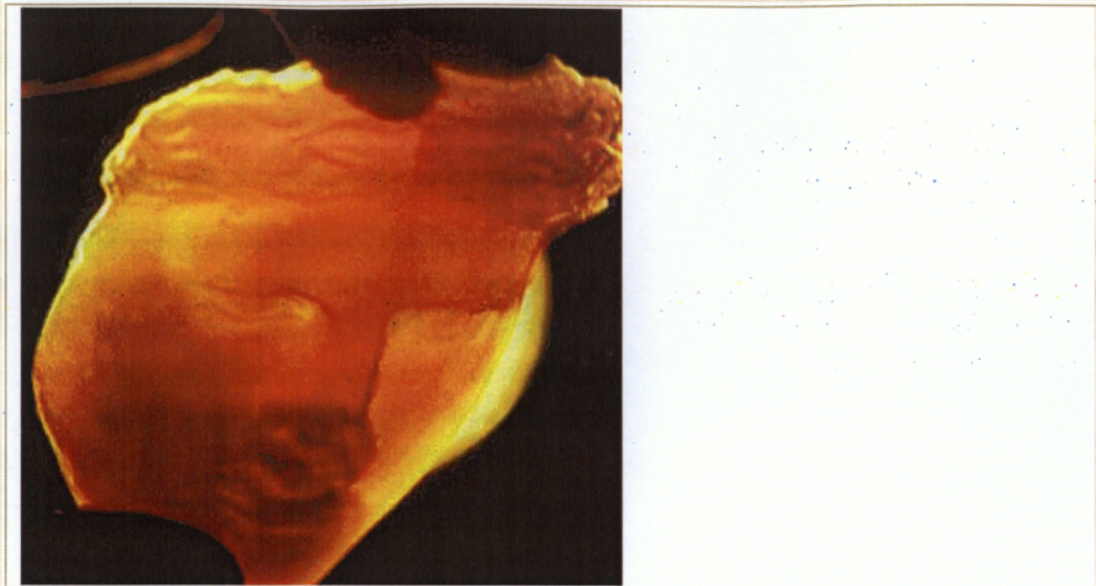
1.2 Επιστήμη-τεχνολογία και πρόοδος

Από τη μελέτη των ανθρώπινων δραστηριοτήτων προκύπτει ότι οι τεχνικές επινοήσεις, ακόμα και στις πρώιμες εποχές, προηγούνται οποιουδήποτε άλλου νεωτερισμού. Αυτές οι επινοήσεις, αφενός δημιούργησαν το απαιτούμενο περίσσειμα πόνων (πλούτο) για να έχει την ευχέρεια ο άνθρωπος να ασχοληθεί με ηθικά και αισθητικά ζητήματα και αφετέρου βοήθησαν αποτελεσματικά στη γενικότερη βιολογική, οικονομική και κοινωνική πρόοδο. Για να επιβεβαιώσουμε τον ισχυρισμό ότι η τεχνολογική (και η επιστημονική) πρόοδος δημιουργούν πλούτο και για να εκτιμήσουμε αυτό τον πλούτο ποσοτικά, αξιοποιούμε τις μελέτες του οικονομολόγου Angus Maddison⁴ που συνέταξε στις αρχές του 21^{ου} αιώνα για λογαριασμό του ΟΟΣΑ.

Το 1913 με τη δεύτερη βιομηχανική επανάσταση που ξεκίνησε από τους σιδηροδρόμους και τη χαλυβουργία για να καταλήξει στη μαζική παραγωγή αυτοκινούμενων οχημάτων με τις τεχνικές επινοήσεις στην ηλεκτροτεχνία (γεννήτριες, κινητήρες, γραμμές μεταφοράς ενέργειας κλπ.), τη μηχανολογία (μηχανές εσωτερικής καύσης, εργαλειομηχανές κλπ.), τη μεταλλουργία, τη χημεία κ.ο.κ. Μετά το β' παγκόσμιο πόλεμο, η τεχνολογική πρόοδος εξελίσσεται ραγδαία και η τρίτη βιομηχανική επανάσταση με την πληροφορική, τις επικοινωνίες, τη βιοτεχνολογία κ.ά. αλλάζει κυριολεκτικά τις συνθήκες σε παγκόσμιο επίπεδο.

Ως προς την αλληλεξάρτηση μεταξύ επιστήμης και τεχνολογίας, φαίνεται ότι οι φυσικές επιστήμες καλύπτουν επιστημολογικά επίσης τις τεχνικές κατασκευές και λειτουργίες, δηλαδή ισχύει μεταξύ τους μια σχέση *υπερσυνόλου-υποσυνόλου*. Η επιστημονικότητα που χαρακτηρίζει τις Φυσικές Επιστήμες δεν ισχύει όμως γενικώς τουλάχιστον για ένα μέρος των τεχνικών κατασκευών θα ανταποκρίνεται πλήρως στο απώτερο μέλλον όταν όλες οι τεχνικές κατασκευές και λειτουργίες θα έχουν περιγραφεί και εξηγηθεί με επιστημονικό τρόπο. Κι αυτό γιατί πολλές ίσως οι περισσότερες τεχνικές επινοήσεις προέκυψαν αρχικά και προκύπτουν μερικές φορές ακόμα με εμπειρικό τρόπο χωρίς να αποκλείεται σε ορισμένες περιπτώσεις και ο παράγοντας του τυχαίου: αναφέρουμε εδώ ενδεικτικά την τυπογραφική πρέσα την ατμομηχανή τον τηλεγράφο το αεροπλάνο κ.ά.

⁴ Οικονομολόγος (Maddison: «The World Economy, Historical Statistics», OECD

Γιάννης Μιχαλούδης: Αφροδίτη της Μήλου Αερόγλυφη σιλίκονη πυρακτωμένη από ακτίνες λέιζερ. Ταυτόχρονα ο άνθρωπος οδηγείται από τα επιτεύγματά του σε νέους περιορισμούς και νέας μορφής εξαρτήσεις όπως

- τη σταδιακή υποβάθμιση του περιβάλλοντος
- την απώλεια ελέγχου στα τεχνητά ραδιενεργά υλικά
- τη μόλυνση τροφίμων και υδάτων με εντομοκτόνα και φυτοφάρμακα
- τη διάδοση γενετικά τροποποιημένων καλλιεργειών
- τη συσσώρευση ακτινοβολιών από κάθε είδους και μορφής συστήματα εκπομπής
- τη συνεχή παρακολούθηση μέσω της κινητής τηλεφωνίας των πιστωτικών καρτών των υπαίθριων συστημάτων βιντεοσκόπησης κ ά
- την επέμβαση στο γονιδίωμα με προς το παρόν απρόβλεπτες επιπτώσεις και προοπτικές

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 2

2.1. Τεχνολογίες Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Εισαγωγή

Ο τομέας εφαρμογών των ΤΠΕ παρουσίασε μεγάλη ανάπτυξη την τελευταία εικοσαετία στα πλαίσια της «τεχνολογικής έκρηξης»⁵ Έχει να κάνει με τη διαχείριση και επεξεργασία της πληροφορίας και την προώθηση επικοινωνίας. Είναι μια σύνθετη και πολύπλευρη διαδικασία, η οποία απαιτεί τη χρήση ηλεκτρονικών υπολογιστών, λογισμικού και τηλεπικοινωνιακών συσκευών.

Οι ΤΠΕ μετατρέπουν, αποθηκεύουν και μεταδίδουν την πληροφορία σε τοπικά και απομακρυσμένα σημεία, πάντα όμως σε ψηφιακή μορφή. Επίσης συμβάλλουν στην βελτίωση της ποιότητας ζωής. Είναι σε θέση να βελτιώσουν την υγεία των συμπολιτών μας μέσω νέων ιατρικών και προνοιακών υπηρεσιών. Υπό το πρίσμα των δημογραφικών προκλήσεων που αντιμετωπίζει η Ευρώπη, οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν σε αποτελεσματικότερα και αποδοτικότερα συστήματα δημόσιας υγείας και πρόνοιας. Μπορούν να αποτελέσουν ισχυρή δύναμη ενίσχυσης της ευρωπαϊκής πολιτιστικής ποικιλομορφίας καθιστώντας ευρύτερα διαθέσιμη την κληρονομιά μας και την πολιτιστική μας δημιουργία. Οι ΤΠΕ είναι επίσης ένα εργαλείο περιβαλλοντικής αειφορίας⁶, π.χ. μέσω παρακολούθησης και διαχείρισης καταστροφών καθώς και με διαδικασίες παραγωγής που είναι καθαρές, εξοικονομούν ενέργεια και είναι αποτελεσματικές. Οι ΤΠΕ μπορούν να συμβάλουν σε ασφαλέστερες, καθαρότερες και ενεργειακά αποδοτικότερες μεταφορές. Ενδεικτικά αναφέρουμε ορισμένες ψηφιακές τεχνολογίες που σήμερα συναντάμε συχνότερα:

- το Διαδίκτυο, για τον εντοπισμό, μεταφορά και δημοσίευση πληροφοριών μέσω επιτραπέζιων και φορητών υπολογιστών, υπολογιστών παλάμης και κινητών τηλεφώνων
- τα συστήματα GSM, GPRS ΚΑΙ 3G για τη μεταφορά φωνητικών, γραπτών και πολυμεσικών στοιχείων μέσω της κινητής τηλεφωνίας

⁵ Δήμος Τρικάλων, έντυπο υλικό

⁶ Ολοκληρωμένη ανάπτυξη της υπαίθρου. Ο ρόλος της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

- τεχνολογίες ασύρματων δικτύων τοπικής και αστικής κάλυψης Wi-Fi και WiMAX, για την ασύρματη σύνδεση συσκευών με το Διαδίκτυο σε υψηλές ταχύτητες
- την τεχνολογία Bluetooth, αλλά και άλλες παρόμοιες που επιτρέπει την ασύρματη σύνδεση συσκευών μεταξύ τους, σε μικρή απόσταση όπως και το κινητό τηλέφωνο με το ακουστικό.

2.2 Ο ρόλος των νέων Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορικής

Οι τεχνολογίες επικοινωνιών και πληροφορικής μεταβάλλουν τον τρόπο εργασίας, επικοινωνίας, διασκέδασης και συναλλαγής μεταξύ των πολιτών και των επιχειρήσεων. Συμβάλλουν στην απλοποίηση των σχέσεων μεταξύ κράτους και πολίτη και αποτελούν την κινητήρια δύναμη για βελτίωση της παραγωγικότητας και της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων και των δημόσιων υπηρεσιών. Ταυτόχρονα καθιστούν την εκπαιδευτική διαδικασία μια διαρκή δυναμική διαδικασία που συνεχώς μεταβάλλεται και εξειδικεύεται ενώ η εξειδίκευση αυτή υπεισέρχεται και στη παραγωγική διαδικασία δημιουργώντας νέες συνθήκες και τρόπους εργασίας και αναδεικνύοντας νέες δεξιότητες.

Οι τεχνολογίες επικοινωνιών και πληροφορικής απλοποιούν στο ελάχιστο τα πάγια προβλήματα της δημόσιας διοίκησης όπως είναι η γραφειοκρατία και η διαφθορά ενώ, συμβάλλουν στη βελτίωση των υπηρεσιών στην υγεία, στην παιδεία, στην πρόνοια και στη διατήρηση και καλύτερη ανάδειξη της ιστορίας μας, της πολιτιστικής μας κληρονομιάς και της γλώσσας μας. Συνεισφέρουν στην αποκέντρωση των υπηρεσιών, στηρίζουν την ισότιμη περιφερειακή ανάπτυξη και βελτιώνουν την ποιότητα ζωής του πολίτη. Παράλληλα προσφέρουν στον πολίτη τη δυνατότητα της συμμετοχής και της παρέμβασης στα κοινά δημιουργώντας μια σύγχρονη ηλεκτρονική εκκλησία του δήμου και καθιστώντας εφικτή την ηλεκτρονική δημοκρατία.

Οι τεχνολογίες των επικοινωνιών και πληροφορικής αποτελούν την κινητήρια δύναμη στη σύγχρονη εποχή και προκαλούν έναν κοινωνικό μετασχηματισμό δημιουργώντας νέες ευκαιρίες για όλους. Ταυτόχρονα όμως

εγκυμονούν σημαντικούς κινδύνους αν η διείσδυση των νέων τεχνολογιών προκαλεί διεύρυνση του ψηφιακού χάσματος τόσο μεταξύ αναπτυγμένων και αναπτυσσόμενων χωρών όσο και μεταξύ των πολιτών του ίδιου κράτους.

2.3 Οι Βασικές Αρχές των Τεχνολογιών Επικοινωνίας και Πληροφορικής

Καθίσταται λοιπόν σαφές ότι η αξιοποίηση των δυνατοτήτων των νέων τεχνολογιών έχει νόημα μόνο όταν απευθύνεται στο σύνολο των πολιτών και όχι σε μια μερίδα ψηφιακά-προνομιούχων πολιτών. Διαφορετικά συμβάλλει στη δημιουργία ανυπέβλητων ανισοτήτων και δημιουργεί συνθήκες επέλιτευξης υπερκέρδους από τις ψηφιακά προνομιούχες ομάδες. Η ανάδειξη των θετικών χαρακτηριστικών της ψηφιακής εποχής στηρίζεται στις παρακάτω **βασικές αρχές** :⁷

- ✚ Βελτίωση της ποιότητας ζωής (καλύτερες υπηρεσίες υγείας, πρόνοιας, μεταφορών)
- ✚ Συμμετοχή του πολίτη στη λήψη αποφάσεων (Ηλεκτρονική Δημοκρατία)
- ✚ Προστασία των δικαιωμάτων του πολίτη
- ✚ Διευκόλυνση συναλλαγών πολίτη- κράτους(πάταξη γραφειοκρατίας, διαφθοράς)
- ✚ Αποκέντρωση και ισότιμη περιφερειακή ανάπτυξη
- ✚ Νέες θέσεις και νέες μορφές εργασίας (Τήλε-εργασία), Ευελιξία στα ωράρια εργασίας
- ✚ Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας, νέες επιχειρηματικές δυνατότητες, ηλεκτρονικό εμπόριο, δημιουργία υποδομών τεχνολογιών επικοινωνιών και πληροφορικής(ευρυζωνικά δίκτυα, απελευθέρωση των τηλεπικοινωνιών, δίκτυα υπολογιστών)
- ✚ Εκπαιδευτικό σύστημα βασισμένο σε νέες τεχνολογίες. Ωθηση της ερευνάς και αξιοποίηση των δεξιοτήτων του μαθητή-φοιτητή. Δια βίου εκπαίδευσης.
- ✚ Ανάδειξη της πολιτιστικής κληρονομιάς και των τουριστικών δυνατοτήτων με φθηνότερα και αποτελεσματικότερα

⁷ Πτυχιακή της φοιτήτριας Μιμίκου Δήμητρα 2006

- ✚ Διευκόλυνση ατόμων με ειδικές ανάγκες.

Η υλοποίηση των παραπάνω στόχων δημιουργούν ένα ευέλικτο περιβάλλον στον τρόπο εργασίας, διασκέδασης, συναλλαγής και επικοινωνίας του πολίτη. Μεταβάλλουν ριζικά την καθημερινότητα του, του δίνουν τη δυνατότητα να ρυθμίζει τον ελεύθερο του χρόνο και μεγαλύτερες δυνατότητες να τον αξιοποιεί δημιουργικά. Του δίνουν τη δυνατότητα να απλοποιεί τις συναλλαγές του με τις δημόσιες και ιδιωτικές επιχειρήσεις, να ενημερώνονται για τα δικαιώματά του και να συμμετέχει στα δημόσια πράγματα. Καθιστούν έτσι τον πολίτη ένα συνειδητοποιημένο πολίτη που παίρνει πρωτοβουλίες για τα ζητήματα που τον αφορούν.

2.4 Τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά των Τεχνολογιών

Πληροφορικής και Επικοινωνιών

Οι τεχνολογίες της πληροφορικής και επικοινωνιών έχουν τέσσερα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά⁸:

- ❖ Είναι τεχνολογίες υποδομής, δηλαδή επηρεάζουν όλους τους κλάδους και τους τομείς της οικονομικής δραστηριότητας και ειδικότερα της ενημέρωσης και του τύπου.
- ❖ Είναι τεχνολογίες που προκαλούν αποδιάρθρωση και ρήξη των παραδοσιακών μοντέλων οργάνωσης και λειτουργίας και αιτούν συνοδευτικές οργανωτικές διοικητικές αλλαγές και άλλες νοοτροπίας.
- ❖ Η χρήση τους είναι εξίσου σημαντική με την παραγωγή τους. (Δανία : « Ο καλύτερος χρήστης ΤΠΕ στον κόσμο»)
- ❖ Επιτρέπουν το ξεπέρασμα σταδίων εξέλιξης με την υιοθέτηση διαρκώς βελτιούμενων τεχνολογικών λύσεων.

⁸ www.observatory.gr, 18/04/2009

2.5 Η χρήση των ΤΠΕ στην Ελλάδα⁹

Από τη Γενική Γραμματεία της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος ανακοινώνονται τα αποτελέσματα για το βαθμό χρήσης νέων τεχνολογιών από νοικοκυριά και μέλη αυτών. Τα αποτελέσματα προέρχονται από τη δειγματοληπτική Έρευνα Χρήσης Τεχνολογιών Πληροφόρησης και Επικοινωνίας από τα νοικοκυριά, έτους **2008**.

Η έρευνα διενεργήθηκε σε τελικό δείγμα 5.045 ιδιωτικών νοικοκυριών και ισάριθμα μέλη αυτών, σε ολόκληρη τη Χώρα, με κριτήριο την ύπαρξη ενός, τουλάχιστον, μέλους ηλικίας 16 – 74 ετών σε κάθε νοικοκυριό. Περίοδος αναφοράς της έρευνας είναι το Α' τρίμηνο του 2008.

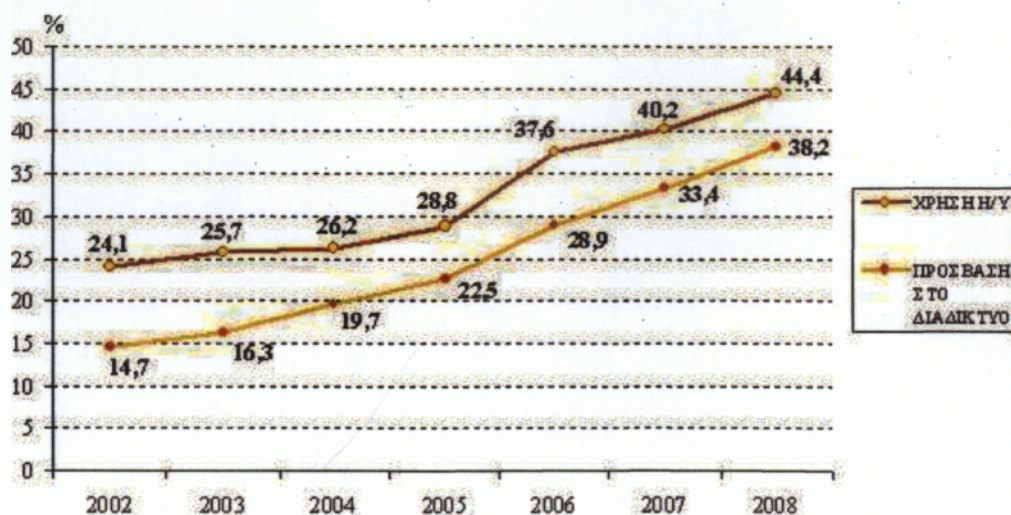
Με την έρευνα αυτή συγκεντρώνονται αναλυτικές πληροφορίες για την πρόσβαση των νοικοκυριών σε επιλεγμένες τεχνολογίες πληροφόρησης και επικοινωνίας, π.χ. ηλεκτρονικό υπολογιστή (Η/Υ), κινητό τηλέφωνο, ψηφιακή τηλεόραση, διαδίκτυο κλπ. Επίσης, συγκεντρώνονται, από το άτομο που έχει προεπιλεγεί, πληροφορίες που αφορούν στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, στην πρόσβαση στο διαδίκτυο, ειδικότερα στη χρήση προηγμένων υπηρεσιών για επικοινωνία ή ψυχαγωγία, καθώς και στις ηλεκτρονικές αγορές.

Τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την έρευνα παρουσιάζονται στη συνέχεια του δελτίου και εμφανίζονται ως ποσοστό επί του συνολικού πληθυσμού ή του συνολικού αριθμού νοικοκυριών της Χώρας.

⁹ Διαδίκτυο www.statistics.gr

α. Χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή και πρόσβαση στο διαδίκτυο

ΓΡΑΦΗΜΑ 1

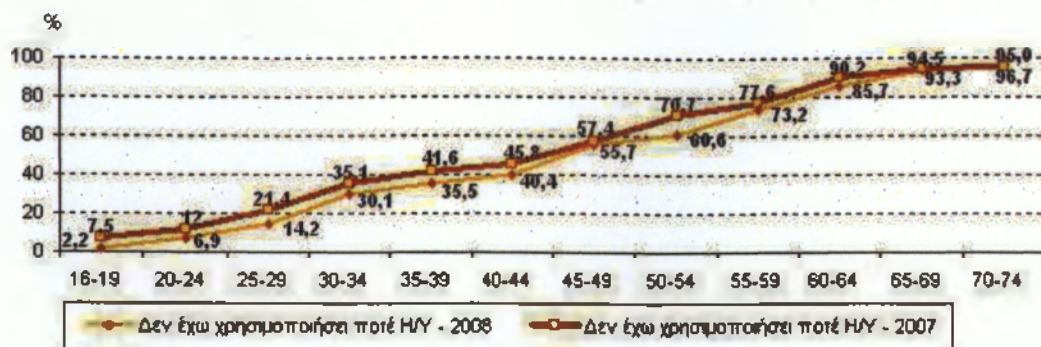

Πηγή: Εθνική Στατιστική Υπηρεσία

Ειδικότερα,

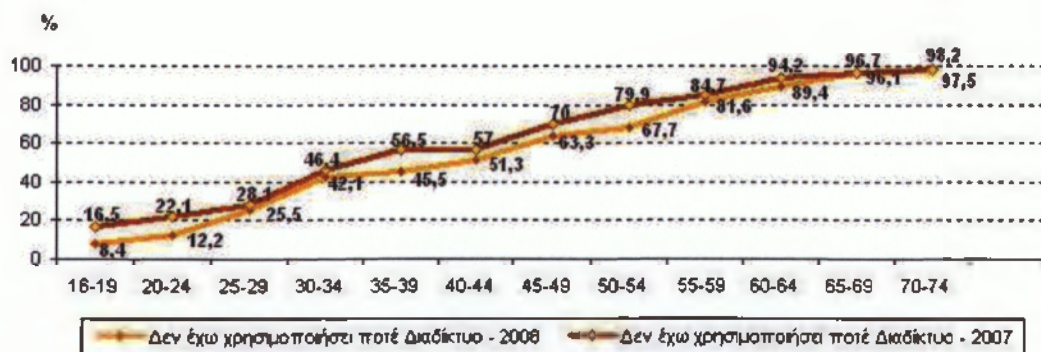
- Το Α' τρίμηνο του 2008, το ποσοστό των ατόμων που χρησιμοποίησαν Η/Υ ανέρχεται στο **44,4%** και το ποσοστό των ατόμων που είχαν πρόσβαση στο διαδίκτυο στο **38,2%**. Διευκρινίζεται ότι η χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή ή και διαδικτύου μπορεί να έχει πραγματοποιηθεί από όλους τους χώρους πρόσβασης, δηλαδή κατοικία, χώρο εργασίας, χώρο εκπαίδευσης, γειτονικά, φιλικά ή συγγενικά σπίτια, ξενοδοχεία, internet cafés κλπ.
- Σε σχέση με το 2007, ο πληθυσμός ηλικίας 16 – 74 ετών, που δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ Η/Υ, μειώθηκε κατά **4,7** ποσοστιαίες μονάδες. Η μείωση αυτή αντικατοπτρίζει τη συνεχή καθοδική τάση, στο πρώτο έτος διενέργειας της έρευνας (2002), το ποσοστό των ατόμων που δεν είχαν χρησιμοποιήσει ποτέ Η/Υ ήταν, περίπου, 75%, ενώ σήμερα μόνο 48%. Στο Γράφημα 2 παρουσιάζεται το ποσοστό των ατόμων που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ Η/Υ, κατά ηλικιακή ομάδα, για τα έτη 2007 και 2008.

ΓΡΑΦΗΜΑ 2

- Σε σχέση με το 2007, ο πληθυσμός ηλικίας 16 – 74 ετών, που δεν έχει χρησιμοποιήσει ποτέ το διαδίκτυο, μειώθηκε κατά 5,9 ποσοστιαίες μονάδες. Στο Γράφημα 3 παρουσιάζεται το ποσοστό των ατόμων που δεν έχουν χρησιμοποιήσει ποτέ διαδίκτυο, κατά ηλικιακή ομάδα, για τα έτη 2007 και 2008.

Γράφημα 3

β) Νοικοκυριά και νέες τεχνολογίες – Σύνδεση στο διαδίκτυο και τύπος σύνδεσης

Από τα νοικοκυριά το 31% έχει πρόσβαση στο διαδίκτυο, ποσοστό αυξημένο σε σχέση με αυτό των προηγούμενων ετών (25,4% για το 2007, 23,1% για το 2006 και 21,8% για το 2005).

Από τα νοικοκυριά που έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο το 72,5% διαθέτει σύνδεση ευρείας συχνότητας (DSL, DSL, SHDSL, καλωδιακή, UMTS κλπ.) και η κυριότερη συσκευή με την οποία συνδέονται στο διαδίκτυο είναι ο ηλεκτρονικός υπολογιστής (≈99%).

Τον τελευταίο χρόνο παρατηρείται ραγδαία αύξηση στις ευρυζωνικές συνδέσεις κατά 146%, περίπου, και αντιστρόφως μείωση των λοιπών συνδέσεων με modem, μέσω τηλεφωνικής γραμμής (αναλογικής ή ISDN) κατά 60%, περίπου. 8

Η διαχρονική εξέλιξη τόσο των ευρυζωνικών συνδέσεων, όσο και της διάθεσης ηλεκτρονικού υπολογιστή και της πρόσβασης στο διαδίκτυο, από τα νοικοκυριά.

γ) Χρήση τεχνολογίας, κατά ηλικιακή ομάδα

- 9 στα 10 νεαρά άτομα, ηλικίας 16-19 ετών, έχουν χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό υπολογιστή (90,3%)
- 8 στα 10 νεαρά άτομα, ηλικίας 16-19 ετών, έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο (83,4%)
- 10 στα 10 άτομα, ηλικίας 16-19, 20-24 και 25-29 ετών, έχουν χρησιμοποιήσει κινητό τηλέφωνο (98,4%, 98,5% και 97,0%, αντίστοιχα)
- 8 στα 10 άτομα, ηλικίας 20-24 ετών, έχουν χρησιμοποιήσει ηλεκτρονικό υπολογιστή (82,4%)
- 8 στα 10 άτομα, ηλικίας 20-24 ετών, έχουν πρόσβαση στο διαδίκτυο (77,1%) στα 10 άτομα, ηλικίας 70-74 ετών, έχουν χρησιμοποιήσει κινητό τηλέφωνο (31,3%).

Σύμφωνα με τα αποτελέσματα της έρευνας, μεγαλύτερη αύξηση, κατά το Α' τρίμηνο του έτους 2008, παρατηρείται στην Αττική, ήτοι:

- στην πρόσβαση στο διαδίκτυο κατά 21%, περίπου, όπου το 52,3% του

πληθυσμού εμφανίζεται να χρησιμοποιεί το διαδίκτυο

- στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή κατά 16%, περίπου, όπου το 58,4% του πληθυσμού εμφανίζεται να χρησιμοποιεί Η/Υ και
- στη χρήση κινητού τηλεφώνου κατά 4%, περίπου, όπου το 89,4% του πληθυσμού εμφανίζεται να χρησιμοποιεί κινητό τηλέφωνο.

Αξιοσημείωτη είναι και η αύξηση στη χρήση του διαδικτύου, κατά 16% στην Κεντρική Ελλάδα, καθώς και η αύξηση στη χρήση ηλεκτρονικού υπολογιστή, κατά 10,5% στα νησιά Αιγαίου και στην Κρήτη.

Συμπεράσματα

Τα προβλήματα που αντιμετωπίζει ο κλάδος της Πληροφορικής και των Επικοινωνιών τα τελευταία χρόνια είναι πολλά και σοβαρά. Όλα όμως έχουν μια κοινή αιτία: την έλλειψη κανόνων και επιτελικού σχεδιασμού. Συνακόλουθα, προκαλούνται τεράστιες στρεβλώσεις που ακυρώνουν τις προϋποθέσεις για υγιή ανταγωνισμό.

Η λύση θα πρέπει να προέλθει από το ίδιο το επιστημονικό δυναμικό του κλάδου. Αρκεί αυτό να περιβληθεί με την αναγκαία θεσμική κατοχύρωση, ώστε να αναλάβει τον κρίσιμο ρόλο του θεματοφύλακα:

- ❖ της τεχνικής και επιστημονικής αρτιότητας των αναπτυσσόμενων υποδομών, καθώς και
- ❖ της ορθολογικής λειτουργίας των πληροφορικών συστημάτων που υπάρχουν ή αναπτύσσονται.

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 3

3.1 Η έναρξη της Κοινωνία της Πληροφορίας

Η είσοδος της χώρας στην Κοινωνία της Πληροφορίας (ΚτΠ) αποτελεί βασική στρατηγική επιλογή για την επίτευξη σταθερής οικονομικής ανάπτυξης και σύγκλισης με τις οικονομίες των ευρωπαϊών εταίρων μας. Η ανάπτυξη της Κοινωνίας της Πληροφορίας έχει τη δυνατότητα να μετατρέψει την Ευρώπη σε κοινωνία και οικονομία όπου οι προηγμένες τεχνολογίες θα χρησιμοποιούνται για τη βελτίωση των συνθηκών διαβίωσης και εργασίας όλων των πολιτών.

Η Κοινωνία της Πληροφορίας¹⁰ δημιουργεί νέες ευκαιρίες για ευημερία, ανάπτυξη και καλύτερη ποιότητα ζωής. Σε αντίθεση όμως με άλλες τεχνολογικές αλλαγές η ταχεία ανάπτυξη και διάδοσή της επηρεάζει όλους τους οικονομικούς τομείς, τις δημόσιες υπηρεσίες και τις πολιτιστικές και κοινωνικές δραστηριότητες.

Η Κοινωνία αυτή υπόσχεται να μας προσφέρει πολλά πλεονεκτήματα υψηλού βιοτικού επιπέδου για συμμετοχή σε νέες αυξανόμενες αγορές, αλλαγές στους τρόπους παραγωγής και παράδοσης προϊόντων με αύξηση της παραγωγικότητας, πιο ικανοποιητική για τον εργαζόμενο η οποία θα χρησιμοποιεί προηγμένες τεχνολογίες. Οι ίδιες αυτές τεχνολογίες θα επιτρέψουν στους εργαζομένους να αναβαθμίσουν τα προσόντα τους με σκοπό τη βελτίωση των προοπτικών τους για απασχόληση όπως και την ενίσχυση της εκπαίδευσης και της μάθησης στα σχολεία.

Για τους πολίτες και τις κοινότητες η Κοινωνία της Πληροφορίας υπόσχεται να παρέχει καλύτερες δημόσιες υπηρεσίες, καθώς οι κυβερνήσεις αναπτύσσουν υπηρεσίες που βρίσκονται πιο κοντά στον πολίτη προσφέροντας επιλογές και ευκολίες.

¹⁰ Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη ψηφιακή σύγκλιση των ΟΤΑ. Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης(Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε) σ.8

3.2 Η κοινωνία της πληροφορίας

Συνήθως ο όρος¹¹ Κοινωνία της Πληροφορίας χρησιμοποιείται περιοριστικά για να περιγράψουμε την νέα οικονομία που διαμορφώνεται στην εποχή του Διαδικτύου. Η έννοια της Κοινωνία της Πληροφορίας όμως είναι πολυδιάστατη. Δεν έχει μόνον την οικονομική της διάσταση αλλά και την τεχνολογική της (πληροφορική, δίκτυα επικοινωνίας, οπτικοακουστική τεχνολογία), μα πάνω απ' όλα έχει την κοινωνική της διάσταση, που σημαίνει ότι πρέπει να είναι μια κοινωνία με πληροφορημένους πολίτες, που θα τους εξασφαλίσει την ευημερία και θα βελτιώσει την ποιότητα ζωής τους.

Ο όρος Κοινωνία της Πληροφορίας¹² εμφανίστηκε επίσημα για πρώτη φορά στη Λευκή Βίβλο της Ευρωπαϊκής Επιτροπής που περιέγραφε τις θέσεις της Ευρώπης για την Ανάπτυξη, την Ανταγωνιστικότητα και την Απασχόληση. Η κοινωνία που διαμορφώνεται αποκαλείται από πολλούς και Μετα-Βιομηχανική Κοινωνία,¹³ δηλαδή κοινωνία που δημιουργήθηκε μετά τη βιομηχανική επανάσταση των αρχών του 20^{ου} αιώνα, ή ακόμη Κοινωνία της Γνώσης (Knowledge Society).

Η ΚτΠ σε σχέση με τους ανθρώπους-μέλη της, θα μπορούσε να οριστεί σαν την κοινωνία στην οποία τα άτομα χρησιμοποιούν σε μεγάλο βαθμό την πληροφορία, είτε σαν καταναλωτές προϊόντων, είτε σαν εργαζόμενοι, είτε σαν πολίτες καταναλωτές πάσης φύσεως υπηρεσιών (από ψυχαγωγία μέχρι προσφερόμενες υπηρεσίες εξυπηρέτησης από το κράτος). Στην ΚτΠ υποτίθεται ότι κάθε μέλος της θα κατέχει την δυνατότητα να:

- Αλληλεπιδρά και να διαχειρίζεται μεγάλες ποσότητες δεδομένων.
- Κάνει τις όποιες συναλλαγές του εξ' αποστάσεως.
- Επικοινωνεί ενώ κινείται.
- Προσπελαύνει τεράστιες ποσότητες πληροφοριών που αφορούν την κατά παραγγελία διασκέδαση του.

¹¹ Αναστασιάδης Π., Γαλβαδάς Α., Λαοπόδης Β., Μιχαλακόπουλος Β., Παπακωνσταντίνου Γ., Τσαπέλας Θ., 2005, Η Κοινωνία Της Πληροφορίας, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων Αθήνα.

¹² Άλλοι όροι που έχουν κατά καιρούς χρησιμοποιηθεί για να περιγράψουν τη νέα αυτή εποχή είναι: Κυβερνοχώρος, Τρίτο Κόμα, Ψηφιακή Επανάσταση, Πληροφοριακοί Υπερλεωφόροι, Νέα Εποχή, Πληροφοριακή Εποχή.

¹³ Knowledge Society

3.3 Τα Θεσμικά όργανα της Κοινωνίας της Πληροφορίας

Το Ε.Π. "ΚτΠ" είναι από τα σημαντικότερα τομεακά προγράμματα που υλοποιούνται από το υπουργείο Οικονομίας και Οικονομικών στην χώρα μας στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ, καθώς προωθεί τις τεχνολογίες της πληροφορίας στις δημόσιες υπηρεσίες, τα σχολεία, τις τοπικές εταιρείες παροχής υπηρεσιών και ανάπτυξη των συνδέσεων υψηλής ταχύτητας.

Την σπουδαιότητά αυτή αναγνώρισε έγκαιρα το κράτος, θεσμοθετώντας για πρώτη φορά όργανα που έχουν αναλάβει να φέρουν εις πέρας το Ε.Π., όπως π.χ. η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας, κύρια αποστολή της οποίας είναι η διαχείριση του Προγράμματος, αλλά και η παραγωγή πολιτικής για τη νέα οικονομία ή η Διαχειριστική Αρχή του Ε.Π. "ΚτΠ" στην Ειδική Γραμματεία με αρμοδιότητες την ένταξη έργων στο ΕΠ, την παρακολούθηση και έλεγχο της εκτέλεσής τους, και την αξιολόγηση των αποτελεσμάτων.

Για την μέτρηση και απεικόνιση των αποτελεσμάτων της ΚτΠ στην χώρα μας δημιουργήθηκε το Παρατηρητήριο για την ΚτΠ. Μέσα από τις έρευνες και τις προτάσεις του θα μπορούν να γίνουν πιο ξεκάθαροι οι στόχοι για την εθνική ψηφιακή στρατηγική και τις δράσεις για την ΚτΠ.

Ιδιαίτερη θα πρέπει να γίνει για την Κοινωνία της Πληροφορίας Α.Ε., η οποία υποστηρίζει τους τελικούς δικαιούχους για την υλοποίηση των δράσεων που χρηματοδοτούνται από το Επιχειρησιακό. Αν έπρεπε να συνοψίσουμε σε μια φράση την φιλοσοφία της θα λέγαμε ότι είναι η αναβάθμιση της τεχνογνωσίας του Δημόσιου Τομέα και η πλήρης αξιοποίηση των επενδύσεων στις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών (ΤΠΕ).¹⁴

¹⁴ Διαδίκτυο www.infosoc.gr. Υπουργείο Οικονομίας κ Οικονομικών. Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας»

Οι βασικοί φορείς που εμπλέκονται στην υλοποίηση του προγράμματος είναι οι εξής:

1. Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού (που μετονομάστηκε από "Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας"), του υπουργείου Οικονομίας και Οικονομικών, συνεστήθη το Δεκέμβριο του 2000 (ΦΕΚ 1502/ 8.12.2000) έχοντας σαν βασική αποστολή το σχεδιασμό, την παρακολούθηση, την εποπτεία και εν γένει τη διαχείριση του Ε.Π. "ΚτΠ" στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ.

2. Η Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης του Ε.Π. "ΚτΠ" είναι μία από τις διαχειριστικές αρχές των 25 Προγραμμάτων (Τομεακών και Περιφερειακών) του Γ' Κοινοτικού Πλαισίου Στήριξης (2000-2006) και συγχρηματοδοτείται από το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης.

3. Το Παρατηρητήριο για την Κοινωνία της Πληροφορίας είναι Νομικό Πρόσωπο Ιδιωτικού Δικαίου, με διοικητική και οικονομική αυτοτέλεια. Ιδρύθηκε με τον ν.3059/2002 (ΦΕΚ Α 241/11.10.2002) και εποπτεύεται από τους Υπουργούς Οικονομίας και Οικονομικών και Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης.

4. Η "Κοινωνία της Πληροφορίας" Α.Ε. (ΚτΠ Α.Ε.) συστάθηκε το Μάρτιο του 2001 με μόνο μέτοχο το Ελληνικό Δημόσιο, το οποίο εκπροσωπείται από τους υπουργούς Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης & Οικονομίας και Οικονομικών, οι οποίοι υπέγραψαν και την ιδρυτική της πράξη.

3.4 Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας»

Το Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας», (ΕΠ ΚτΠ) έχει καινοτόμο και οριζόντιο χαρακτήρα σε αντίθεση με τα υπόλοιπα Τομεακά και Περιφερειακά Επιχειρησιακά που χρηματοδοτούνται από το Γ' ΚΠΣ και αποτελεί σύνολο ολοκληρωμένων και συμπληρωματικών παρεμβάσεων σε διάφορους τομείς της οικονομικής και κοινωνικής ζωής. Έχει έντονη περιφερειακή διάσταση και η πλειοψηφία των δράσεων του έχει πανελλαδική εμβέλεια. Οι δράσεις έχουν σχεδιαστεί έτσι ώστε να έχουν έντονη περιφερειακή διάσταση με υλοποίηση από την Περιφέρεια, για να επιτευχθεί η τοπική ανάπτυξη των 13 Περιφερειών της χώρας αλλά και η άμβλυση των ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Ο σχεδιασμός στηρίχθηκε στα Επιχειρησιακά Σχέδια των 13 Περιφερειών μέσω του ΕΠ ΚτΠ, με στόχο:

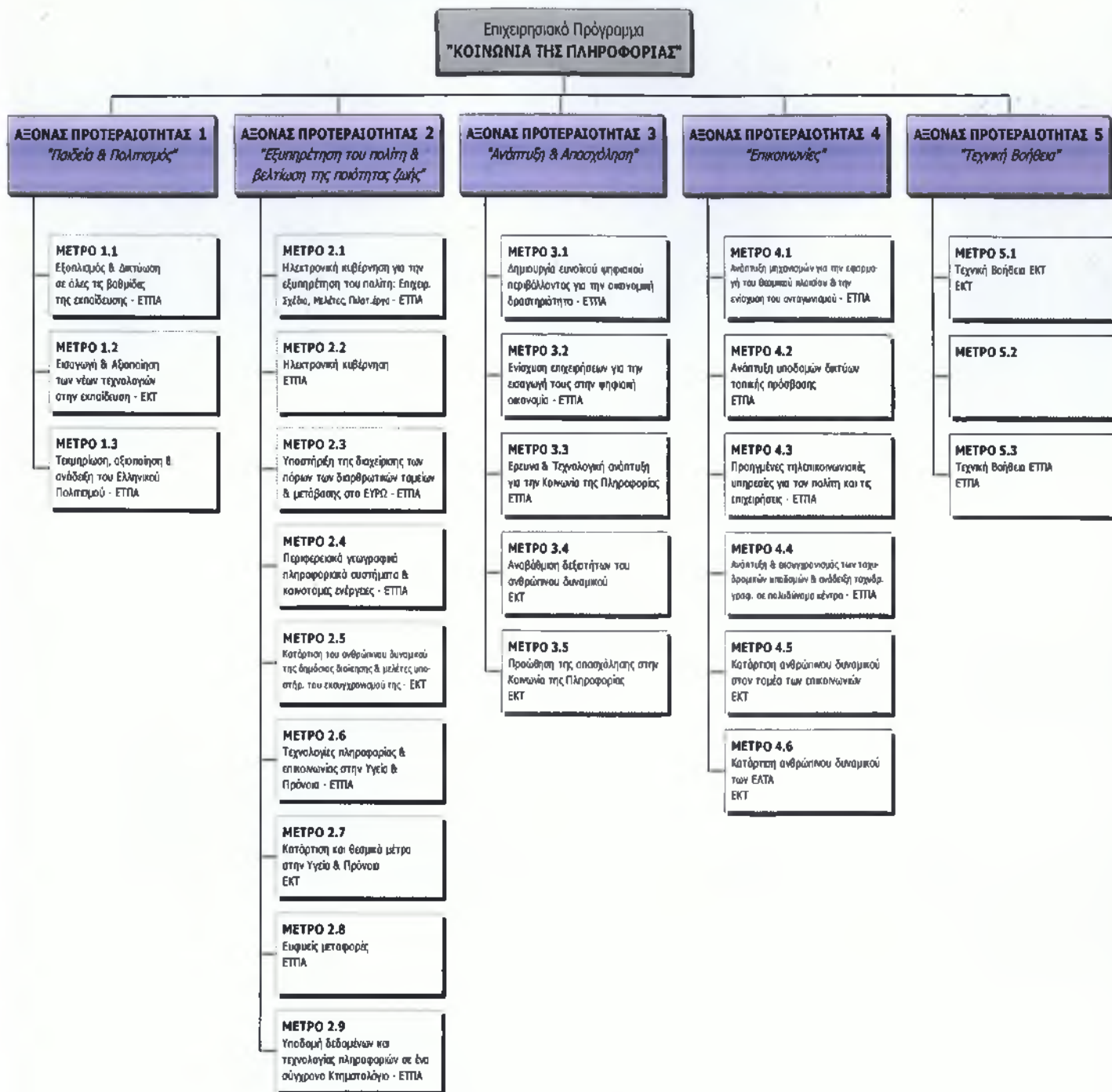
- να ενισχυθεί η ανταγωνιστικότητα τους
- να μειωθούν οι διαρθρωτικές ανισότητες
- να περιοριστεί το ψηφιακό χάσμα
- να δημιουργηθούν δυναμικές θέσεις απασχόλησης

Ταυτότητα και Δομή του ΕΠ¹⁵

Τίτλος Ε.Π.: "ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ"
• Διάρκεια Ε.Π.: 1-1-2000 έως 31-12-2006
• Προθεσμία Ολοκλήρωσης Δράσεων του Ε.Π.: 31-12-2008
• Προθεσμία Αποπληρωμής Δράσεων του Ε.Π.: 31-12-2008
• Κράτος Μέλος: ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
• Άξονας Προτεραιότητας Κ.Π.Σ. 2000 – 2006: 6 – ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
• Υπεύθυνη Εθνική Αρχή Διαχείρισης του Ε.Π.: ΥΠ.ΟΙΚ.Ο
• Χρόνος Υποβολής του Ε.Π.: ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2000
• Ημερομηνία Έγκρισης του Ε.Π.: 14. 03. 2001, C (2001) 551
• Ημερομηνία 1ης Τροποποίησης του Ε.Π.: 29.12.2004, C (2004) 5868
• Ημερομηνία 2ης Τροποποίησης του Ε.Π.: 20.12.2005, E (2005) 5839
• Χρόνος Υποβολής του Σ.Π.: ΜΑΙΟΣ 2001
• Διαρθρωτικά Ταμεία Χρηματοδότησης του Ε.Π.: Ε.Τ.Π.Α., Ε.Κ.Τ.
Πηγή: Ειδική Υπηρεσία Διαχείρισης

¹⁵ Πτυχιακή της φοιτήτριας Μιμίκου Δήμητρα

1. Δομή του Επιχειρησιακού Προγράμματος "Κοινωνία της Πληροφορίας"

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 1 : ΠΑΙΔΕΙΑ ΚΑΙ ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:	416,54 ΜΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:	402,73 ΜΕΥΡΩ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	302,05 ΜΕΥΡΩ
ΕΤΠΑ:	158,30 ΜΕΥΡΩ
ΕΚΤ:	143,75 ΜΕΥΡΩ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	100,68 ΜΕΥΡΩ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	13,81 ΜΕΥΡΩ

Ο πρώτος Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠΚτΠ αφορά στην Παιδεία και στον Πολιτισμό. Αξιοποιώντας δράσεις του 2^{ου} ΚΠΣ, στόχος είναι να προσαρμοστεί το εκπαιδευτικό σύστημα στις απαιτήσεις της ψηφιακής εποχής και να επιτευχθεί αυξημένη χρήση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση, η δικτύωση σχολείων, πανεπιστημίων και ακαδημαϊκής κοινότητας (συμπεριλαμβανομένων των διοικητικών υπηρεσιών), κατάρτιση εκπαιδευτικών και μαθητών, καθώς και ανάπτυξη ψηφιακού εκπαιδευτικού περιεχομένου. Επίσης, οι ΤΠΕ πρόκειται να χρησιμοποιηθούν για την προώθηση του ελληνικού πνεύματος και πολιτισμού, μέσω της τεκμηρίωσης και προβολής της πολιτιστικής κληρονομιάς.

Στόχος επίσης του προγράμματος είναι οι εκπαιδευτικοί να ενημερώνονται συνεχώς για τις νέες τεχνολογίες, να αναπτυχθούν κατάλληλες εφαρμογές εκπαιδευτικών πολυμέσων για την κατάρτιση, να προωθηθεί η πιστοποίηση εφαρμογών εκπαιδευτικού λογισμικού, να δημιουργηθούν διασυνδεδεμένες ψηφιακές βιβλιοθήκες, ώστε να αξιοποιηθούν όλες οι υποδομές που δημιουργήθηκαν και οι επενδύσεις που αναπτύχθηκαν κατά την εφαρμογή του Προγράμματος, από το σύνολο της εκπαιδευτικής κοινότητας, καθώς και να συσταθούν κέντρα τηλε-εκπαίδευσης για εκπαιδευτικούς και μαθητές.

Προτεραιότητα αποτελεί επίσης η αξιοποίηση εφαρμογών ΤΠΕ στον τομέα του πολιτισμού, έναν τομέα που αποτελεί βασικό συγκριτικό πλεονέκτημα της Ελλάδας. Οι δυνατότητες που προσφέρουν οι σύγχρονες ΤΠΕ για την ανταλλαγή εικόνων, κειμένων, ήχων, κλπ, παραμερίζουν τα εμπόδια της περιορισμένης γλωσσικής εμβέλειας και της περιφερειακής γεωγραφικής θέσης, και παρέχουν σημαντικές ευκαιρίες για τη διακίνηση των ιδεών και της πληροφόρησης όσον αφορά την πολιτιστική και ιστορική κληρονομιά και τη σύγχρονη δημιουργία.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Παιδεία-Πολιτισμός» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 1.1	Εξοπλισμός και δικτύωση σε όλες της βαθμίδες της εκπαίδευσης
Μέτρο 1.2	Εισαγωγή και αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών στην εκπαίδευση
Μέτρο 1.3	Τεκμηρίωση, αξιοποίηση και ανάδειξη του Ελληνικού πολιτισμού

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 2: ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ ΚΑΙ ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:	936,81 ΜΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:	907,41 ΜΕΥΡΩ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	660,64 ΜΕΥΡΩ
ΕΤΠΑ:	599,70 ΜΕΥΡΩ
ΕΚΤ:	60,94 ΜΕΥΡΩ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	246,77 ΜΕΥΡΩ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	29,4 ΜΕΥΡΩ

Ο δεύτερος Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠΚτΠ αφορά στην εξυπηρέτηση του πολίτη και στη βελτίωση της ποιότητας ζωής. Στη σύγχρονη ελληνική κοινωνία, η Δημόσια Διοίκηση έχει την υποχρέωση να παρέχει στους πολίτες και στις επιχειρήσεις υπηρεσίες υψηλής ποιότητας, σε σύντομο χρόνο και με το μικρότερο δυνατό κόστος. Οι ΤΠΕ προσφέρουν τα απαραίτητα εργαλεία για την επίτευξη αυτού του σκοπού, ενώ ταυτόχρονα διευκολύνουν τη λειτουργία της Δ.Δ. σε πλαίσιο διαφάνειας και δημοκρατικής συμμετοχής.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Εξυπηρέτηση του Πολίτη και Βελτίωση της Ποιότητας Ζωής» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 2.1	«Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη: Επιχειρησιακά σχέδια, μελέτες και πιλοτικά έργα
Μέτρο 2.2	«Ηλεκτρονική κυβέρνηση» για την εξυπηρέτηση του πολίτη
Μέτρο 2.3	Υποστήριξη της διαχείρισης των πόρων των Διαρθρωτικών Ταμείων και της μετάβασης στο Ευρώ
Μέτρο 2.4	Περιφερειακά γεωγραφικά πληροφοριακά συστήματα και καινοτομικές ενέργειες
Μέτρο 2.5	Κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού της Δημόσιας Διοίκησης και μελέτες υποστήριξης του εκσυγχρονισμού της Δημόσιας Διοίκησης

Μέτρο 2.6	Τεχνολογίες Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Υγεία και Πρόνοια
Μέτρο 2.7	Κατάρτιση και θεσμικά μέτρα στην Υγεία και Πρόνοια
Μέτρο 2.8	«Ευφυείς» μεταφορές
Μέτρο 2.9	Υποδομή δεδομένων και τεχνολογίας πληροφοριών σε ένα σύγχρονο Κτηματολόγιο

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 3: ΑΝΑΠΤΥΞΗ ΚΑΙ ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ ΣΤΗΝ ΨΗΦΙΑΚΗ ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:	904,39 ΜΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:	534,60 ΜΕΥΡΩ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	400,95 ΜΕΥΡΩ
ΕΤΠΑ:	189,50 ΜΕΥΡΩ
ΕΚΤ:	211,45 ΜΕΥΡΩ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	133,65 ΜΕΥΡΩ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	369,79 ΜΕΥΡΩ

Ο τρίτος Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠΚτΠ αφορά στη δημιουργία των συνθηκών για την ομαλή μετάβαση της χώρας στα δεδομένα της μεταβιομηχανικής, ψηφιακής, οικονομίας που στηρίζεται στην παραγωγή, διανομή και χρήση γνώσης και πληροφορίας. Στη νέα αυτή οικονομία, η τεχνολογία αποτελεί προϋπόθεση για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και μοχλό αύξησης της παραγωγικότητας και της οικονομικής ανάπτυξης. Επιφέρει τροποποίηση των παραδοσιακών τρόπων άσκησης της επιχειρηματικής και οικονομικής δραστηριότητας στον πρωτογενή, δευτερογενή και ιδιαίτερα στον τριτογενή τομέα της οικονομίας.

Με βάση το παραπάνω πλαίσιο, οι **γενικοί στόχοι** του Άξονα Προτεραιότητας 3 είναι η ενίσχυση της οικονομικής μηχανής και της απασχόλησης με αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών, η προώθηση της σύνδεσης του επιστημονικού και τεχνολογικού δυναμικού της χώρας με την παραγωγή και η ανάπτυξη των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού.

Βασικοί στόχοι του Άξονα Προτεραιότητας στον τομέα της απασχόλησης είναι: Η δημιουργία «περιβάλλοντος» αυξημένων ευκαιριών απασχόλησης για όλους στην ΚτΠ, στηρίζοντας την επιχειρηματικότητα και τη δημιουργία θέσεων εργασίας σε συνδυασμό με την εφαρμογή των νέων τεχνολογιών σε αναδυόμενους τομείς της οικονομίας, προάγοντας τις δεξιότητες σε τομείς της

ΚτΠ και αναπτύσσοντας νέες μεθόδους εργασίας και κατάρτισης.

Ειδικότερα οι δράσεις του Άξονα Προτεραιότητας 3 στοχεύουν: Στην ανάπτυξη βασικών γνώσεων πληροφορικής για τον ευρύτερο πληθυσμό μέσω ευέλικτων διαδικασιών, στην κατανόηση και χρήση των εφαρμογών της ΚτΠ και του Internet από τις γυναίκες, τις ευπαθείς κοινωνικά ομάδες πληθυσμού και τους ηλικιωμένους, σε συνδυασμό με την ένταξη ή επανένταξη στην αγορά εργασίας, στην προώθηση της απασχόλησης και στην απόκτηση εργασιακής εμπειρίας σε τομείς της ΚτΠ, στην κατάρτιση σε νέες δεξιότητες, στη διάδοση και εφαρμογή της τηλε-εργασίας και τηλεκατάρτισης κυρίως για γεωγραφικά απομακρυσμένες περιοχές και τον νησιωτικό χώρο.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Ανάπτυξη και Απασχόληση στην Ψηφιακή Οικονομία» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 3.1	Δημιουργία ευνοϊκού «ψηφιακού» περιβάλλοντος για την οικονομική δραστηριότητα
Μέτρο 3.2	Ενίσχυση επιχειρήσεων για την εισαγωγή τους στην ψηφιακή οικονομία
Μέτρο 3.3	Έρευνα και Τεχνολογική Ανάπτυξη για την Κοινωνία της Πληροφορίας
Μέτρο 3.4	Αναβάθμιση των δεξιοτήτων του ανθρώπινου δυναμικού
Μέτρο 3.5	Προώθηση της απασχόλησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας

ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 4: ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:	495,84 ΜΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:	342,53 ΜΕΥΡΩ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	256,90 ΜΕΥΡΩ
ΕΤΠΑ:	251,20 ΜΕΥΡΩ
ΕΚΤ:	5,7 ΜΕΥΡΩ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	85,63 ΜΕΥΡΩ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	153,31 ΜΕΥΡΩ

Η εθνική υποδομή επικοινωνιών αποτελεί τη σπονδυλική στήλη της ΚτΠ. Η ανάπτυξή της θα διασφαλίσει την ταχύτητα, τη φιλικότητα και την οικονομικότητα της αποθήκευσης, διακίνησης και επεξεργασίας της ψηφιακής πληροφορίας, διευκολύνοντας επομένως την ανάπτυξη της ποικιλίας προϊόντων και υπηρεσιών που συνολικά χαρακτηρίζουν την ΚτΠ. Σκοπός είναι να δημιουργηθεί ένα περιβάλλον εκτεταμένης προσφοράς εξελιγμένων τηλεπικοινωνιακών και οπτικοακουστικών υπηρεσιών με χαμηλό κόστος.

Η εξασφάλιση της απαραίτητης υποδομής σε απομακρυσμένες και δυσπρόσιτες περιοχές θα πρέπει να διασφαλιστεί όχι μόνον μέσω των κατάλληλων κανονιστικών ρυθμίσεων που θα συνοδεύουν τον ανταγωνισμό σε μία απελευθερωμένη αγορά, αλλά και προωθώντας τη ζήτηση για τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες στις περιοχές αυτές μέσω της ενίσχυσης δημιουργίας συμπληρωματικών υποδομών πρόσβασης. Οι υποδομές αυτές θα προσφέρουν Ευρυζωνική Πρόσβαση στα δημόσια κτίρια και θα είναι διαθέσιμες προς χρήση από ιδιώτες και επιχειρήσεις.

Ο Άξονας Προτεραιότητας «Επικοινωνίες» περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 4.1	Ανάπτυξη μηχανισμών για την εφαρμογή του θεσμικού πλαισίου και την ενίσχυση του ανταγωνισμού
Μέτρο 4.2	Ανάπτυξη Υποδομών Δικτύων Τοπικής πρόσβασης
Μέτρο 4.3	Προηγμένες τηλεπικοινωνιακές υπηρεσίες για τον πολίτη και τις επιχειρήσεις
Μέτρο 4.4	Ανάπτυξη και εκσυγχρονισμός των ταχυδρομικών υποδομών και ανάδειξη ταχυδρομικών γραφείων σε πολυδύναμα κέντρα
Μέτρο 4.5	Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού στον τομέα των επικοινωνιών
Μέτρο 4.6	Κατάρτιση ανθρώπινου δυναμικού των ΕΛΤΑ

**ΑΞΟΝΑΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ 5: ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ - ΠΡΟΕΤΟΙΜΑΣΙΑ
ΝΕΑΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΙΚΗΣ ΠΕΡΙΟΔΟΥ**

ΧΡΗΜΑΤΟΟΙΚΟΝΟΜΙΚΑ ΣΤΟΙΧΕΙΑ	
ΣΥΝΟΛΙΚΟ ΚΟΣΤΟΣ:	93,92 ΜΕΥΡΩ
ΔΗΜΟΣΙΑ ΔΑΠΑΝΗ:	90,72 ΜΕΥΡΩ
ΚΟΙΝΟΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	68,04 ΜΕΥΡΩ
ΕΤΠΑ:	43,58 ΜΕΥΡΩ
ΕΚΤ:	24,46 ΜΕΥΡΩ
ΕΘΝΙΚΗ ΔΗΜΟΣΙΑ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	22,68 ΜΕΥΡΩ
ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ:	3,20 ΜΕΥΡΩ

Ο πέμπτος Άξονας Προτεραιότητας του ΕΠΚιΠ περιλαμβάνει δράσεις με

στόχο την αποτελεσματικότερη εφαρμογή των έργων / ενεργειών του Ε.Π. στις διάφορες φάσεις υλοποίησής τους.

Οι βασικότερες από τις δράσεις αυτές αφορούν:

- στις υπηρεσίες διαχείρισης, αξιολόγησης και δημοσιότητας,
- στην τεχνική στήριξη της Επιτροπής Παρακολούθησης και της Διαχειριστικής Αρχής,
- στην υποστήριξη της λειτουργίας των δομών παρακολούθησης και εφαρμογής του Ε.Π. (Επιτροπή Παρακολούθησης, Διαχειριστική Αρχή, ΚτΠ Α.Ε., Παρατηρητήριο για την ΚτΠ),
- στην ανάθεση μελετών για την τεκμηρίωση των προτάσεων και στην παροχή υπηρεσιών υποστήριξης των έργων / ενεργειών που περιλαμβάνονται στους υπόλοιπους Άξονες Προτεραιότητας του Ε.Π.,
- στη διεξαγωγή ειδικών εμπειρογνωμοσυνών και στην παροχή τεχνικής στήριξης, καθώς και στην μετάκληση εξειδικευμένων στελεχών από διοικήσεις άλλων χωρών.
- στην ανάθεση μελετών για την έγκαιρη προετοιμασία της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου , οι οποίες θα συμβάλουν στην βελτίωση των συνθηκών οργάνωσης και λειτουργίας φορέων που θα αποτελέσουν τους δυνητικούς τελικούς δικαιούχους των προγραμμάτων της επόμενης προγραμματικής περιόδου, της έγκαιρης ωρίμανσης έργων υποδομής και της εξειδίκευσης της εφαρμογής ειδικών δράσεων με προτεραιότητα στις δράσεις που συνδέονται με τη στρατηγική της Λισσαβόνας.

Η Τεχνική Βοήθεια περιλαμβάνει τα ακόλουθα μέτρα:

Μέτρο 5.1 Τεχνική Βοήθεια ΕΚΤ

Μέτρο 5.2

Μέτρο 5.3 Τεχνική Βοήθεια ΕΤΠΑ

3.5 Βασικά Έργα της Κοινωνίας της Πληροφορίας

Τα Βασικότερα έργα της Κοινωνίας της Πληροφορίας(ΚτΠ) είναι τα εξής:

Πρόγραμμα Σύζευξις

Πρόγραμμα Πολιτεία

Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών(ΚΕΠ)¹⁶

3.5.1 Το Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης «Σύζευξις»

Για να μπορέσει να αξιοποιηθεί το Διαδίκτυο από τον πολίτη θα πρέπει ο δήμος να επενδύσει στις κατάλληλες τεχνολογικές υποδομές, όπως είναι τα ευρυζωνικά δίκτυα, ενσύρματα και ασύρματα. Οι σημερινές ανάγκες για ευρυζωνικό δίκτυο δεν είναι μεγάλες αλλά θα αυξηθούν κατακόρυφα με την εμφάνιση νέων υπηρεσιών και εφαρμογών μόλις υπάρξει η δυνατότητα απεριόριστης χρήσης.

Στη χώρα μας, το πρόγραμμα Σύζευξις προσφέρει την τηλεπικοινωνιακή υποδομή και την τεχνική υποστήριξη που χρειάζεται η σύνδεση με το Διαδίκτυο. Απευθύνεται τόσο στους μικρούς δήμους όσο και στους μεγάλους και οργανωμένους δήμους, σε όλο δηλ το φάσμα της Τοπικής Αυτοδιοίκησης.

Πρόκειται για ένα δίκτυο στο οποίο μπορούν να έχουν πρόσβαση όλοι οι φορείς του δημοσίου και η Τοπική Αυτοδιοίκηση, με σκοπό την κάλυψη των αναγκών για τη μεταξύ τους επικοινωνία αλλά και τις ανάγκες των δημοτών.

Υποστηρίζει τη μεταξύ τους τηλεφωνική επικοινωνία, την πρόσβαση στο Διαδίκτυο με μεγάλες ταχύτητες και τη δυνατότητα τηλεδιασκέψεων και τηλε-εκπαίδευσης. Σκοπός του έργου είναι η βελτίωση της λειτουργίας των φορέων της ελληνικής δημόσιας διοίκησης μέσω της παροχής προηγμένων τηλεματικών υπηρεσιών με μικρό κόστος εγκατάστασης και χαμηλό έως μηδενικό κόστος λειτουργίας. Οι

¹⁶ διαδίκτυο www.kedke.gr

υπηρεσίες θα παρέχονται σε 1900 φορείς από τους οποίους οι 1033 είναι δήμοι στους οποίους περιλαμβάνονται περίπου 800 ΚΕΠ.

Ο προϋπολογισμός ανέρχεται €74,32 εκ. Η δημόσια διοίκηση, από την υλοποίηση του έργου και μόνο από την υπηρεσία τηλεφωνίας αναμένεται να εξοικονομήσει συνολικά κόστος €65,7 εκ.

Το έργο «Σύζευξις» καλύπτει το σύνολο της ελληνικής επικράτειας, σε περίπου 2000 σημεία, και προσφέρει για τρία χρόνια χωρίς κανένα κόστος υπηρεσίες όπως:

- Διασύνδεση σε ένα ενιαίο δίκτυο δεδομένων και φωνής (με δωρεάν τηλεφωνία μεταξύ των υπηρεσιών των φορέων)
- Ευρυζωνικές υπηρεσίες πρόσβασης στο Διαδίκτυο και δωρεάν υπηρεσίες ηλεκτρονικού ταχυδρομείου
- Διαδικτυακή Πύλη με πρόσθετες υπηρεσίες, όπως κατάλογοι, εφαρμογές τηλεσυνεργασίας
- Ηλεκτρονικό σύστημα τηλεκπαίδευσης
- Υπηρεσίες τηλεδιάσκεψης

Στο έργο «Σύζευξις» η ελληνική επικράτεια έχει χωριστεί σε έξι «τηλεπικοινωνιακά διαμερίσματα» που αναφέρονται ως Νησίδες(Αττική-1, Αττική-2, νομός Θεσσαλονίκης, Κρήτη, Β. Ελλάδα με τις περιφέρειες Ανατολικής Μακεδονίας, Θράκης, Δυτικής Μακεδονίας, Κεντρικής Μακεδονίας και Ν. Ελλάδα με τις περιφέρειες Ιονίων Νήσων, Ηπείρου, Δυτικής Ελλάδας, Πελοποννήσου και Νοτίου Αιγαίου) και ενώνονται μεταξύ τους μέσω ενός δικτύου κορμού(backhome).

Το δίκτυο κάθε Νησίδας περιλαμβάνει την υποδομή για την πρόσβαση σε αυτό και τη διανομή στους δήμους. Ο δήμος θα πρέπει να εντοπίσει σε πια νησίδα βρίσκεται και σε ποια κατηγορία φορέα ανήκει για να απευθυνθεί στην αντίστοιχη ανάδοχο εταιρεία (ΟΤΕ, Altec ή άλλη).

Συμπεράσματα

Τα βραχυπρόθεσμα και μακροπρόθεσμα οφέλη είναι πολύ μεγάλα. Η πρόσβαση των δημοτών στην ευρυζωνική υποδομή των δήμων μπορεί να γίνει από τον ίδιο το δήμο, είτε με εγκατάσταση κεραιών ασύρματου δικτύου είτε με ενσύρματη μορφή όπως τα δίκτυα οπτικών ινών οι οποίες αποτελούν μια σίγουρη και συνολική λύση για την ευρυζωνική πρόσβαση των δημοτών.

Μακροπρόθεσμα, η τοπική Αυτοδιοίκηση και ο δημόσιος τομέας προσαρμόζεται και αξιοποιεί τις νέες υπηρεσίες. Οι υπηρεσίες θα γίνονται σταδιακά ηλεκτρονικές. Η χρήση και η επικοινωνία μέσω υπολογιστή θα γίνονται πολύ πιο εύκολα και δεν θα απαιτούν τεχνικές γνώσεις από τους χρήστες. Πάντως η πολύ μεγάλη ευελιξία και ταχύτητα στην επικοινωνία ίσως απαιτήσει αλλαγές στον τρόπο οργάνωσης και λειτουργίας ορισμένων υπηρεσιών.

3.5.2 Πρόγραμμα Πολιτεία

Το πρόγραμμα «Πολιτεία» υλοποιήθηκε πρώτο στο δήμο Τρικάλων και έχει τους εξής στρατηγικούς στόχους:

- ❖ Διαφάνεια της διοικητικής δράσης των δήμων.
- ❖ Ποιοτική εξυπηρέτηση όλων των πολιτών, χωρίς αποκλεισμούς με γνώμονα τις ανάγκες των πολιτών και των επιχειρήσεων και τη συμμετοχή του πολίτη στα ζητήματα που αφορούν στη βελτίωση της ποιότητας της ζωής του.
- ❖ Ανάπτυξη της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα, κεντρικό, περιφερειακό και τοπικό.
- ❖ Αναδιάρθρωση των υπηρεσιών με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών(ΤΠΕ).
- ❖ Ενδυνάμωση του ανθρώπινου δυναμικού της δημόσιας διοίκησης μέσω νέων εκπαιδευτικών προγραμμάτων, για την απόκτηση των απαραίτητων δεξιοτήτων και τις παιδείας.

Το πρόγραμμα «Πολιτεία» για την τριετία 2005-2007 αποτελεί σύνολο

επιχειρησιακών παρεμβάσεων στους κύριους τομείς πολιτικής ευθύνης του ΥΠΕΣΔΔΑ προκειμένου σε συνδυασμό με άλλα έργα και δραστηριότητες του υπουργείου να υπάρξουν ορατά αποτελέσματα στους πολίτες στη λήξη τις τριετίας.

3.5.3 Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών

Τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών(ΚΕΠ) είναι υποκαταστήματα του κράτους, τα οποία οργανώνει το υπουργείο Εσωτερικών, Δημόσιας Διοίκησης και Αποκέντρωσης σε όλους τους δήμους, τις περιφέρειες και τις νομαρχίες της χώρας στα οποία ο πολίτης μπορεί να κάνει όλες τις συναλλαγές του με το δημόσιο. Έχουν ως αποστολή την διεκπεραίωση των υποθέσεων των πολιτών και την παροχή διοικητικών πληροφοριών.

Ο πολίτης δεν χρειάζεται να πηγαίνει από υπηρεσία σε υπηρεσία αλλά πηγαίνοντας στο ΚΕΠ υποβάλλει την αίτηση του και σε λίγες μέρες θα παραλαμβάνει αυτό που χρειάζεται.

Η λειτουργία των Κέντρων Εξυπηρέτησης Πολιτών¹⁷ υποστηρίζεται από τη δημιουργία συστήματος παροχής υπηρεσιών με το κεντρικό πληροφοριακό σύστημα που θα διασυνδέει τα ΚΕΠ μεταξύ τους και με την κεντρική διοίκηση. Η αποστολή του κεντρικού πληροφοριακού συστήματος είναι η συλλογή, επεξεργασία και η οργάνωση της δημόσιας πληροφορίας σε ψηφιακή μορφή, ώστε να είναι διαθέσιμη μέσω Διαδικτύου.

¹⁷Διαδίκτυο: www.kedke.gr

3.6 Η νέα Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013

Τον Ιανουάριο του 2006, τέθηκε σε εφαρμογή στην Ελλάδα μια ολοκληρωμένη Ψηφιακή Στρατηγική για την περίοδο 2006-2013, που αποσκοπεί στην αποδοτικότερη αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορικής και του Internet σε όλο το εύρος της κοινωνίας και της οικονομίας. Πρόκειται για ένα «ψηφιακό άλμα»¹⁸ που αξιοποιεί μεν την τεχνολογία δυναμικά, αλλά όχι ως αυτοσκοπό. Το χαμηλό σημείο εκκίνησης για τις νέες τεχνολογίες, αποτελεί την κύρια αιτία για την οποία απαιτείται ένα ψηφιακό άλμα . Το άλμα πρέπει να ανακτηθεί προκειμένου να ανακτηθεί ο χαμένος χρόνος και να αξιοποιηθούν οι νέες τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών δυναμικά.

Ωστόσο, η Ψηφιακή Στρατηγική δεν εστιάζει ούτε στις τεχνολογίες, ούτε στο δημόσιο τομέα. Κάθε παρέμβαση σχεδιάζεται με βάση τις ανάγκες των επιχειρήσεων και των πολιτών και δομείται ώστε τόσο το σημείο εκκίνησης όσο και στο όφελος της να εντοπίζεται στους πολίτες και στις επιχειρήσεις.

Ο σκοπός του άλματος αυτού είναι να αντιμετωπίσει δυναμικά τις κύριες αιτίες καθυστέρησης εστιάζοντας σε δύο κατευθύνσεις, στην

- α) βελτίωση της παραγωγικότητας μέσω της τεχνολογίας, και
- β) βελτίωση της ποιότητας της καθημερινής ζωής των πολιτών με πρακτικό τρόπο

Κάθε δράση της ψηφιακής στρατηγικής οφείλει να έχει πρακτικό αποτέλεσμα και να συμβάλει με μετρήσιμο τρόπο τις παραπάνω κατευθύνσεις.

Οι στόχοι

Για να επιτευχθεί το Ψηφιακό Άλμα, απαιτείται ο προσδιορισμός πολύ συγκεκριμένων στόχων. Οι στόχοι θα πρέπει αφενός μεν να αντιμετωπίζουν τις αιτίες καθυστερήσεων, αφετέρου δε να προσφέρουν νέες διεξόδους και ευκαιρίες, για την ανάπτυξη και ευημερία επιχειρήσεων και πολιτών. Οι στόχοι είναι οι εξής:

¹⁸ Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη ψηφιακή σύγκλιση των ΟΤΑ. Ελληνική Εταιρία Τοπικής Ανάπτυξης και Αυτοδιοίκησης(Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε) σ.76

α) Στην κατεύθυνση της βελτίωσης της παραγωγικότητας

1. Στόχος είναι η προώθηση της χρήσης των τεχνολογιών πληροφορικής στις επιχειρήσεις ώστε να βελτιωθεί η παραγωγικότητά τους και κατ'επέκταση η παραγωγικότητα της ελληνικής οικονομίας.
2. Ο δημόσιος τομέας αντιμετωπίζεται ως ένας δυσανάλογα μεγάλος οργανισμός, ο οποίος οφείλει να χρησιμοποιήσει την τεχνολογία για να βελτιώσει τις εσωτερικές του διαδικασίες, διευκολύνοντας παράλληλα με αποδοτικότερες ψηφιακές υπηρεσίες τη λειτουργία του επιχειρηματικού ιστού της χώρας.
3. Στόχος είναι η βελτίωση της εξωστρέφειας του κλάδου πληροφορικής και επικοινωνιών της χώρας, και η υποστήριξή του ώστε να συμβάλλει περισσότερο στο ΑΕΠ της χώρας.
4. Στόχος είναι η ενίσχυση της επιχειρηματικότητας και ειδικά στους κλάδους που παράγουν τεχνολογία, και στους κλάδους που χρησιμοποιούν δυναμικά την τεχνολογία

β) Στην κατεύθυνση της βελτίωσης της ποιότητας ζωής

5. Στόχος είναι η δυναμικότερη αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών από τους πολίτες σε καθημερινό επίπεδο, και
6. Στόχος είναι η ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών οι οποίες εξοικονομούν χρόνο και προσφέρουν νέες δυνατότητες αντιμετώπισης της γραφειοκρατίας από τους πολίτες

Στην ψηφιακή στρατηγική η έννοια της «ηλεκτρονικής διακυβέρνησης» είναι οριζόντια, αγγίζοντας τόσο την παραγωγικότητα όσο και την ποιότητα ζωής, κυρίως μέσω των στόχων 2 και 6.

Βασική προϋπόθεση των στόχων, αποτελεί η «Διασύνδεση», η οποία σχετίζεται με την έννοια της ευρυζωνικότητας. Η πρόσβαση σε ευρυζωνικές υποδομές και υπηρεσίες αποτελεί την απαραίτητη προϋπόθεση για την επίτευξη του ψηφιακού άλματος. Ωστόσο, η έννοια της «Διασύνδεση» δεν αφορά αποκλειστικά στην ευρυζωνικότητα. Αφορά επίσης στη δυνατότητα επιμέρους οργανισμών και εταιριών, δημοσίων ή ιδιωτικών να ανταλλάσουν δεδομένα, με συμβατές ή ανοιχτές διαδικασίες και συστήματα.

Τα βήματα για την κατάρτιση της ψηφιακής στρατηγικής

Έχοντας θέσει τους στρατηγικούς στόχους, η Επιτροπή Πληροφορικής η οποία αποτελεί το ανώτατο θεσμοθετημένο όργανο για την κατάρτιση της στρατηγικής και την ανάπτυξη της Πληροφορικής, ακολούθησε τέσσερα βήματα προκειμένου να χαράξει την ψηφιακή πορεία της χώρας για την περίοδο 2006-2013.

- **Βήμα 1ο:** Διάγνωση - εντοπισμός της ρίζας των προβλημάτων που δυσχεραίνουν τη διάδοση των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνιών στη χώρα.
- **Βήμα 2ο:** Ανάλυση των διεθνών πολιτικών που αφορούν στην Κοινωνία της Πληροφορίας και στις νέες τεχνολογίες. Εντοπισμός των καλών παραδειγμάτων αλλά και των αποτυχιών άλλων χωρών.
- **Βήμα 3ο:** Μελέτη των διεθνών και Ευρωπαϊκών εξελίξεων στον τομέα της Κοινωνίας της Πληροφορίας (πολιτική της Ε.Ε. i2010, εξελίξεις WSIS κλπ)
- **Βήμα 4ο:** Διαμόρφωση των βασικών κατευθύνσεων της ψηφιακής στρατηγικής για την περίοδο έως το 2013, συνεκτιμώντας τις ιδιαιτερότητες της Ελληνικής οικονομίας και κοινωνίας.

Η Χρονική διάσταση της ψηφιακής στρατηγικής

Η νέα ψηφιακή στρατηγική αφορά στην περίοδο 2006-2013. Η υλοποίησή της πραγματοποιείται σε δύο χρονικούς ορίζοντες: **στο βραχυπρόθεσμο ορίζοντα** (έως το 2008) και **στο μεσοπρόθεσμο ορίζοντα** (έως το 2013).

Η ψηφιακή στρατηγική αξιοποιεί και ενισχύει το υφιστάμενο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο του Γ' ΚΠΣ (2000-2008), αναδεικνύοντας το ρόλο του.

Παράλληλα, θέτει τις βάσεις για το αντίστοιχο Επιχειρησιακό Πρόγραμμα στη μορφή που θα λάβει στην Δ' Προγραμματική Περίοδο (2007-2013).

Ωστόσο, η υλοποίηση της ψηφιακής στρατηγικής δεν περιορίζεται στα

Επιχειρησιακά Προγράμματα και λαμβάνει υπόψη της όλα τα διαθέσιμα εργαλεία και ιδιαίτερες τις δυνατότητες σύμπραξης δημόσιου-ιδιωτικού τομέα σε έργα υπηρεσιών ηλεκτρονικής διακυβέρνησης.

3.7 Εδικές παρεμβάσεις από τη Γραμματεία ψηφιακού Σχεδιασμού

Η Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013 ¹⁹ προσφέρει νέες αναπτυξιακές ευκαιρίες στους δήμους όλης της χώρας, αξιοποιώντας τις νέες τεχνολογίες. Η Ειδική Γραμματεία Ψηφιακού Σχεδιασμού έχει στόχο να εμπλουτίσει τα ήδη υφιστάμενα εργαλεία πολιτικής των δήμων με νέες «ψηφιακές δυνατότητες», μέσω μιας σειράς παρεμβάσεων, όπως ενδεικτικά:

- α. τη δράση «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» που δίνει τη δυνατότητα σε όλους τους δήμους της χώρας να αναπτύξουν ψηφιακές υπηρεσίες εξυπηρέτησης των πολιτών και να προβάλλουν τα ιδιαίτερα τοπικά χαρακτηριστικά τους (προϋπολογισμός €60 εκατ.)
- β. τη χρηματοδότηση 146 δήμων και 24 ΤΕΔΚ για τη δημιουργία ασύρματων δικτύων ευρυζωνικής πρόσβασης, που συνδέουν μεταξύ τους τοπικά σημεία δημόσιου ενδιαφέροντος (προϋπολογισμός €19 εκατ.)
- γ. τη χρηματοδότηση της δημιουργίας μητροπολιτικών δικτύων οπτικών ινών σε 75 δήμους (προϋπολογισμός €63 εκατ.)
- δ. τη χρηματοδότηση της δημιουργίας δημόσιων κέντρων πληροφόρησης σε 29 δημοτικές βιβλιοθήκες σε αντίστοιχους δήμους της χώρας (προϋπολογισμός €2 εκατ.)
- ε. τη χρηματοδότηση του ολοκληρωμένου πληροφοριακού συστήματος εθνικού δημοτολογίου (προϋπολογισμός €4,2 εκατ.)
- στ. τη χρηματοδότηση της ηλεκτρονικής πύλης της ΚΕΔΚΕ, για τη δημιουργία ενιαίου διαδικτυακού περιβάλλοντος σε 27 ΟΤΑ και την παροχή ψηφιακών υπηρεσιών σε πολίτες και επιχειρήσεις (προϋπολογισμός €2 εκατ.)
- ζ. την προώθηση της ευρυζωνικότητας, με επιδεικτικά έργα σε

¹⁹ www.obsrvatory.gr

- περισσότερους από 40 δήμους της χώρας (προϋπολογισμός €11 εκατ.)
- η. τη χρηματοδότηση εξοπλισμού πληροφορικής σε κέντρα προώθησης της απασχόλησης σε 35 δήμους της χώρας (προϋπολογισμός €3 εκατ.)
- θ. τη χρηματοδότηση μιας σειράς παρεμβάσεων που ωφελούν άμεσα τους δήμους όλης της χώρας (δίκτυο «Σύζευξις», εξοπλισμός ΚΕΠ κλπ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 4

4.1 Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Ο Δημόσιος τομέας των κρατών-μελών της Ευρωπαϊκής Ένωσης αντιμετωπίζει προκλήσεις σε όλα τα επίπεδα: οικονομικό, κοινωνικό πολιτικό και θεσμικό. Αντικείμενο της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης είναι ακριβώς η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών(ΤΠΕ) σε συνδυασμό με τις οργανωτικές αλλαγές και την απόκτηση νέων δεξιοτήτων ώστε να βελτιωθούν οι παρεχόμενες δημόσιες υπηρεσίες, οι δημοκρατικές διαδικασίες και οι πολιτικές που ασκεί ο δημόσιος τομέας.

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση προσφέρει στο δημόσιο τομέα τη δυνατότητα να διατηρήσει και να ενισχύσει την ορθή Διακυβέρνηση στην κοινότητα της γνώσης, μέσα από τη διαφάνεια των υπηρεσιών του και την παραγωγικότερη αξιοποίηση τους.

4.2 Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση σε τοπικό επίπεδο αποτελεί το επίκεντρο του εκσυγχρονισμού της Τοπικής Αυτοδιοίκησης. Ο εκσυγχρονισμός της Τοπικής Αυτοδιοίκησης προάγει την ποιότητα των «τοπικών» υπηρεσιών και την αποτελεσματικότητα της «τοπικής» δημοκρατίας, καθώς επιτρέπει στους οργανισμούς:

- ✓ τον σχεδιασμό συνολικής στρατηγικής για την τοπική ανάπτυξη

- ✓ την παροχή αποτελεσματικών και με μικρό κόστος υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση της τοπικής κοινωνίας
- ✓ την αποτίμηση της ποιότητας των υπηρεσιών αυτών
- ✓ τη λήψη γρήγορων, αποτελεσματικών και υπεύθυνων αποφάσεων

Η Τοπική Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση ενδυναμώνει τα παραπάνω και σχετίζεται με:

- Τον μετασχηματισμό των «τοπικών» υπηρεσιών για τους πολίτες
- Την ανανέωση της «τοπικής» δημοκρατίας
- Την προώθηση της «τοπικής» οικονομικής βιωσιμότητας.

4.3 Ρόλος Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση ορίζεται ως «η αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφοριών και επικοινωνιών στις δημόσιες διοικήσεις, σε συνδυασμό με οργανωτικές αλλαγές και νέες δεξιότητες, ώστε να βελτιωθούν η παροχή δημοσίων υπηρεσιών και οι δημοκρατικές διαδικασίες καθώς και να ενισχυθεί η υποστήριξη των πολιτικών που ασκεί το δημόσιο²⁰».

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση αποτελεί καταλύτη για να διευκολυνθεί η καλύτερη και αποτελεσματικότερη διοίκηση. Βελτιώνει τη διαμόρφωση και την εφαρμογή των πολιτικών που ασκεί το Δημόσιο και βοηθά τον δημόσιο τομέα να αντιμετωπίσει τις αλληλοσυγκρουόμενες απαιτήσεις για την παροχή περισσότερων και καλύτερων υπηρεσιών με λιγότερους πόρους.

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση προσφέρει στον δημόσιο τομέα τη δυνατότητα να διατηρήσει και να ενισχύσει την ορθή διακυβέρνηση στην κοινωνία της γνώσης. Αυτό σημαίνει:

1. Ανοικτό και διεπόμενο από διαφάνεια δημόσιο τομέα: δημόσια διοίκηση κατανοητή έναντι των πολιτών, ανοικτή στη δημοκρατική συμμετοχή και έλεγχο.
2. Δημόσιος τομέας στην υπηρεσία όλων. Δημόσιος τομέας με επίκεντρο τους χρήστες πρέπει να απευθύνεται σε όλους, δηλαδή να μην αποκλείεται

²⁰ Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για την ψηφιακή σύγκλιση. Ελληνική εταιρία τοπικής ανάπτυξης κ αυτοδιοίκησης(Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε) σ15

κανένας από τις υπηρεσίες που παρέχονται και να γίνεται σεβαστή η προσωπικότητα με την παροχή εξατομικευμένων υπηρεσιών.

3. Παραγωγικός δημόσιος τομέας που να αξιοποιεί όσο το δυνατόν καλύτερα τα χρήματα των φορολογουμένων. Το αποτέλεσμα είναι να αναλώνεται λιγότερος χρόνος για την αναμονή στις ουρές, η δραστική μείωση των σφαλμάτων, στοιχεία που καθιστούν πιο ικανοποιητική την εργασία των δημοσίων υπαλλήλων.

4.4 Εφαρμογή της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η Ηλεκτρονική Διακυβέρνηση στοχεύει στη χρήση των ΤΠΕ για την ηλεκτρονική υποστήριξη:

- ✓ τόσο των εσωτερικών λειτουργιών των Δημοσίων Οργανισμών (μέσω εσωτερικών πληροφοριακών συστημάτων),
- ✓ όσο και της επικοινωνίας και συνεργασίας τους με το εξωτερικό τους περιβάλλον «μέσω («εξωστρεφών» πληροφοριακών συστημάτων που σήμερα βασίζεται κυρίως στο Internet) , το οποίο περιλαμβάνει πολίτες (Government to Citizen – G2C (ή Administration to Citizen – A2c) e-Government, επιχειρήσεις (Government to Business – A2B) e- Government) καθώς επίσης και άλλους Δημόσιους Οργανισμούς (Government to Government – G2G (ή Administration to Administration – A2A) e-Government).

Η ΕΕ έχει προσδιορίσει τις ακόλουθες δημόσιες υπηρεσίες Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης:

Δημόσιες υπηρεσίες για πολίτες

1. Φόρος εισοδήματος: δήλωση, ειδοποίηση εισφορών, πληρωμή
2. Υπηρεσίες εύρεσης εργασίας (συμπεριλαμβανομένης αίτησης για εργασία σε φορείς του δημοσίου)
3. Πιστοποιητικά (γεννήσεως, γάμου): αίτηση και αποστολή
4. Αίτηση για κοινωνικά επιδόματα

5. Προσωπικά έγγραφα (ταυτότητα, διαβατήριο, δίπλωμα οδήγησης, εκλογικό βιβλιάριο κλπ.)
6. Άδεια αυτοκινήτου
7. Απολυτήριο λυκείου / πτυχίο πανεπιστημίου
8. Οικοδομικές άδειες
9. Πληροφορίες και εγγραφή σε τοπικές υπηρεσίες (αθλήματα, πολιτιστικά ενδιαφέροντα)
10. Βοήθεια προσαρμοσμένη στις προσωπικές ανάγκες σε θέματα κοινωνικού συστήματος
11. Πληρωμή προστίμων
12. Πληρωμή φόρου ιδιοκτησίας
13. Δημοτικές υπηρεσίες (π.χ. πληροφορίες για συλλογή απορριμμάτων)
14. Δήλωση στην αστυνομία (π.χ. σε περίπτωση κλοπής)
15. Υπηρεσίες σχετικές με θέματα υγείας (π.χ. λίστες αναμονής στα νοσοκομεία)

Δημόσιες υπηρεσίες για επιχειρήσεις

1. Φόρος εισοδήματος / εργοδοτική εισφορά: πληρωμή, εγγραφή
2. Δημοτικός φόρος: δήλωση, ειδοποίηση, πληρωμή
3. Φ.Π.Α.: εγγραφή, δήλωση, πληρωμή
4. Σύσταση εταιρίας
5. Οικοδομικές άδειες
6. Άδειες εξαγωγών
7. Άδειες σχετικές με το περιβάλλον
8. Υπηρεσίες μιας στάσης για νέους επιχειρηματίες (εγγραφή, δήλωση, σχέδια υποστήριξης για επιχειρήσεις στο ξεκίνημα κλπ.)
9. Υποβολή πληροφοριών σε στατιστικά γραφεία

4.5 Τα επίπεδα της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης

Η ιδέα της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης²¹ έχει αρχίζει πλέον να ωριμάζει .Σε παγκόσμια κλίμακα όλο και περισσότερες κυβερνήσεις βρίσκονται στη φάση μετάβασης από την παραδοσιακή διακυβέρνηση στην ηλεκτρονική. Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση μπορεί να διακριθεί στα ακόλουθα τρία βασικά μοντέλα:

■ *Κυβέρνηση -με-κυβέρνηση (Government-to-Government):* αφορά όλες εκείνες τις

δραστηριότητες που θα βελτιώσουν και θα αναβαθμίσουν τις υπηρεσίες της κυβέρνησης.

■ *Κυβέρνηση-με-πολίτη (Government-to-Citizen):* αφορά στις σχέσεις της κυβέρνησης

με τους πολίτες. Ασχολείται κυρίως με θέματα νομοθεσίας και δημοκρατίας.

■ *Κυβέρνηση -με-επιχείρηση (Government-to-Business):* αφορά στις σχέσεις της

κυβέρνησης με τις επιχειρήσεις. Εντοπίζεται σε συνεργασίες, κοινές δραστηριότητες

τόσο σε εθνικό όσο και σε διεθνές επίπεδο.

Η μετάβαση αυτή μπορεί να οδηγήσει σε μια σειρά από στρατηγικά, διοικητικά και λειτουργικά οφέλη που σχετίζονται με:

- την καλύτερη ανταπόκριση στις ανάγκες των πολιτών.
- τη μείωση του κόστους αλλά και του χρόνου ανταπόκρισης.
- τη μεγαλύτερη ικανοποίηση των πολιτών.
- την υποστήριξη νέων και βελτίωση υφιστάμενων συνεργασιών.
- την αυτοματοποίηση των διαδικασιών.
- την αναβάθμιση της εικόνας της κυβέρνησης.
- την πρόσβαση σε περισσότερες και αξιόπιστες πληροφορίες.

Βέβαια για να υλοποιηθεί και να λειτουργήσει με επιτυχία η ηλεκτρονική διακυβέρνηση είναι απαραίτητος ο σωστός σχεδιασμός που θα αποτελέσει τη βάση και θα οδηγήσει στα οφέλη που αναφέρθηκαν παραπάνω. Η εφαρμογή

²¹ www.tsakalidis.gr/e-government

της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στο δημόσιο τομέα, μπορεί να γίνει σταδιακά σε επίπεδα. Τα επίπεδα αυτά θα επιτρέψουν την απρόσκοπτη ροή πληροφοριών από /προς το δημόσιο τομέα και θα δώσουν τη δυνατότητα στον πολίτη αλλά και στις επιχειρήσεις (ιδιωτικός τομέας) να αποκτήσουν καλύτερη πρόσβαση στις υπηρεσίες που παρέχει το κράτος.

4.6 Ανάλυση SWOT για την εφαρμογή της Τοπικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από τους ΟΤΑ

Δυνατά σημεία

- Ο θεσμός της Τ.Α. έχει σημαντικό ρόλο στο πολιτικό και διοικητικό σύστημα της χώρας, αλλά και στη διαδικασία ολοκλήρωσης της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Ε.Ε.)
- Οι Ο.Τ.Α. αποτελούν την εγγύτερη στον πολίτη δομή του κράτους και μέσω των ΚΕΠ συγκροτούν ένα εθνικό πολυκεντρικό και πολυλειτουργικό δίκτυο διανομής διοικητικών προϊόντων
- Η ΚΕΔΚΕ έχει αναπτύξει στρατηγικό πλαίσιο συνεργασίας με τους Δήμους και τις Κοινότητες για την ισχυρή παρουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας.
- Ορισμένοι Δήμοι αποτελούν παραδείγματα καλών πρακτικών στην εφαρμογή σύγχρονων συστημάτων διοίκησης και ηλεκτρονικής διακυβέρνησης (πχ Δ. Αμαρουσίου, Δ. Τρικάλων)

Αδυναμίες

- Είναι ανεπαρκής και αποσπασματική η χρήση των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας από τους ΟΤΑ και είναι υποβαθμισμένα τα εσωτερικά τους πληροφοριακά συστήματα
- Η πλειοψηφία των ΟΤΑ δεν έχει αναπτύξει όραμα και στρατηγική για το ρόλο τους στην Κοινωνία της Πληροφορίας.
- Υπάρχουν σημαντικές ελλείψεις και αδυναμίες στις δομές, τις λειτουργίες και το ανθρώπινο δυναμικό των Ο.Τ.Α. σε θέματα Πληροφορικής
- Μειωμένη ικανότητα αποτελεσματικής διοίκησης έργων πληροφορικής και διοίκησης της οργανωτικής αλλαγής
- Μεγάλος αριθμός Ο.Τ.Α., ιδιαίτερα αγροτικών, έχουν μικρό μέγεθος και

είναι αδύνατο να δραστηριοποιηθούν σε θέματα Πληροφορικής, με ίδιες δυνάμεις και χωρίς εξωτερική βοήθεια.

- Δεν έχουν ακόμη αναπτυχθεί ενιαία πρότυπα και κοινές πλατφόρμες με αποτέλεσμα πολλές τεχνολογικές ασυμβατότητες
- Οι υφιστάμενες διαδικασίες λειτουργίας και διοίκησης και η κουλτούρα του ανθρώπινου δυναμικού των ΟΤΑ αποτελούν σημαντικά εμπόδια

Ευκαιρίες

- Οι δυνατότητες που παρέχουν οι ΤΠΕ αποτελούν τον καταλύτη για το ριζικό μετασχηματισμό (transformation) των διαδικασιών, των οργανωτικών δομών, ακόμη και των δραστηριοτήτων μέσω των οποίων υλοποιούν οι ΟΤΑ τους στόχους τους, καθώς επίσης και του τρόπου επικοινωνίας με τους πολίτες. Η εφαρμογή της Τοπικής Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης θα έχει ως αποτέλεσμα τη βαθμιαία αντικατάσταση του υφιστάμενου γραφειοκρατικού μοντέλου λειτουργίας των ΟΤΑ από νέα περισσότερο ευέλικτα και αποτελεσματικά μοντέλα διακυβέρνησης που βασίζονται στις ΤΠΕ.
- Οι εφαρμογές «Ηλεκτρονικής Δημοκρατίας», βαθμιαία οδηγούν σε ΟΤΑ περισσότερο «ευαίσθητους» στα προβλήματα και τις ανάγκες των δημοτών, αφού έχουν πλέον τη δυνατότητα της ταχύτερης διάγνωσης και κατανόησης των προβλημάτων και των αναγκών και βάσει αυτών της άμεσης προσαρμογής των υπηρεσιών, των δραστηριοτήτων και των στόχων τους.
- Έχει ήδη σχεδιαστεί η νέα ψηφιακή στρατηγική της χώρας 2006 –2013, στο πλαίσιο της νέα πρωτοβουλίας των ευρωπαϊκών κρατών για την Κοινωνία της Πληροφορίας «i2010» καθώς και του σχεδίου για την ηλεκτρονική διακυβέρνηση «e-Gov2010». Επομένως εκτιμάται ότι κατά την επόμενη περίοδο στη χώρα μας αναμένεται να ενταθούν οι προσπάθειες εφαρμογής της Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (E-Government).
- Οι Ο.Τ.Α. μπορούν αξιοποιήσουν χρηματοδοτήσεις από το Ε.Π. ΚτΠ του Γ ΚΠΣ και κυρίως από τα Ε.Π. της 4^{ης} προγραμματικής περιόδου 2007-2013, και συγκεκριμένα από το Ε.Π. του ΥΠΕΣΔΔΑ για τη Βελτίωση της Διοικητικής Ικανότητας της ΔΔ και από το Ε.Π. του ΥΠΟΙΟ για τη Ψηφιακή Σύγκλιση.
- Οι Ο.Τ.Α. μπορούν αξιοποιήσουν χρηματοδοτήσεις από εθνικά προγράμματα όπως το νέο πρόγραμμα Πολιτεία και το πρόγραμμα Θησέας καθώς και να αντλήσουν πόρους μέσω των Συμπράξεων Δημόσιου &

Ιδιωτικού Τομέα

- Το Εθνικό δίκτυο «Σύζευξις» και τα ΚΕΠ μπορούν να αξιοποιηθούν για τη δικτύωση των ΟΤΑ με άλλους δημόσιους φορείς και για τη διανομή δημοτικών υπηρεσιών
- Οι σύγχρονες αντιλήψεις για την οργάνωση και τη διοίκηση της Δημόσιας Διοίκησης και της Αυτοδιοίκησης («πελατοκεντρικός» προσανατολισμός, αρχές ποιότητας και διοίκησης ολικής ποιότητας κλπ.) αρχίζουν να διαδίδονται πλέον και στη χώρα μας
- Οι Ο.Τ.Α. μπορούν αξιοποιήσουν τις δομές που δημιουργήθηκαν (ΤΕΔΚ, αναπτυξιακές εταιρείες, κέντρα επαγγελματικής κατάρτισης) και την τεχνογνωσία και εμπειρία που αποκτήθηκαν τα προηγούμενα χρόνια, για να συμβάλλουν στο σχεδιασμό και την εφαρμογή δράσεων αξιοποίησης των ΤΠΕ στη νέα προγραμματική περίοδο.

Κίνδυνοι

- Να διατηρηθεί το ενδιαφέρον των Ο.Τ.Α. κυρίως για τις τεχνικές υποδομές και την παροχή κοινωνικών και πολιτιστικών υπηρεσιών και να μη στραφούν στην αναδιοργάνωση του τρόπου λειτουργίας τους με βάση τις ΤΠΕ
- Να μη διασφαλιστεί επαρκής επιστημονική και τεχνική υποστήριξη στους Ο.Τ.Α., με αποτέλεσμα την ύπαρξη ΟΤΑ διαφορετικών ταχυτήτων και τον «αποκλεισμό» των αγροτικών και των μικρών Ο.Τ.Α. από τις εξελίξεις.
- Να μη δοθεί το αναγκαίο βάρος στην ανάπτυξη του ανθρώπινου δυναμικού των Ο.Τ.Α., στην άσκηση επιτελικών λειτουργιών και στη δημιουργία των ελάχιστων δομών για την αξιοποίηση των ΤΠΕ
- Να αναπτυχθούν εφαρμογές Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης από τους ΟΤΑ αλλά να μην αξιοποιηθούν λόγω της περιορισμένης ζήτησης από τους κατοίκους και τις τοπικές επιχειρήσεις.
- Να περιθωριοποιηθούν ομάδες κατοίκων των ΟΤΑ που δεν έχουν την αναγκαία εξοικείωση με τις ΤΠΕ ή δεν έχουν την οικονομική δυνατότητα πρόσβασης σε αυτές, γεγονός που συχνά αναφέρεται ως Ψηφιακό Χάσμα (Digital Divide).

4.7 Στάδια εσωτερικής και εξωτερικής αναδιοργάνωσης στο πλαίσιο της Ηλεκτρονικής Τοπικής Διακυβέρνησης²²

4.7.1 Εσωτερική αναδιοργάνωση των δήμων

Το διάγραμμα 1 απεικονίζει την παραδοσιακή δομή οργάνωσης των Δήμων πριν τον ανασχεδιασμό. Η πρώτη κίνηση αφορά στη δημιουργία ενός front office (διάγραμμα 1, σχήμα 2), του σημείου δηλαδή επαφής του πολίτη ή της επιχείρησης με το δήμο. Δημιουργείται ένα one-stop-shop το οποίο δίνει τη δυνατότητα σε πελάτες και επιχειρήσεις να έχουν πρόσβαση σε διαφορετικές υπηρεσίες μέσω ενός και μόνο σημείου επαφής με το δήμο. Αυτή είναι η εικόνα που επικρατεί σήμερα σε τοπικό και περιφερειακό επίπεδο σε πολλές ευρωπαϊκές χώρες. Στην Ελλάδα το front office εφαρμόζεται στα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών.

Καθώς η λογική του front office επικρατεί και οδηγεί σταδιακά στην ανάπτυξη εσωτερικών δομών και διαδικασιών(διάγραμμα 1, σχήμα 3) γίνεται απαραίτητη η αναδιοργάνωση του back office έτσι ώστε να αντικατοπτρίζει τις ανάγκες του front office και του πελάτη. Με αυτόν τον τρόπο το back office που αποτελείται από διαφορετικά τμήματα και διαδικασίες αλλάζει μορφή και σχηματοποιείται με βάση τις υπηρεσίες που παρέχονται μέσω του front office.

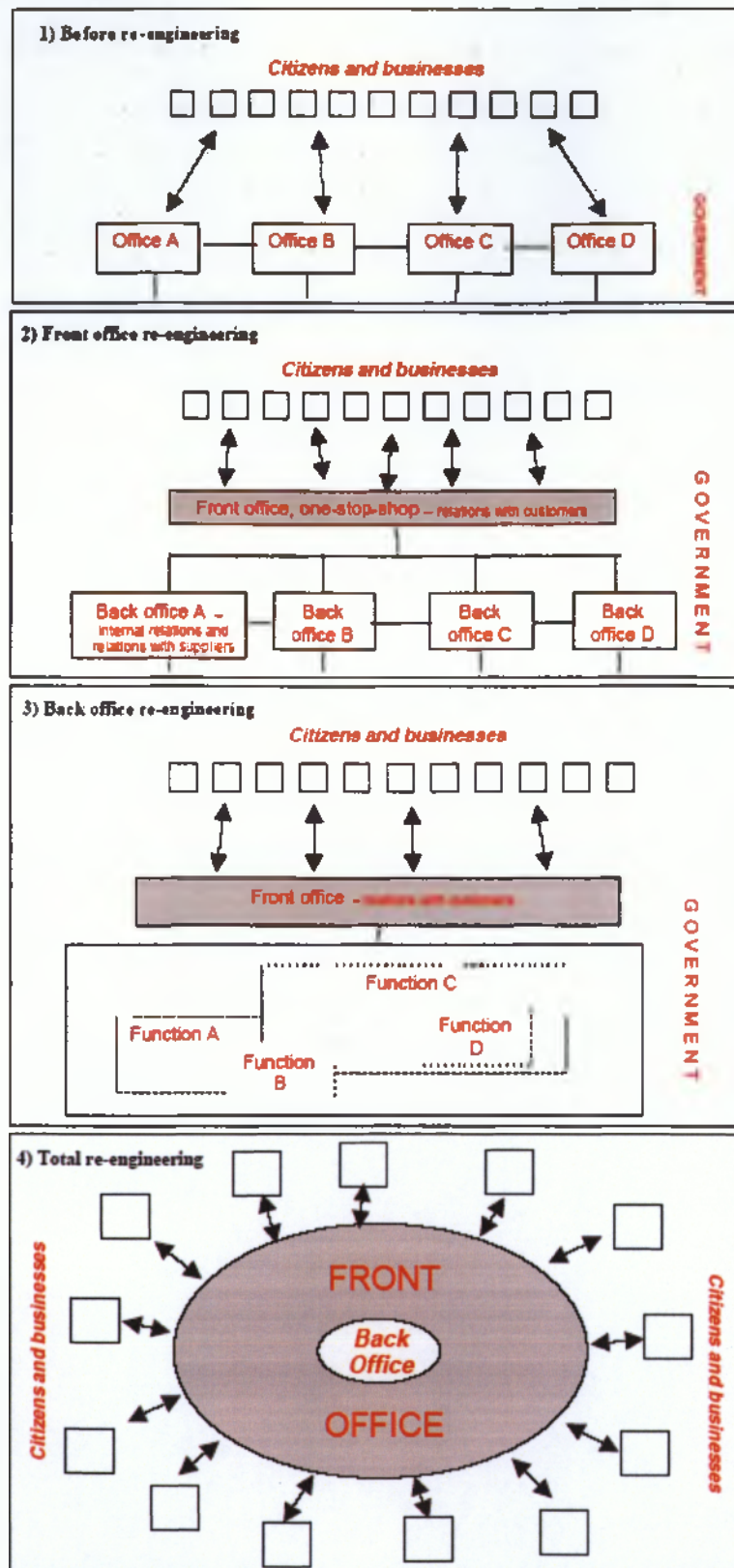
Τέλος, δημιουργούνται ευέλικτα αυτοματοποιημένα front offices τα οποία είναι περισσότερα αποδοτικά και αποτελεσματικά(διάγραμμα 1, σχήμα 4).

Η ηλεκτρονική διακυβέρνηση στην Ευρώπη σήμερα ενσωματώνει την εσωτερική αναδιοργάνωση της τοπικής αυτοδιοίκησης, έχοντας μεγαλύτερη προσβασιμότητα και συμμετοχή των πολιτών και υποστήριξη από τις τεχνολογίες πληροφορικής και επικοινωνιών.

²² ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ: Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας. Ερευνητική Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Πλαίσιο συνεργασίας της ΚΕΔΚΕ με τους Δήμους και τις Κοινότητες για την ισχυρή παρουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας.σ.38

Διάγραμμα 1. Τα στάδια εσωτερικής αναδιοργάνωσης της ηλεκτρονικής διακυβέρνηση

Internal Government Process Re-engineering

Πηγή: J. Millard. (2003) ePublic services in Europe: past, present and future. Research findings and new challenges. Paper prepared for IPTS.

4.7.2 Εξωτερική αναδιοργάνωση των Δήμων

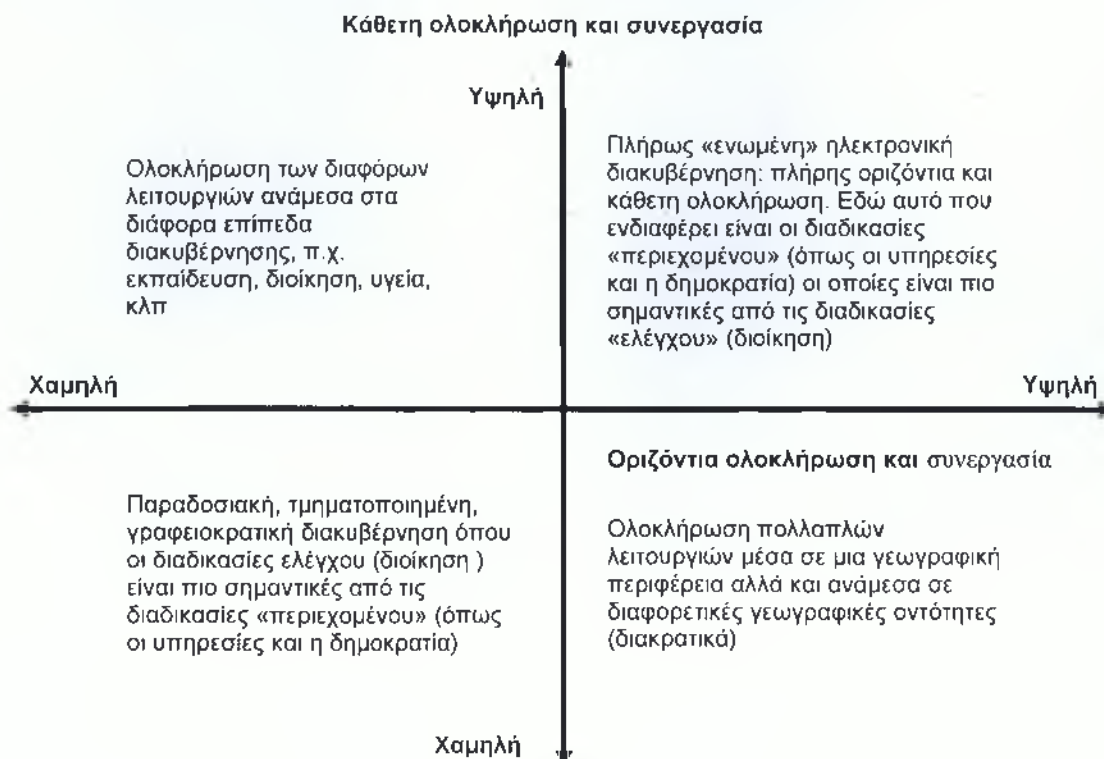
Είναι χαρακτηριστικό ότι τα πιο πετυχημένα παραδείγματα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης στην Ευρώπη απαιτούν παροχή ελάχιστης πληροφορίας από τον πολίτη ή τις επιχειρήσεις, οι οποίοι δεν επιθυμούν να γνωρίζουν σε πιο σημείο ακριβώς της κρατικής μηχανής γίνεται η επεξεργασία της δικής τους υπόθεσης.

Αυτό που ενδιαφέρει είναι η αποτελεσματική, γρήγορη και ποιοτική εξυπηρέτησή τους και όχι από ποια αρχή ή με ποιο τρόπο παρέχεται. Προκειμένου να επιτευχθούν αυτοί οι στόχοι, οι ηλεκτρονικές συναλλαγές προϋποθέτουν ότι οι διάφοροι φορείς κεντρικής και τοπικής εξουσίας θα πρέπει να συνεργαστούν και ακόμη αν αυτό κρίνεται απαραίτητο να ολοκληρώσουν και να αναδιαρθρώσουν τις δομές και τις διαδικασίες τους.

Ωστόσο όποια και να είναι η μορφή της συνεργασίας η ηλεκτρονική διακυβέρνηση πρέπει να εμφανίζεται ενωμένη (joined up) απέναντι στην επαφή της με τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Η σχέση ανάμεσα στα διάφορα επίπεδα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης μπορεί να οριστεί με οριζόντιο και κάθετο τρόπο. Η κάθετη ολοκλήρωση και συνεργασία αφορά στα διάφορα επίπεδα διακυβέρνησης: εθνικό, περιφερειακό, τοπικό κλπ. Ενώ η ανάπτυξη συνεργιών σε οριζόντιο επίπεδο αφορά σε συνεργασίες με άλλους δήμους ή ακόμη και άλλους φορείς από τον ιδιωτικό τομέα.

Στο σχήμα που ακολουθεί απεικονίζονται διαγραμματικά τα διάφορα επίπεδα οριζόντιας και κάθετης συνεργασίας και τα αποτελέσματα που επιτυγχάνονται κάθε φορά ανάλογα με το βαθμό επίτευξης κάθε είδους συνεργασίας.

Κάθετη και οριζόντια ολοκλήρωση της ηλεκτρονικής διακυβέρνησης

4.8 Στρατηγική και δράσεις: Δήμοι και ΚΕΔΚΕ

Στο πλαίσιο αυτό η ΚΕΔΚΕ και οι Δήμοι έχουν ξεχωριστό ρόλο και συμβολή σε διάφορα επίπεδα. Οι απαιτήσεις του ρόλου αυτού μπορούν να συνοψιστούν στην ανάγκη για μεγαλύτερη συμμετοχή του πολίτη τόσο στο επίπεδο διαμόρφωσης αποφάσεων, όσο και στο επίπεδο σχεδίασης υπηρεσιών, για την ανάπτυξη μιας αξιόπιστης πλατφόρμα παροχής υπηρεσιών καθώς και την δημιουργία προστιθέμενης αξίας στις τοπικές, εθνικές και διεθνείς διαδικασίες. Οι τοπικές κοινωνίες ωφελούνται πολλαπλώς από την ανάπτυξη της ΚτΠ είτε αυτή πραγματοποιείται στο εθνικό είτε στο δικό τους τοπικό επίπεδο:²³

- ❖ Πολλαπλασιάζοντας τη δικτύωση των πολιτών, των επιχειρήσεων και της τοπικής διοίκησης και εξαφανίζοντας την απομόνωση των απομακρυσμένων περιοχών.
- ❖ Ανοίγοντας ορίζοντες τοπικής επιχειρηματικής δραστηριότητας
- ❖ Συμβάλλοντας στην καλύτερη εξυπηρέτηση του πολίτη στη σχέση του με τη Διοίκηση, ιδίως της Περιφέρειας και των απομακρυσμένων περιοχών.
- ❖ Διαμορφώνοντας μια τεχνολογική κουλτούρα στις νέες γενιές, αναβαθμίζοντας τις προσωπικές ευκαιρίες τους, την κοινωνική συνοχή και τη συνολική εκπαίδευση της χώρας.

Η τοπική αυτοδιοίκηση και τα όργανά της:

- ❖ Αξιοποιούν τις κεντρικές και υφιστάμενες υποδομές σχεδιάζοντας μια φορά για όλους.
- ❖ Η στρατηγική αυτή καταλήγει σε οικονομίες όμοιων επενδύσεων και οικονομίες στην χρήση, δηλαδή, σε διασφάλιση πόρων για νέες, ακόμα πιο ποιοτικές και αναβαθμισμένες επενδύσεις

²³ ²³ ΕΘΝΙΚΟ ΜΕΤΣΟΒΙΟ ΠΟΛΥΤΕΧΝΕΙΟ: Εργαστήριο Βιομηχανικής και Ενεργειακής Οικονομίας. Ερευνητική Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας. Πλαίσιο συνεργασίας της ΚΕΔΚΕ με τους Δήμους και τις Κοινότητες για την ισχυρή παρουσία της Τοπικής Αυτοδιοίκησης στην Κοινωνία της Πληροφορίας. σελ 10

- ❖ Ανταλλάσσουν πληροφορία και εμπειρίες, αναπτύσσουν νέες συνεργασίας
- ❖ Ενισχύεται η τοπική οικονομία με την ανάπτυξη υπηρεσιών υποστήριξης των συστημάτων αυτών

Σε γενικές γραμμές μπορούμε να συμπεράνουμε ότι προωθείται και επιτυγχάνεται τόσο σε τοπική όσο και σε εθνική κλίμακα:

- ❖ Καλύτερος συντονισμός τοπικός και κεντρικός
- ❖ Αποτελεσματικότερος τοπικός σχεδιασμός και υλοποίηση (στόχοι και δείκτες)
- ❖ Αξιοποίηση κεντρικών δράσεων (υπηρεσίες, εργαλεία και μεθοδολογίες, που χτίζονται μια φορά για όλους)
- ❖ Η προώθηση των συνεργασιών επιχειρήσεων – τοπικών εταιρικών σχέσεων – τοπικών φορέων και οργανώσεων
- ❖ Η εξέλιξη της τεχνικής και θεσμικής υποστήριξης και η καλύτερη ανταλλαγή εμπειριών
- ❖ Η βελτίωση της εθνικής υποδομής και του κοινωνικού κεφαλαίου

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 5

5.1 Ψηφιακός Δήμος

Η έννοια του Ψηφιακού Δήμου συνιστά μια ολοκληρωμένη προσέγγιση η οποία με απλό και προσιτό τρόπο συμβάλλει στην αντιμετώπιση του ζητήματος του ψηφιακού χάσματος στο χώρο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και υποστηρίζει τις απαραίτητες αλλαγές που πρέπει να γίνουν με στόχο την ποιοτικότερη αναδιοργάνωση των δομών και των υπηρεσιών των Δήμων και Κοινοτήτων της χώρας μας.

Με τον «Ψηφιακό Δήμο²⁴» η Τοπική Αυτοδιοίκηση ενσωματώνει τις νέες τεχνολογίες στις πολιτικές της επιλογές, περιορίζει το ψηφιακό χάσμα κέντρου-περιφέρειας, δημιουργεί νέες ευκαιρίες επικοινωνίας με την κοινωνία των πολιτών, ανοίγει νέους δρόμους στην ανάπτυξη των Δήμων και των Κοινοτήτων.

Η Τοπική Αυτοδιοίκηση έχει να αντιμετωπίσει δύο σημαντικές προκλήσεις: πρώτον θα πρέπει να αλλάξει τους παραδοσιακούς μηχανισμούς και να προχωρήσει στις ρυθμίσεις που θεωρούνται αναγκαίες στο επίπεδο του θεσμικού πλαισίου. Δεύτερον, θα πρέπει να αναβαθμίσει και να προσαρμόσει τις υπηρεσίες που παρέχει χρησιμοποιώντας τις ΤΠΕ. Πρόκειται για τη μετεξέλιξη κάθε δήμου σε δήμο με διευρυμένες δυνατότητες για την τοπική κοινωνία, μέσα από την αποτελεσματική και αποδοτική αξιοποίηση των ΤΠΕ.

Ο σύγχρονος αυτός δήμος πρέπει να έχει υπαλλήλους εξοικειωμένους με τη χρήση του διαδικτύου και μια ομάδα εξειδικευμένων στελεχών που να μπορεί να υλοποιεί έργα «Κοινωνία της Πληροφορίας». Αλλά πρώτα πρέπει οι αιρετοί να έχουν συμβάλλει στη σωστή προετοιμασία δηλαδή να έχουν φροντίσει για την επιμόρφωση των δημοτικών υπαλλήλων τόσο στα της τεχνολογίας όσο και στα της διασφάλισης της ποιότητας υπηρεσιών.

Με μια τέτοια δομή, ο δήμος θα μπορεί πλέον να ελέγχει τους βασικούς του πόρους πιο αποτελεσματικά όπως για παράδειγμα τις λειτουργίες καθαριότητας, τις υπηρεσίες πρόνοιας κλπ. Θα μπορεί να γνωρίζει άμεσα τα

²⁴ Ενημερωτικά φυλλάδια από τον δήμο Τρικάλων

τοπικά δεδομένα των κατοίκων, τις ανάγκες και τα προβλήματα τους, ώστε να παίρνει αποφάσεις ταχύτερα, αποδοτικότερα, καλύτερα. Τέλος, θα μπορεί να συμβάλλει ουσιαστικά στην προώθηση της επιχειρηματικότητας, σε συνεργασία με τις τοπικές επιχειρήσεις και άλλους δήμους, χρησιμοποιώντας τόσο τις νέες τεχνολογικές υποδομές του όσο και τις νέες υπηρεσίες του και δημιουργώντας ευνοϊκό κλίμα για την προσέλκυση επενδύσεων και την τοπική ανάπτυξη.

Μια ανθρωποκεντρική προσέγγιση του ψηφιακού Δήμου θα πρέπει να εστιάσει στους 3 βασικούς εμπλεκόμενους στη λειτουργία ενός ΟΤΑ δηλ.

- ✓ στους αιρετούς
- ✓ στο υπηρεσιακό προσωπικό των ΟΤΑ
- ✓ στους πολίτες και στις τοπικές επιχειρήσεις

Όπως φαίνεται στο επόμενο σχήμα η ΤΗΔ επηρεάζει και τις τρεις πλευρές του τριγώνου που σχηματίζεται και αντιπροσωπεύει τις 3 βασικές διαστάσεις της λειτουργίας των ΟΤΑ, δηλ.

- 1) Τη δημοκρατική διάσταση της σχέσης μεταξύ των πολιτικών και της κοινωνίας των πολιτών.
- 2) Τη διάσταση της παροχής υπηρεσιών στους πολίτες και τις επιχειρήσεις από το προσωπικό των ΟΤΑ σε συνεργασία με άλλους φορείς της Δημόσιας Διοίκησης.
- 3) Τη διάσταση της διοίκησης των δημοτικών υπηρεσιών από την αιρετή ηγεσία.

Ψηφιακός Δήμος

**Πολίτες &
Επιχειρήσεις**

5.1.1 Βέλτιστες Πρακτικές Ψηφιακών Δήμων

Παραδείγματα και καλές πρακτικές υπάρχουν τόσο στην Ελλάδα²⁵ όσο και σε άλλες ευρωπαϊκές χώρες. Η Βαρκελώνη αποτελεί ένα από τα πιο ολοκληρωμένα παραδείγματα που βρίσκεται σε λειτουργία.

Ο δήμος διαχειρίζεται άμεσα τα προβλήματα αντιμετωπίζοντας άμεσα τα αιτήματα των πολιτών οι οποίοι ενημερώνονται για το θέμα που έθεσαν. Επιπλέον στη πόλη της Βαρκελώνης τηρούνται δείκτες αποτελεσματικότητας και εκπονούνται στατιστικές μελέτες λειτουργία του δήμου που αποδεικνύουν ότι από τα 350.000 αιτήματα τα οποία καταχωρούνται κάθε χρόνο το 95% επιλύονται σε πολύ μικρό χρόνο. Αυτός είναι ένας από τους σημαντικούς λόγους της επιτυχίας του συγκεκριμένου προγράμματος το οποίο στηρίζεται σε ένα ολοκληρωμένο σύστημα ΤΠΕ χρησιμοποιώντας την κινητή τηλεφωνία, τα γραπτά μηνύματα, το Διαδίκτυο και σύγχρονες βάσεις δεδομένων.

Ολοκληρωμένες υλοποιήσεις των ΤΠΕ για τις υπηρεσίες του δήμου έχουν γίνει και στην Ελλάδα, όπως για παράδειγμα, στην Καρδίτσα και στα Τρίκαλα.

Ο δήμος Καρδίτσας υλοποίησε ένα σύστημα για τη διαχείριση των οχημάτων κυρίως απορριματοφόρα υδροφόρες και μικρά φορτηγά έργων. Σε κάθε ένα από αυτά έχει εγκατασταθεί μία μικρή συσκευή η οποία τροφοδοτείται από τη μπαταρία του και λαμβάνει τις πληροφορίες της θέσης, της ταχύτητας και της κατεύθυνσης από δορυφόρο και τις στέλνει σε ένα κεντρικό υπολογιστή. Ο υπολογιστής αυτός αποθηκεύει τα στοιχεία σε μία οργανωμένη βάση δεδομένων επικοινωνώντας μέσω του δικτύου ΣΥΖΕΥΞΙΣ. Η εφαρμογή αξιοποιεί τις συγκεκριμένες πληροφορίες από τα οχήματα και παρέχει στο δήμο τη δυνατότητα να προγραμματίσει καλύτερα τα δρομολόγια των οχημάτων και να μειώσει το λειτουργικό κόστος.

Ο δήμος Τρικαίων δημιούργησε ένα ολοκληρωμένο πληροφοριακό σύστημα ευφυών μεταφορών το οποίο παρέχει τη δυνατότητα διαχείρισης των κυκλοφοριακών δεδομένων και πληροφόρησης του δημότη για θέματα μεταφορών. Το σύστημα στηρίζεται στην συλλογή κυκλοφοριακών δεδομένων

²⁵ Δήμος Τρικάλων, έντυπο υλικό, 2007

που αφορούν δημόσιες συγκοινωνίες και χώρους στάθμευσης. Αυτά τα στοιχεία στη συνέχεια καταχωρούνται σε μία βάση δεδομένων, επεξεργάζονται και στη συνέχεια διαχέονται σε μορφή συγκοινωνιακής πληροφορίας στους δημότες.

Μία ακόμα υλοποίηση των ΤΠΕ στο Δήμο Τρικκαίων αφορά την τηλεϊατρική και την πρόληψη. Ο πολίτης τοποθετώντας το σώμα του σε μία ειδική συσκευή, με το πάτημα ενός κουμπιού, μπορεί να καταγράφει τα βιολογικά του σήματά του, τα οποία αυτόματα μεταφέρονται ενσύρματα ή ασύρματα με τη βοήθεια ενός κινητού τηλεφώνου στο κέντρο τηλεπρόνοιας ή σε άλλο αποδέκτη(γιατρό, νοσοκομείο) που έχει επιλέξει ο πολίτης.

5.2 Ψηφιακή τεχνολογία, η έρευνα και ο καταναλωτής

Στην σημερινή εποχή που ζούμε συχνά βομβαρδιζόμαστε από καινούρια προϊόντα και υπηρεσίες με πολύ γρήγορους ρυθμούς. Οι καταναλωτές, εμείς δηλαδή, έχουμε πια συνηθίσει στην ιδέα νέων προϊόντων και της εξέλιξης της τεχνολογίας, ειδικά δε της ψηφιακής τεχνολογίας. Τι σημαίνει όμως εξέλιξη της ψηφιακή τεχνολογία;

Σημαίνει στον χώρο της ευρυζωνικότητας, ότι η ταχύτητα πρόσβασης στο Διαδίκτυο αυξάνεται από τα 384 KB στα 24 MB και μελλοντικά σε ακόμα περισσότερα. Σημαίνει ασύρματη πρόσβαση στο Διαδίκτυο εύκολα και άμεσα στο σπίτι. Σημαίνει ενσύρματη ή ασύρματη IPTV για άμεση (και ασύρματη) πρόσβαση σε τηλεοπτικά κανάλια παντού μέσα στο σπίτι. Σημαίνει το triple play στις συνδέσεις Internet. Σημαίνει τον οπτικό δίσκο Blu-Ray με δυνατότητα αποθήκευσης 50 GB σε κάθε πλευρά.

Για τον μέσο καταναλωτή «εξέλιξη της ψηφιακής τεχνολογίας» είναι απλούστευση εφαρμογών τεχνολογίας που είναι κοντά μας χρόνια από την μία και από την άλλη νέες ιδέες και προϊόντα.

Υπάρχει ένα κομμάτι έρευνας, το σημαντικότερο ίσως, που ψάχνει το νέο. Απαιτεί χρόνο, και τεράστια ποσά για να ολοκληρωθεί. Απαιτεί επίσης χρόνο για να φτάσει και στον μέσο καταναλωτή, είτε σαν προϊόν, είτε σαν γνώση. Για παράδειγμα, προϊόντα έρευνας της στρατιωτικής ή της φαρμακευτικής τεχνολογίας.

Υπάρχει και ένα άλλο κομμάτι της έρευνας όμως, που δίνει έμφαση σε πιο άμεσα και απτά αποτελέσματα (τον τζίρο, το κέρδος, μερίδια αγοράς, την εντύπωση). Αυτό είναι το κομμάτι που είμαστε και σαν καταναλωτές πιο εξοικειωμένοι και έχει μέσα στο μυαλό μας καταλάβει την θέση του νέου και της εξέλιξης.

Σαν καταναλωτές/αγοραστές δίνουμε έμφαση και προτεραιότητα σε συγκεκριμένα – λίγα και ουσιαστικά: τιμή κτήσης, ευκολία εγκατάστασης, ευκολία χρήσης, είναι από τα βασικά. Είναι προς το συμφέρον εταιρειών όπως η Sony να συνδυάζουν την χρήση των προϊόντων τους με τον πιο εύχρηστο και άμεσο τρόπο, καλύπτοντας έτσι την ανάγκη του καταναλωτή. Κάτι ακόμα επίσης σημαντικό που παίζει ρόλο σε αυτού του είδους την έρευνα είναι και η ευκολία επικοινωνίας της ιδέας ή του προϊόντος. Δεν φτάνει μόνο μια καλή ιδέα ή μια καλή εφαρμογή. Πρέπει να είναι εύκολη και η επικοινωνία της στον καταναλωτή. Απλή στην εφαρμογή, άμεση στην επικοινωνία.

Χαρακτηριστικό της έρευνας στην ψηφιακή τεχνολογία είναι ότι μπορεί να προσφέρει με χαμηλό κόστος προϊόντα που απευθύνονται σε περιορισμένα κοινά ή καλύπτουν ειδικευμένες ανάγκες, αλλά και λύσεις για το ευρύ κοινό.

5.3 Το πρόγραμμα «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» της Ειδικής Γραμματείας για την ΚτΠ²⁶

Κάνοντας πράξη τη δέσμευση για εξυπηρέτηση του πολίτη, που περιλαμβάνεται στην Εθνική Ψηφιακή Στρατηγική 2006-2013, η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας προωθεί παρέμβαση με τίτλο «Ψηφιακή αυτοδιοίκηση». Στόχος της είναι η ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για την εξυπηρέτηση των πολιτών, ιδιαίτερα εκείνων της Περιφέρειας, αλλά και η εξοικείωσή τους με τις νέες τεχνολογίες, με ιδιαίτερα φιλικό τρόπο, αφού την υλοποίηση της πρωτοβουλίας θα αναλάβουν οι Οργανισμοί Τοπικής Αυτοδιοίκησης όλης της χώρας.

Η «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση», συνολικού προϋπολογισμού 60 εκατ. ευρώ, αποτελεί καινοτομική παρέμβαση, η οποία δεν περιλαμβανόταν στον αρχικό

²⁶ Διαδίκτυο www.infosoc.gr

σχεδιασμό του Επιχειρησιακού Προγράμματος «Κοινωνία της Πληροφορίας». Χρηματοδοτείται από εθνικούς και κοινοτικούς πόρους (Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης) και -σε συνδυασμό με αντίστοιχες δράσεις που σχεδιάσθηκαν το 2005 από την Ειδική Γραμματεία για την ΚτΠ- διορθώνει σε σημαντικό βαθμό τη στόχευση του Προγράμματος, υλοποιώντας ψηφιακές υπηρεσίες άμεσα αισθητές στους πολίτες, ιδιαίτερα στην Περιφέρεια.

Η Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση εστιάζει τόσο στη μείωση του ψηφιακού χάσματος στη χώρα, όσο και στην καθημερινή εξυπηρέτηση των πολιτών με πρακτικούς τρόπους, μέσω των νέων τεχνολογιών. Παράλληλα, χρηματοδοτούνται δράσεις για την εξοικείωση των πολιτών στη χρήση των νέων ψηφιακών δυνατοτήτων σε όλους τους ΟΤΑ.

Το ενδιαφέρον τους έχουν εκδηλώσει για την Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση περισσότεροι από 870 Οργανισμοί ά και ΄β Βαθμού Τοπικής Αυτοδιοίκησης αποδεικνύοντας τη σημασία που αποκτούν πλέον οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες στη βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών. Την χαρακτηρίζουν τρεις μεγάλες καινοτομίες:

Καινοτομία 1: Πρόβλεψη για συμμετοχή όλων των ΟΤΑ

Στην «Ψηφιακή Αυτοδιοίκηση» μπορούν να συμμετάσχουν όλοι οι ΟΤΑ, ως εξής:

- ✓ Οι Περιφέρειες μπορούν να υλοποιήσουν, μέσω της ΚτΠ ΑΕ, την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών με έργα για τις διευθύνσεις αλλοδαπών, μετανάστευσης, δασών και αλιείας.
- ✓ Οι Νομαρχιακές Αυτοδιοικήσεις μπορούν να υλοποιήσουν, επίσης μέσω της ΚτΠ ΑΕ, την ανάπτυξη ψηφιακών υπηρεσιών για τις διευθύνσεις Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων, αλλά και την ανάπτυξη εφαρμογών διαχείρισης πολεοδομικών δεδομένων που εμπίπτουν στην αρμοδιότητά τους.
- ✓ Δήμοι με πληθυσμό άνω των 20.000 κατοίκων μπορούν να αναπτύξουν ως τελικοί οι ίδιοι ηλεκτρονικές πύλες πληροφόρησης και εξυπηρέτησης (Portals), μέσω των οποίων οι πολίτες θα έχουν πρόσβαση σε πληροφορίες για υπηρεσίες και δικαιολογητικά. Θα περιλαμβάνουν, επίσης, χρηστικές πληροφορίες που αφορούν στην περιοχή τους (όπως ηλεκτρονικοί οδηγοί πόλης, αθλητικά και πολιτιστικά γεγονότα, τουριστικές πληροφορίες κλπ.). Εκτός αυτών, οι μεγάλοι δήμοι θα μπορούν να αναπτύξουν συστήματα

ηλεκτρονικής έκδοσης πιστοποιητικών, αδειών και βεβαιώσεων δημοτολογίου, ληξιαρχείου κλπ., ενώ οι πολίτες θα έχουν τη δυνατότητα ηλεκτρονικής πληρωμής τελών και δημοτικών φόρων, καθώς και μια σειρά άλλες υπηρεσίες ηλεκτρονικών πληρωμών. Οι ίδιοι δήμοι θα έχουν, τέλος, τη δυνατότητα ανάπτυξης γεωγραφικών συστημάτων πληροφόρησης σε τομείς όπως η διαχείριση των αστικών συγκοινωνιών, η διαχείριση θέσεων στάθμευσης, η διαχείριση πολεοδομικών δεδομένων, τα δίκτυα ύδρευσης κλπ.

✓ Δήμοι με πληθυσμό κάτω των 20.000 κατοίκων μπορούν να υλοποιήσουν μέσω της ΚΤΠ ΑΕ ηλεκτρονικές πύλες πληροφόρησης και εξυπηρέτησης (Portals), με πληροφορίες για την πόλη τους (οδηγό πόλης, αθλητικά και πολιτιστικά γεγονότα, σημεία τουριστικού ενδιαφέροντος κλπ.), αλλά και ψηφιακές υπηρεσίες.

Καινοτομία 2: Έμφαση σε δράσεις εξοικείωσης των πολιτών με τις νέες τεχνολογίες

Παράλληλα με την ανάπτυξη των ψηφιακών υπηρεσιών, η Ειδική Γραμματεία για την Κοινωνία της Πληροφορίας έχει προβλέψει σειρά δράσεων για την ενημέρωση και την εξοικείωση του τοπικού πληθυσμού σ' ότι αφορά στις νέες ψηφιακές υπηρεσίες που θα δημιουργηθούν και θα είναι σύντομα στη διάθεσή του.

Καινοτομία 3: «Αριστεία» - Οι πιο δραστήριοι ΟΤΑ ως «οδηγός»

Εκτός της δυνατότητας συμμετοχής όλων των ΟΤΑ, στο πλαίσιο αυτής της πρωτοβουλίας εισάγεται για πρώτη φορά και η έννοια της «Αριστείας». Η Επιτροπή Πληροφορικής θα αξιολογήσει τα πρώτα 20 έργα που θα ολοκληρωθούν και θα επιβραβεύσει τους ΟΤΑ που θα παρουσιάσουν τα πέντε καλύτερα. Κατ' αυτόν τον τρόπο εκτιμάται ότι οι περισσότερο δραστήριοι και αποδοτικοί ΟΤΑ θα αποτελέσουν «οδηγούς» για την ενεργοποίηση της τοπικής αυτοδιοίκησης σε όλη τη χώρα σε ό,τι αφορά τη δυναμική αξιοποίηση των νέων τεχνολογιών.

Γενικά συμπεράσματα

Τα έργα της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» για τους ΟΤΑ χρηματοδοτούνται από το Τομεακό Επιχειρησιακό Πρόγραμμα «Κοινωνία της Πληροφορίας» όσο και από τα επιχειρησιακά προγράμματα. Τα έργα της «Κοινωνίας της Πληροφορίας» είναι καθοριστικής σημασίας για τους ΟΤΑ καθώς συμβάλλουν στην αναβάθμιση των υπηρεσιών που παρέχονται στους πολίτες και στις επιχειρήσεις, καθώς και στην περαιτέρω ανάπτυξη των περιοχών.²⁷

Στην αρχή της Γ΄ Προγραμματικής Περιόδου η πλειοψηφία των έργων που υλοποιούνταν από τους πρωτοβάθμιους ΟΤΑ ήταν κυρίως έργα πληροφοριακού εξοπλισμού. Στις μέρες μας καθώς ολοκληρώνεται η Γ΄ Προγραμματική Περίοδος, 458 ΟΤΑ με 862 ενταγμένα έργα στο ΤΕΠ κοινωνία της πληροφορίας συμμετέχουν ως Τελικοί Δικαιούχοι σε έργα υποδομών που αφορούν ευρυζωνικές υποδομές και την ανάπτυξη εφαρμογών για την ηλεκτρονική εξυπηρέτηση του πολίτη, τον ψηφιακό πολιτισμό και τουρισμό, τα γεωγραφικά συστήματα πληροφοριών, έργα με σημαντική προστιθέμενη αξία για τους ΟΤΑ.

Το Τομεακό Ε.Π «Κοινωνία της Πληροφορίας», ως σύνολο εμφανίζει επιτάχυνση του βαθμού απορρόφησης των πόρων (53%) σε σχέση με το προηγούμενο τετράμηνο(ποσοστό απορρόφησης 40%) το οποίο είναι ενθαρρυντικό για την εξέλιξη του προγράμματος. Από το σύνολο των 5.816 ενταγμένων έργων στο Ε.Π ΚτΠ τα 4.419 έχουν Τελικό Δικαιούχο ΟΤΑ που αντιστοιχεί στο 76% του πλήθους των ενταγμένων έργων. Αριθμητικά το πλήθος των ενταγμένων έργων ΟΤΑ είναι πολύ μεγάλος. Το ποσοστό αντιστοιχεί στο 7% το οποίο είναι χαμηλό σε σχέση με τον αριθμό των Τελικών Δικαιούχων που αντιπροσωπεύουν οι ΟΤΑ. Πρέπει να επισημανθεί ότι πρόσφατα (κυρίως το 2006) υπήρξαν εντάξεις πολύ σημαντικών έργων ΤΠΕ για τους ΟΤΑ στους τομείς ευρυζωνικότητας, Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης κ.α. Έτσι, έως τις 31.12.2006 είναι πλέον ενταγμένα 73 έργα Μητροπολιτικών Δικτύων Οπτικών Ινών, 165 έργα Ασύρματων Ευρυζωνικών Δικτύων Τοπικής Πρόσβασης, 125 έργα ηλεκτρονικής διακυβέρνησης, 70 έργα γεωγραφικών συστημάτων πληροφοριών και 61 έργα ψηφιακού πολιτισμού/τουρισμού. Τα έργα αυτά με συνδυασμό με τα έργα που

²⁷ Διαδίκτυο www.peta-info.gr/πληροφόρηση, επιμόρφωση, τοπική ανάπτυξη

υλοποιούνται από άλλους φορείς (ΥΠΕΣΣΔΔΑ, ΚΕΔΚΕ κ.α) αποτελούν μια σημαντική παρέμβαση στον τομέα της τοπικής αυτοδιοίκησης

Επίσης από το Τομεακό Ε.Π ΚτΠ χρηματοδοτούνται δύο μεγάλα έργα. Τα έργα αυτά είναι το ΑΡΙΑΔΝΗ που αφορά στην δημιουργία και λειτουργία των Κ.Ε.Π και το τηλεπικοινωνιακό έργο ΣΥΖΕΥΞΙΣ(Εθνικό Δίκτυο της Δημόσιας Διοίκησης)

Από το Τομεακό Ε.Π ΚτΠ χρηματοδοτούνται έργα ιδιαίτερης σημασίας με τελικούς ωφελούμενους ΟΤΑ σε όλη τη χώρα και τα οποία υλοποιούνται με τελικούς δικαιούχους την ΚτΠ Α.Ε, την ΚΕΔΚΕ και το ΥΠΕΣΣΔΔΑ. Τα έργα αυτά είναι τα εξής:

1. ΟΠΣ Εθνικού Δημοτολογίου
2. Ενιαίο Διαδικτυακό Περιβάλλον ΟΤΑ για παροχή υπηρεσιών για τον πολίτη και τις επιχειρήσεις
3. Κατάρτιση Αιρετών Εκπροσώπων της Τ.Α σε Τ.Π.Ε
4. 29 Δημοτικές Βιβλιοθήκες
5. Δημοτικές Διαδικτυακές Πύλες ΟΤΑ(για ΟΤΑ με πληθυσμο<20.000)

ΜΕΡΟΣ Β

Η ΠΕΡΙΠΤΩΣΗ ΤΟΥ ΔΗΜΟΥ ΤΡΙΚΚΑΙΩΝ

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 6

6.1 Γεωγραφία της περιοχής-Πληθυσμιακή Σύθεση²⁸

Ο νομός Τρικάλων έχει έκταση 3.389 τμ, βρίσκεται στο κέντρο της Ελλάδας και είναι ένας από τους 4 νομούς της περιφέρειας Θεσσαλίας όπου ανήκει διοικητικά αλλά και γεωγραφικά. Ο πληθυσμός του βάσει της τελευταίας απογραφής του 2001, είναι 139.548 κάτοικοι.

Απαρτίζεται από δύο επαρχίες, αυτή των Τρικάλων με πληθυσμό 110.481 κατοίκους και αυτή της Καλαμπάκας με πληθυσμό 28.465 κατοίκους. Πρωτεύουσα του νομού είναι η πόλη των Τρικάλων, στην οποία σήμερα ζούνε 70.000 κάτοικοι. Ο νομός συγκεντρώνει το 1,3% του πληθυσμού της χώρας, με φυσική μείωση πληθυσμού 1,9% (κατά τάξη 32ος), ενώ το 1997 κατατάχθηκε 43ος στο δείκτη του κατά κεφαλήν Α.Ε.Π. με 66,9% επί του μέσου όρου της Ελλάδας.

Ο Ν.Τρικάλων είναι ο δεύτερος σε έκταση και ο τρίτος σε πληθυσμό από τους τέσσερις νομούς της Θεσσαλίας. Κατέχει το βορειοδυτικό τμήμα της Θεσσαλίας. Συνορεύει με τους νομούς Γρεβενών (βόρεια), Λάρισας (ανατολικά), Καρδίτσας (νότια), Άρτας και Ιωαννίνων (δυτικά). Ο νομός Τρικάλων έχει έκταση 3.367 χλμ. Το 72% των εδαφών του είναι ορεινό, το 11% ημιορεινό και το 17% πεδινό.

Ο νομός χωρίζεται σε 23 δήμους και 3 κοινότητες. Πρωτεύουσα και μεγαλύτερη πόλη του νομού είναι τα Τρίκαλα. Είναι εμπορικό, βιομηχανικό, διοικητικό και εκκλησιαστικό κέντρο. Επόμενες σε πληθυσμό πόλεις είναι η Καλαμπάκα, Φαρκαδώνα, Πύλη. Μεγάλα χωριά είναι η Οιχαλία, τα Μ. Καλύβια, το Κεφαλόβρυσο, οι Γόμφοι, το Γριζάνο κλπ.

Ο Ν.Τρικάλων είναι ο περισσότερο ορεινός της Θεσσαλίας και περιβάλλεται στις τρεις πλευρές του από βουνά. Στα ανατολικά υψώνεται ο Τίτανος (693 μ.) και τα βουνά του Ζάρκου, που διαχωρίζουν το νομό από το νομό της Λάρισας. Βόρεια βρίσκονται τα Αντιχάσια, με ψηλότερες κορυφές την Οξυά (1.416 μ.) και τα Μετερίζια (1.381 μ.) Βόρεια, στα σύνορα με το νομό Γρεβενών, βρίσκονται τα Χάσια (ψηλότερες κορυφές Κράτσοβο 1.554 μ. και

²⁸ Διαδίκτυο www.trikalacity.gr

Ορθοβούνι 1.106 μ.). Δυτικά υπάρχει ο ορεινός όγκος της νότιας Πίνδου, που καταλαμβάνει αρκετά μεγάλο τμήμα του νομού. Συγκεκριμένα στα σύνορα με το νομό Ιωαννίνων υψώνονται οι κορυφές Άσπρα Λιθάρια (1.823 μ.) και Κατάρρα (1.705 μ.). (Διαμέσου αυτής γίνεται η επικοινωνία μεταξύ Θεσσαλίας - Ηπείρου). Νοτιότερα βρίσκονται τα βουνά Λάκμος (Περιστέρι 2.295 μ.), Τζουμέρκα (2.429 μ.).

Τα βασικά ποτάμια του νομού είναι είτε παραπόταμοι του Πηνειού (Μαλακασιώτης, Μουργκάνης, Ληθαίος, Παλαιοχωρίτης, Αγιαμονιώτης, Νεοχωρίτικος, Πορταϊκός), είτε παραπόταμοι του Αχελώου ή Ασπροπόταμου. Ας σημειωθεί ότι οι δύο μεγάλοι αυτοί ποταμοί πηγάζουν ουσιαστικά από το ίδιο το σημείο, στο ΒΔ άκρο του νομού Τρικάλων (από όπου πηγάζουν επίσης ο Αώος και ο Αραχθός).

Το κλίμα του νομού Τρικάλων είναι ηπειρωτικό, με δριμύ κρύο το χειμώνα και εξαιρετικά ζεστό καλοκαίρι.

Σχετικά με τη δομή του παραγωγικού συστήματος του νομού Τρικάλων, πρέπει να σημειώσουμε ότι στηρίζεται κυρίως στον πρωτογενή τομέα. Συγκεκριμένα, στον τομέα της γεωργίας καλλιεργούνται γύρω στα 670.000 στρέμματα (20% της συνολικής έκτασης) με σημαντική παραγωγή σε δυναμικές καλλιέργειες όπως βαμβάκι, καπνός, σπυροκηπευτικά, σιτάρι, καλαμπόκι κλπ. Τα κύρια κτηνοτροφικά προϊόντα είναι το αιγοπρόβειο και αγελαδινό γάλα, το κρέας και άλλα ζωοκομία προϊόντα.

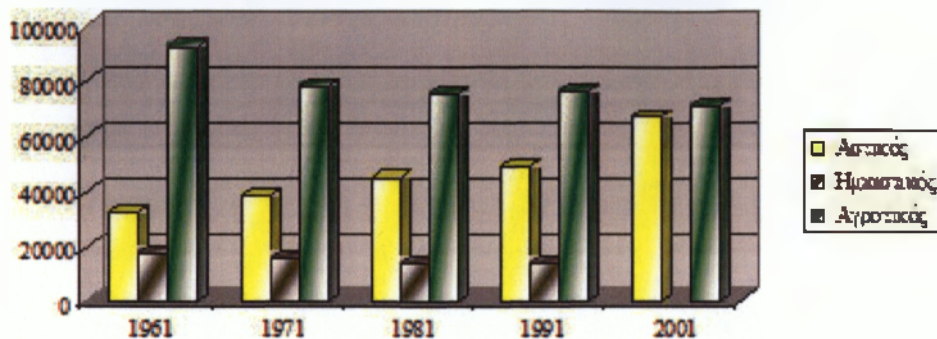
Τα δάση από την πλευρά τους αποτελούν σημαντική πηγή παραγωγής πρώτης ύλης αλλά και απασχόλησης για τους κατοίκους των ορεινών περιοχών.

Ο πληθυσμός των Νομών της Περιφέρειας Θεσσαλίας,²⁹ εκτός από το Ν. Λάρισας, μειώνεται. Τη μεγαλύτερη μείωση εμφανίζουν οι Νομοί Καρδίτσας και Τρικάλων. Το ποσοστό φυσικής μείωσης του πληθυσμού, στο Ν. Τρικάλων, αυξάνεται συνεχώς. Η τάση μείωσης του πληθυσμού, επιβεβαιώνεται και από την χαμηλότερη του μέσου όρου της χώρας αναλογία μαθητών Δημοτικού ανά 1.000 κατοίκους (57 έναντι 59). Η μικρή αναλογία μαθητών είναι αποτέλεσμα του χαμηλού αριθμού γεννήσεων στο Νομό. Η πορεία του αριθμού των γεννήσεων, έτσι όπως καταγράφεται στις επίσημες απογραφές, είναι φθίνουσα και κατατάσσει το Νομό προτελευταίο μεταξύ των νομών της Περιφέρειας.

²⁹ Νομαρχία Τρικάλων

Την περίοδο 1981-1991 το ποσοστό των ατόμων που κατοικούσαν σε αστικές περιοχές παρουσίασε μικρή αύξηση της τάξης του 1,62%, ενώ τη δεκαετία 1991-2001 σημείωσε αύξηση της τάξεως 12,87%. Η διαχρονική κατανομή του πληθυσμού των Τρικάλων σύμφωνα με το βαθμό αστικότητας δίνεται στο Διάγραμμα 2.

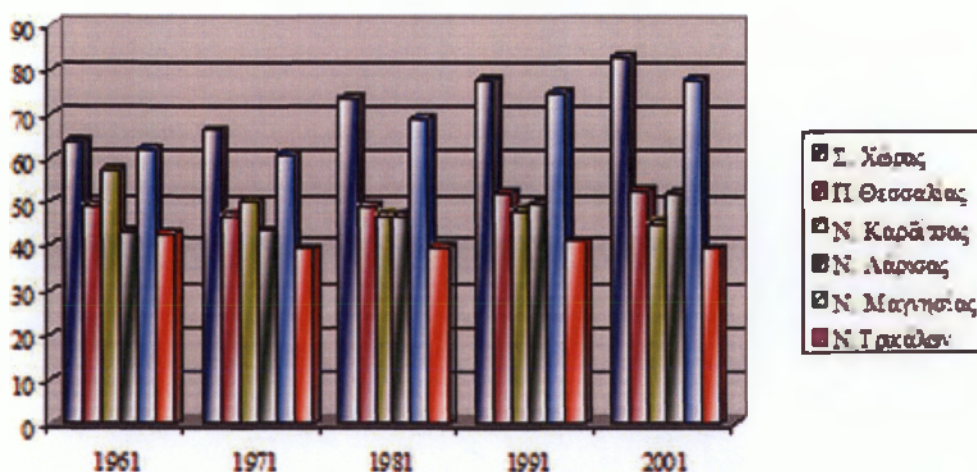
Κατανομή πληθυσμού ανά κατηγορία

Διάγραμμα 2: Κατανομή πληθυσμού ανά κατηγορία.

Εκτός από τα προβλήματα της υπογεννητικότητας και την αστικοποίησης του πληθυσμού ο Ν. Τρικάλων αντιμετωπίζει και το πρόβλημα της αραιοκατοίκησης. Έχει τη μικρότερη πυκνότητα πληθυσμού (κάτοικοι ανά Km²) σε σχέση με τους υπόλοιπους Νομούς της Περιφέρειας, (Διάγραμμα 3). Βέβαια ο Ν. Τρικάλων είναι ορεινός και είναι φυσικό να αντιμετωπίζει το πρόβλημα αυτό.

Πυκνότητα πληθυσμού, κάτοικοι Km²

Διάγραμμα 3: Συγκριτική παρουσίαση της πυκνότητας του πληθυσμού των νομών της Περιφέρειας Θεσσαλίας

Ο έντονος δασικός και γεωργοκτηνοτροφικός χαρακτήρας του Νομού μαζί με τη μικρή βιομηχανική παραγωγή καθορίζουν τη μορφή απασχόλησης στο Νομό. Στην περιοχή Καλαμπάκας - Μετεώρων – Πύλης και των γύρω χωριών, λόγω των ποικίλων δραστηριοτήτων, η απασχόληση καλύπτει και τους τρεις τομείς της οικονομίας, με σημαντικό ποσοστό απασχολούμενων, πλήρως και αποκλειστικά, με τον τουρισμό κυρίως στην Καλαμπάκα και Καστράκι, λόγω Μετεώρων. Στη ζώνη του Ασπροποτάμου εξαιτίας του έντονου δασικού χαρακτήρα η εργασία σχετίζεται κυρίως με τα δάση, την κτηνοτροφία και τον τουρισμό. Στο σύμπλεγμα Χασίων-Αντιχασίων, οι κάτοικοι απασχολούνται κυρίως στους κλάδοι της γεωργίας και της κτηνοτροφίας. Στην υπόλοιπη πεδινή περιοχή οι κάτοικοι ασχολούνται με τη γεωργία (δυναμικές καλλιέργειες, γεωργικές επιχειρήσεις, θερμοκήπια κ.λπ.). Το μεγαλύτερο ποσοστό των κατοίκων της πόλης των Τρικάλων απασχολείται με την παροχή υπηρεσιών (εμπόριο, υπηρεσίες, μικρές και μεσαίες βιοτεχνίες, οικοδομές κ.λπ.), ένα μεγάλο τμήμα αυτών εργάζονται στις βιομηχανίες της περιοχής.

Έρευνα της ΠΑΕΠ στο Ν. Τρικάλων έδειξε ότι τον Απρίλιο του 2004 στα μητρώα ανεργίας του ΟΑΕΔ ήταν καταγεγραμμένοι 8.714 άνεργοι εκ των οποίων 38% άνδρες και 62% γυναίκες. Με βάση τον αριθμό αυτό ο Νομός βρίσκεται στη δέκατη πέμπτη θέση, μεταξύ των νομών της χώρας μας και στην τρίτη μεταξύ των νομών της Περιφέρειας, με τους Νομούς της Λάρισας και της Μαγνησίας να εμφανίζουν μεγαλύτερα ποσοστά ανεργίας . Ο αριθμός των εγγεγραμμένων ανέργων στο Νομό αντιστοιχεί με το 1,57% του συνόλου των εγγεγραμμένων ανέργων της χώρας.

Ο νομός Τρικάλων εκτός από το οικονομικό πρόβλημα που αντιμετωπίζει προκύπτουν και άλλα τα οποία επιδρούν αρνητικά στην ανάπτυξη του νομού, τα οποία είναι:

- ↓ Η ορεινότητα που αυξάνει κατά πολύ το κόστος των έργων και έχει σαν αποτέλεσμα την έλλειψη ακόμη βασικών έργων υποδομής, σε συνδυασμό με την ύπαρξη πολλών διάσπαρτων κοινοτήτων στον ορεινό όγκο του νομού.
- ↓ Προβληματική σύνδεση (οδική, σιδηροδρομική) με τους γειτονικούς νομούς, και κυρίως με τη Δυτική Ελλάδα, καθώς και έλλειψη αεροδρομίου σε επίπεδο Θεσσαλίας

- ↓ Προβληματική σύνδεση μεταξύ των οικισμών κυρίως στο ορεινό μέρος.
- ↓ Έλλειψη καθορισμένης βιομηχανικής περιοχής που συνεπάγεται την απροθυμία εγκατάστασης νέων επιχειρήσεων.
- ↓ Μικρή σε έκταση γεωργική ιδιοκτησία που έχει σαν αποτέλεσμα μικρό αγροτικό εισόδημα

Όλα αυτά συντελούν στην αρνητική εικόνα που επικρατεί μέχρι σήμερα στο νομό.

6.2 Ανθρωπογενής Προσέγγιση

α) Ιστορική πορεία

Η περιοχή των Τρικάλων κατοικείται από τους προϊστορικούς χρόνους, και οι πρώτες ενδείξεις ζωής, στο σπήλαιο της Θεόπετρας, φτάνουν ως το 49.000 π.Χ. περίπου. Έχουν επίσης ανακαλυφθεί νεολιθικοί οικισμοί από το 6.000 π.Χ. στο Μεγάλο Κεφαλόβρυσο και άλλες τοποθεσίες.

Η πόλη των Τρικάλων είναι χτισμένη πάνω στην αρχαία πόλη *Τρίκκα* ή Τρίκκη, που ιδρύθηκε γύρω στην 3η χιλιετία π.Χ. και ονομάστηκε έτσι από τη νύμφη Τρίκκη, κόρη του Πηνειού ή κατ' άλλους του Ασωπού ποταμού. Η πόλη ήταν σημαντικό κέντρο της αρχαιότητας, καθώς εδώ έζησε και έδρασε ο Ασκληπιός, που σήμερα αποτελεί έμβλημα του Δήμου Τρικκαίων, ο οποίος ήταν και βασιλιάς της πόλης. Στην περιοχή υπήρχε μάλιστα ένα από τα σημαντικότερα και αρχαιότερα Ασκληπιεία της εποχής. Η πόλη φέρεται επίσης στην Ιλιάδα του Ομήρου να συμμετέχει στον Τρωϊκό πόλεμο στην πλευρά των Ελλήνων, με τριάντα πλοία και αρχηγούς τους γιατρούς γιούς του Ασκληπιού Μαχάωνα και Ποδαλείριο. Η πόλη υπήρξε πρωτεύουσα βασιλείου κατά τη μυκηναϊκή εποχή και αργότερα αποτέλεσε κέντρο του κράτους της Εσταιώτιδας που καταλάμβανε περίπου τη σημερινή έκταση του νομού Τρικάλων και περιγράφεται από το γεωγράφο Στράβωνα.

Κατά τους ιστορικούς χρόνους η πόλη της Τρίκκης και η γύρω περιοχή του ποταμού γνώρισε ανάπτυξη. Έπεσε στα χέρια των Περσών το 480 π.Χ. ενώ περίπου δέκα χρόνια αργότερα προσχώρησε στη νομισματική ένωση Θεσσαλέων. Το 352 π.Χ. ενώθηκε με τη Μακεδονία του Φιλίππου Β'.

Έγινε θέατρο σκληρών μαχών ανάμεσα σε Μακεδόνες και Ρωμαίους, κατά την εισβολή των τελευταίων στην Ελλάδα, καθώς ο Φίλιππος Ε' και ο γιος του Περσέας προσπαθούσαν να την κρατήσουν ελεύθερη, χωρίς τελική επιτυχία αφού το 168 π.Χ. κατακτήθηκε.

Τους πρώτους μετά Χριστό αιώνες η πόλη και η περιοχή γνώρισε όλους τους τότε εισβολείς στο Βαλκανικό χώρο: Γότθους (396), Ούννους (447), Σλάβους (577), Βούλγαρους (976-1025), Νορμανδούς (1081), Καταλανούς (1309-1311) και από το 1204 τους Φράγκους, ενώ για ένα σύντομο διάστημα ξαναγύρισε στη Βυζαντινή Αυτοκρατορία και το Δεσποτάτο της Ηπείρου. Στις αρχές της χιλιετίας η πόλη παρουσιάζεται για πρώτη φορά με το σημερινό της όνομα, *Τρίκαλα*, στην Αλεξιάδα της Άννας Κομνηνής. Η πόλη κατακτάται τελικά από τους Οθωμανούς το 1393, και μετά από μια παρατεταμένη περίοδο παρακμής γίνεται σημαντικό κέντρο οικοτεχνίας, με ονομαστά μάλλινα υφαντά και προϊόντα δέρματος. Επίσης αποτέλεσε σημαντικό πνευματικό κέντρο, καθώς για ένα μεγάλο μέρος της Τουρκοκρατίας (1543-1854) λειτούργησε εδώ η Σχολή Τρίκκης (και αργότερα *Ελληνική Σχολή*) στην οποία δίδαξαν γνωστοί δάσκαλοι της εποχής, όπως ο Διονύσιος ο Φιλόσοφος.

Η πόλη απελευθερώθηκε προσωρινά, για λίγα χρόνια, στις 23 Αυγούστου του 1881 με τη Συνθήκη της Κωνσταντινούπολης, με την οποία πέρασαν σε ελληνική κυριαρχία η Ήπειρος και η Θεσσαλία, για να ξαναβρεθεί υπό Τουρκική κυριαρχία με τον Ελληνοτουρκικό πόλεμο του 1897 για ένα περίπου χρόνο και μέχρι την τελική της ενσωμάτωση στην Ελλάδα (1898). Στη συνέχεια τα Τρίκαλα έπαιξαν βασικό ρόλο στις αγροτικές κινητοποιήσεις των αρχών του 20ου αιώνα εναντίον των τσιφλικάδων, και υπήρξαν ο τόπος ίδρυσης του πρώτου Γεωργικού Συνεταιρισμού στην Ελλάδα, το 1906. Υπήρξαν επίσης τόπος δράσης της Εθνικής Αντίστασης κατά τη διάρκεια της κατοχής. Από τα Τρίκαλα καταγόταν ο στρατηγός του ΕΛΑΣ Στέφανος Σαράφης. Στα Τρίκαλα επίσης εκτέθηκε σε δημόσια θέα το κεφάλι του Άρη Βελουχιώτη μετά το θάνατό του. Η πόλη απελευθερώθηκε από τη ναζιστική κατοχή στις 18 Οκτώβρη του 1944.³⁰

³⁰ Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων

ΚΕΦΑΛΑΙΟ 7

7.1 Η πρώτη ψηφιακή πόλη³¹

Τα Τρίκαλα είναι η πρώτη ηλεκτρονική πόλη της Ελλάδας που μαζί με την Κέρκυρα και τις Σέρρες αποτελούν απόδειξη της χρησιμότητας των Τεχνολογιών Πληροφορικής και Επικοινωνίας (ΤΠΕ) στην αντιμετώπιση των αναγκών και στη βελτίωση της καθημερινής ζωής των πολιτών. Είναι η πρώτη ελληνική πόλη που πέτυχε ευρυζωνική ασύρματη πρόσβαση στο διαδίκτυο δωρεάν για όλους τους κατοίκους. Με μία απλή αίτηση όλοι οι κάτοικοι της πόλης προμηθεύονται τον απαραίτητο κωδικό και έχουν σπίτι τους γρήγορη σύνδεση. Σήμερα τα Τρίκαλα με δέκα κόμβους καλύπτουν το 95% της πόλης και γύρω στα 5.000 νοικοκυριά απολαμβάνουν τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες.

Η ομάδα e-trikala πέρασε σε ακόμα μία πρωτοποριακή δράση. Λειτουργεί το πρόγραμμα «Δημοσθένης», μέσω του οποίου οι πολίτες μπορούν να τηλεφωνήσουν στο δήμο, και να διαμαρτυρηθούν για κάποιο πρόβλημα και αυτόματα αυτό να καταχωρηθεί σε μία βάση δεδομένων για να προωθηθεί η λύση του.

Αντίστοιχα προγράμματα με αυτό είναι οι ψηφιακές πόλεις των Σερρών³² και της Κέρκυρας³³. Στην πρώτη περίπτωση πρόκειται για ένα ασύρματο τοπικό δίκτυο, ενώ η περίπτωση της Κέρκυρας αφορά στη δημιουργία εικονικής περιήγησης στην παλιά πόλη.

Οι παραπάνω περιπτώσεις ψηφιακών πόλεων στηρίζονται σε τρεις πυλώνες: στην ψηφιακή δημοκρατία που διευκολύνει την συμμετοχή των πολιτών στα κοινά, στην ψηφιακή αλληλεγγύη, που εγγυάται την εκπαίδευση στην πληροφορική και τη στήριξη των ΤΠΕ και στην ψηφιακή επιχειρηματικότητα που συμβάλλει στη στήριξη των μικρομεσαίων επιχειρήσεων και στην ενίσχυση της επιχειρηματικότητας στους τομείς της νέας οικονομίας.

³¹ Διαδίκτυο www.enthesis.net- ψηφιακός δήμος 30/10/2007

³² <http://www.serres.gr>

³³ <http://www.kerkyra.gr/>

Χωρίς αμφιβολία περνάμε σε μία νέα εποχή, στην οποία οι νέες τεχνολογίες τίθενται στην υπηρεσία του πολίτη και της κοινωνίας. Η αποκέντρωση περνά σε μία διαφορετική διάσταση καθώς ο ρόλος του πολίτη αναβαθμίζεται δυναμικά και του δίνεται η δυνατότητα να συμμετέχει ενεργά, να ελέγχει και να επηρεάζει τη λειτουργία του δήμου και καθημερινότητας της πόλης.

Συμπέρασμα όλων αυτών είναι ότι ο δήμος Τρικκαίων για την χρονική περίοδο 2004-2007 αναζητά έργα που θα αποτελέσουν τη βάση για την ανάπτυξη της πληροφορικής και των τηλεπικοινωνιών προσαρμοσμένα στην ελληνική πραγματικότητα και κυρίως σε μία επαρχιακή πόλη ο οποίος καταθέτει τα Τεχνικά Δελτία Μελετών στο (Ε.Π) «Η Κοινωνία της Πληροφορίας»

7.2 Παρουσίαση καλών πρακτικών περιφερειακών έργων

7.2.1 Ανάλυση του έργου e-Τρίκαλα

Η Ηλεκτρονική Πολιτεία είναι ένα ολοκληρωμένο σύνολο εφαρμογών πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών (ΤΠΕ), οι οποίες είναι εστιασμένες στις ανάγκες μιας μεσαίου μεγέθους

πολιτείας. Οι εφαρμογές αυτές αναπτύσσονται με στόχο να διευκολύνουν τη ζωή των πολιτών, απλοποιώντας τις διαδικασίες, μειώνοντας τους χρόνους και το κόστος των συναλλαγών. Επιπλέον, οι εν λόγω εφαρμογές προσφέρουν νέα εργαλεία και νέες μεθόδους που αναδεικνύουν τη συμμετοχή των πολιτών στη λήψη αποφάσεων, αλλά συγχρόνως αναδεικνύουν το ρόλο της Τοπικής Αυτοδιοίκησης και των τοπικών Δημοσίων Αρχών ως εγγυητές της ομαλής λειτουργίας της τοπικής κοινωνίας.

Η ηλεκτρονική πολιτεία αναλύεται σε τρία επίπεδα:³⁴

α) Τις υποδομές: πρόκειται για τις υποδομές υλικού και λογισμικού που απαιτούνται για να λειτουργήσει η ηλεκτρονική πολιτεία (πχ. κεραιές, οπτικές ίνες, συσκευές δικτύωσης υπολογιστικών συστημάτων, λογισμικό λειτουργίας των συστημάτων κλπ.)

³⁴ Δημοτική Επιχείρηση Κοινωνικής Ανάπτυξης/www.deka-trikala.gr

β) Τις ηλεκτρονικές υπηρεσίες: πρόκειται για ενέργειες οι οποίες πραγματοποιούνται ηλεκτρονικά και εκφράζουν κάποιο ανθρώπινο γεγονός.

γ) Τους χρήστες: πρόκειται για όλους τους πολίτες, τις οργανωμένες ομάδες πολιτών (πχ. μαθητές, Δημοτικοί Υπάλληλοι κλπ.), τους φορείς του Δημοσίου και του Ιδιωτικού τομέα (Δημόσιες Αρχές, ΔΕΚΟ, Δημοτικές Υπηρεσίες και επιχειρήσεις κλπ.) και τις επιχειρήσεις που ζουν ή δραστηριοποιούνται στα Τρίκαλα και οι οποίοι θα εξυπηρετούνται από την Ηλεκτρονική Πολιτεία.

Για την υλοποίηση της Ηλεκτρονικής Πολιτείας των Τρικάλων (e-Trikala) σχεδιάστηκε ένας αριθμός έργων πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών, που στοχεύουν στο επίπεδο των υποδομών, καθώς και στο επίπεδο των Ηλεκτρονικών Υπηρεσιών για τους πολίτες. Ορισμένα από αυτά ήδη υλοποιούνται, κάποια βρίσκονται στη διαδικασία της δημοπράτησης, ενώ ορισμένα βρίσκονται ακόμη σε φάση σχεδιασμού και αξιολόγησης.

Τα έργα αυτά καλύπτουν ένα μέρος από τις ανάγκες που διαμορφώνονται για τους πολίτες των Τρικάλων, ωστόσο αποτελούν τις πρώτες δράσεις που θα θεμελιώσουν τις αρχές και το περιβάλλον της Ηλεκτρονικής Πολιτείας. Οι υποδομές θα μπορούν να χρησιμοποιηθούν ώστε να προσφέρουν σταδιακά περισσότερες ηλεκτρονικές υπηρεσίες, που θα ανταποκρίνονται στις απαιτήσεις των Τρικάλων.

7.3 Έργα που βρίσκονται στο στάδιο υλοποίησης

Τα σημαντικότερα έργα τα οποία βρίσκονται ακόμα στο στάδιο της υλοποίησης στο δήμο Τρικκαίων αναλύονται ως εξής:

- **Προώθηση της Ευρυζωνικότητας³⁵**
- **Κέντρο Πληροφόρησης Δημοτικής Βιβλιοθήκης**
- **Δημιουργία πολιτιστικού ψηφιακού υποβάθρου με μηχανισμούς διαχείρισης-διάχυσης**

³⁵ Δήμος Τρικκαίων, www.triakalacity.gr/ Η ηλεκτρονική πολιτεία των Τρικάλων

7.3.1 Προώθηση της Ευρυζωνικότητας στο Δήμο Τρικκαίων

Για να επιτευχθούν οι στόχοι της Ηλεκτρονικής Πολιτείας θα πρέπει οι πολίτες να κατανοήσουν ορισμένες έννοιες που αφορούν την ψηφιακή εποχή, όπως η έννοιες της ευρυζωνικότητας και των ηλεκτρονικών συναλλαγών και υπηρεσιών. Στην κατεύθυνση της πληροφόρησης των πολιτών για τις έννοιες αυτές κινείται το έργο «Προώθηση της Ευρυζωνικότητας στο Δήμο Τρικκαίων». Στα πλαίσια του έργου θα δημιουργηθούν δύο χώροι (kiosks) επίδειξης. Ο πρώτος χώρος θα βρίσκεται στο Δημαρχείο και οι πολίτες θα μπορούν να ενημερώνονται για την ευρυζωνικότητα και την ασύρματη επικοινωνία. Ο δεύτερος χώρος θα βρίσκεται στο κτίριο του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Τρικκαίων και οι πολίτες θα μπορούν να ενημερώνονται για την ευρυζωνικότητα μέσα από παραδοσιακά ενσύρματα δίκτυα.

Οι πολίτες θα μπορούν να επισκέπτονται τους δυο χώρους κατά τις εργάσιμες ημέρες και ώρες και να βλέπουν σε οθόνη την αξία της ευρυζωνικής επικοινωνίας. Ακόμη, θα πραγματοποιηθούν ορισμένες οργανωμένες εκδηλώσεις, που θα απευθύνονται σε ομάδες των πολιτών (όπως επαγγελματίες, δικηγόροι, μαθητές κλπ.). Στις εκδηλώσεις αυτές, ειδικοί επιστήμονες θα επιδεικνύουν πως η ευρυζωνικότητα μπορεί να ωφελήσει τη συγκεκριμένη ομάδα, στην οποία απευθύνεται η εκδήλωση.

7.3.2 Κέντρο Πληροφόρησης Δημοτικής Βιβλιοθήκης

Η Δημοτική Βιβλιοθήκη του Δήμου Τρικκαίων πρόκειται να διασυνδεθεί σύντομα με το Εθνικό Δίκτυο Δημοσίων Βιβλιοθηκών. Μέσω του δικτύου αυτού, η βιβλιοθήκη θα μπορεί να έχει πρόσβαση στους καταλόγους των Δημοσίων Βιβλιοθηκών της Ελλάδας, σε επιλεγμένους δικτυακούς τόπους στο Διαδίκτυο, αλλά και σε μια «αποθήκη ψηφιοποιημένων βιβλίων και περιοδικών» που ήδη διαθέτει η βιβλιοθήκη, αλλά και που υλοποιείται σε Εθνικό επίπεδο.

7.3.3 Δημιουργία πολιτιστικού ψηφιακού υποβάθρου με μηχανισμούς διαχείρισης-διάχυσης για τον Πολιτιστικό Οργανισμό του Δήμου Τρικκαίων

Στα πλαίσια του συγκεκριμένου έργου ψηφιοποιείται ένα μέρος βιβλίων, αλλά και εκθεμάτων μουσείων του Πολιτιστικού Οργανισμού του Δήμου Τρικκαίων. Το υλικό που ψηφιοποιείται αναφέρεται σε διάφορες ιστορικές περιόδους των Τρικάλων, με αναφορές στον Ασκληπιό, στο Λαογραφικό Μουσείο, στο Κέντρο Ελληνικής Μουσικής Τρικαλινών Δημιουργών και στο Αθλητικό Μουσείο Τρικάλων. Με την ψηφιοποίηση εξασφαλίζεται η καταγραφή, οργάνωση και διαφύλαξη της πολιτιστικής κληρονομιάς του Δήμου Τρικκαίων, ενώ θα παράγεται ένας πολυμεσικός τίτλος, που θα σταλεί σε μεγάλα μουσεία και πολιτιστικούς φορείς σε Ελλάδα και Εξωτερικό, κάνοντας γνωστή την κληρονομιά των Τρικάλων, αλλά και καλώντας επιστήμονες και ειδικούς να πραγματοποιήσουν περαιτέρω έρευνα στην περιοχή.

7.4 Έργα που έχουν ήδη σχεδιαστεί

Τα έργα τα οποία έχουν ήδη σχεδιαστεί στον δήμο Τρικκαίων είναι:

- **Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών**
- **Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο ΤΕΔΚ Τρικάλων**
- **Σύστημα Διαδημοτικής εξυπηρέτησης των πολιτών της ΤΕΔΚ Τρικάλων**
- **Σύστημα Ευφυών Μεταφορών του Δήμου Τρικκαίων**
- **Κέντρο Τηλε-πρόνοιας του Δήμου Τρικκαίων**

7.4.1 Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών

Το έργο αφορά στην υλοποίηση ενός τηλεπικοινωνιακού δικτύου οπτικών ινών στην πόλη των Τρικάλων (ειδικότερα ενός Μητροπολιτικού ευρυζωνικού δικτύου οπτικών ινών³⁶. Το δίκτυο θα διασύνδεει κτίρια που στεγάζουν φορείς

³⁶ Metropolitan Area Network - MAN

του Δημοσίου Τομέα. Συγκεκριμένα και σύμφωνα με έρευνα που πραγματοποίησε ομάδα στελεχών του Δήμου, αποτυπώθηκαν σαράντα (40) τέτοια κτίρια - σημεία δημοσίων υπηρεσιών, με τα οποία προέβη ο Δήμος Τρικκαίων σε διαβούλευση και συμφώνησαν να συμμετάσχουν στο Δίκτυο. Το δίκτυο θα αναπτυχθεί σε μήκος περίπου τριάντα (30) χιλιομέτρων, καλύπτοντας το μεγαλύτερο μέρος της πόλης, ενώ θα διασυνδέεται μέσω των δικτύων του ΟΤΕ με το Διαδίκτυο και με το Εθνικό Δίκτυο Δημόσιας Διοίκησης (ΣΥΖΕΥΞΙΣ).

Οι ταχύτητες ανταλλαγής πληροφοριών μέσω του Μητροπολιτικού Δικτύου θα είναι ιδιαίτερα υψηλές, προσφέροντας ακόμη και ανταλλαγή βίντεο σε πραγματικό χρόνο, αλλά και πολλές υπηρεσίες υψηλής ποιότητας. Με τη πρώτη φάση λειτουργίας του Μητροπολιτικού δικτύου αναμένεται να μηδενιστούν τα τηλεπικοινωνιακά κόστη για τους Δημόσιους φορείς που λειτουργούν στα Τρίκαλα, ενώ διερευνώνται τρόποι να διατεθεί σε δεύτερη φάση το Δίκτυο σε ευρεία χρήση από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις. Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο της ΤΕΔΚ Τρικάλων.

Συνεπώς με τις Οπτικές Ίνες κερδίζουμε:

1. Ταχύτερο και φθηνότερο internet(ευρυζωνικό internet)
2. Ηλεκτρονικές συναλλαγές με τις Δημόσιες Υπηρεσίες, πολύ γρήγορα και με ασφάλεια των δεδομένων από το σπίτι ή το γραφείο(eGovernment)
3. Ηλεκτρονικές οικονομικές συναλλαγές από το σπίτι με τράπεζες και δημόσιες υπηρεσίες
4. Εργασία εξ αποστάσεως, μέσω των μεθόδων
 - I. Τηλε-εργασίας,
 - II. Τηλεϊατρικής,
 - III. Τηλε-εκπαίδευσης.
5. Ενημέρωση και ψυχαγωγία
6. Δυνατότητα τηλεφωνικής συνομιλίας σε συνδυασμό με μηδενικό κόστος.

7.4.2 Ασύρματο Ευρυζωνικό Δίκτυο της ΤΕΔΚ Τρικάλων

Με την ίδια λογική που σχεδιάστηκε το Μητροπολιτικό Δίκτυο Οπτικών Ινών του Δήμου Τρικκαίων, σχεδιάστηκε ένα δίκτυο ασύρματης επικοινωνίας και υψηλών ταχυτήτων, το οποίο θα καλύπτει την ευρύτερη περιοχή της ΤΕΔΚ Τρικάλων, διασυνδέοντας κατ' αρχήν κτίρια του Δημοσίου Τομέα, που ανήκουν στο Νομό Τρικάλων. Το ασύρματο αυτό δίκτυο θα δώσει τη δυνατότητα στους εμπλεκόμενους φορείς να επικοινωνούν ταχύτατα και χωρίς κόστος, αλλά και να αποκτούν πρόσβαση σε υψηλού επιπέδου υπηρεσίες (όπως οι ηλεκτρονικές υπηρεσίες του Δημοσίου Τομέα e-KEP).

Το ασύρματο δίκτυο δεν βασίζεται σε οπτικές ίνες αλλά σε εκπομπές σημάτων σε υψηλές ζώνες συχνοτήτων, που δεν είναι επικίνδυνες στην υγεία. Το δίκτυο θα διασυνδεθεί τόσο με το Μητροπολιτικό Δίκτυο του Δήμου Τρικκαίων, όσο και με το Διαδίκτυο και με το δίκτυο ΣΥΖΕΥΞΙΣ. Σε επόμενη φάση θα διερευνηθεί η δυνατότητα διάθεσης του Ασύρματου Δικτύου σε ευρεία χρήση από τους πολίτες και τις επιχειρήσεις.

7.4.3 Σύστημα Διαδημοτικής εξυπηρέτησης των πολιτών της ΤΕΔΚ Τρικάλων

Πρόκειται για ένα έργο πληροφορικής και τηλεπικοινωνιών που θα διασυνδέσει κατ' αρχήν πέντε (5) μεγάλους Δήμους³⁷ της ΤΕΔΚ Τρικάλων. Μέσω του έργου θα διασυνδεθούν οι υπηρεσίες των ανωτέρω Δήμων, προσφέροντας την από απόσταση εξυπηρέτηση των πολιτών που ανήκουν σε αυτούς.

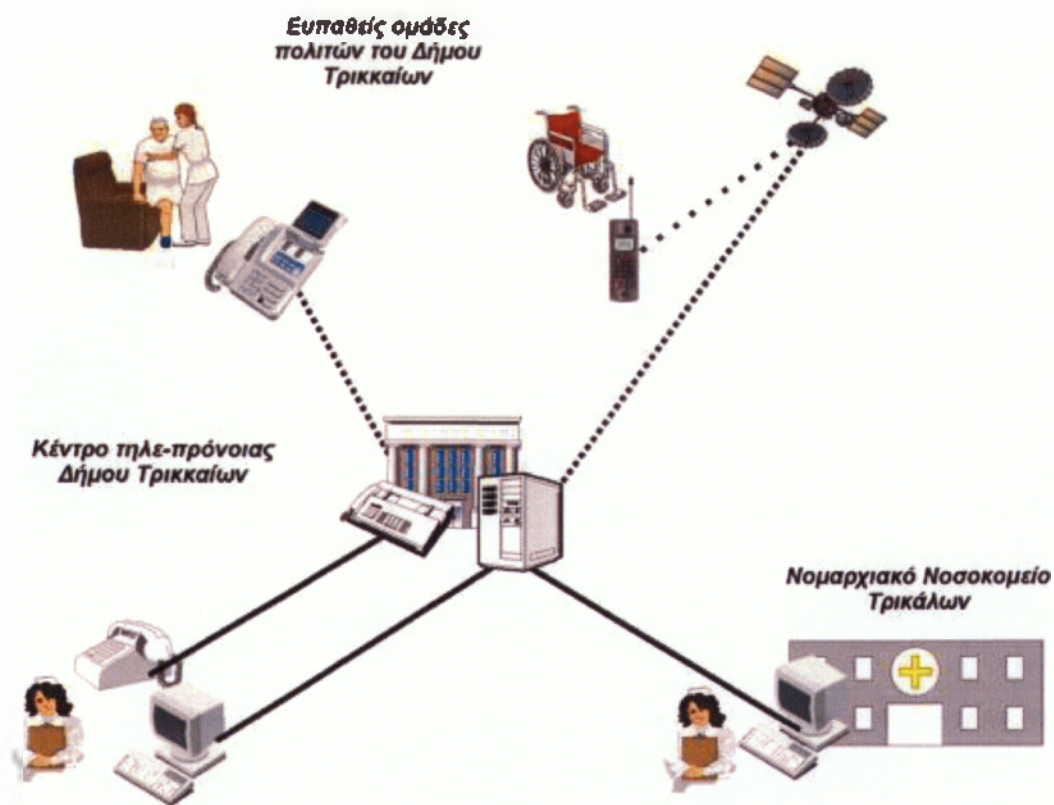
Το έργο περιέχει καινοτόμο χαρακτήρα, καθώς για την εξυπηρέτηση των πολιτών θα συνεργάζεται μια ομάδα στελεχών που θα δημιουργείται αυτόματα, χωρίς το ένα μέλος να γνωρίζει την ταυτότητα του άλλου, ενώ θα πρέπει να διεκπεραιώσουν το αίτημα μέσα σε συγκεκριμένο χρόνο.

Το έργο εκτιμάται να συμβάλλει στην καταπολέμηση της διαφθοράς στο Δημόσιο Τομέα, αλλά και στην αξιολόγηση των επιδόσεων των στελεχών της Δημόσιας Διοίκησης.

³⁷ Πρόκειται για τους εξής Δήμους Τρικκαίων, Καλαμπάκας, Οιχαλίας, Πύλης και Αιθίων

κέντρο, να συνομιλούν και να υποστηρίζονται από τα στελέχη του. Ακόμη, μια άλλη ομάδα πολιτών θα διαθέτει μια φορητή συσκευή (κινητό τηλέφωνο), η οποία θα φέρει ένα πλήκτρο άμεσης ανάγκης.

Τα στελέχη θα εποπτεύουν τους πολίτες μέσα από εξοπλισμό πληροφορικής και επικοινωνιών (παρακολούθηση στίγματος και ιστορικού πάθησης), ενώ θα διαβιβάζουν κλήσεις περιστατικών άμεσης ανάγκης στο Νοσοκομείο Τρικάλων. Σε πρώτη φάση το κέντρο θα υποστηρίζει περίπου 100 πολίτες, ενώ σταδιακά θα μπορέσει να υποστηρίξει το σύνολο των πολιτών που το έχουν ανάγκη.

Το πρόγραμμα έχει ως στόχο να αξιοποιήσει τις υπάρχουσες δράσεις πρόνοιας που πραγματοποιούνται σήμερα στο Δήμο Τρικαίων, αλλά και να τις επεκτείνει σε νέες ομάδες πολιτών με απώτερο σκοπό να

- Να ολοκληρώσει τις επιμέρους δράσεις του Δήμου Τρικαίων που αναφέρονται σε θέματα πρόνοιας.

7.4.4 Σύστημα Ευφυών Μεταφορών του Δήμου Τρικκαίων

Το συγκεκριμένο έργο αναφέρεται στη Δημιουργία ενός κέντρου ελέγχου των οχημάτων του στόλου του Δήμου Τρικκαίων, του στόλου των Αστικών Συγκοινωνιών των Τρικάλων, αλλά και των χώρων στάθμευσης του Δήμου Τρικκαίων. Το κέντρο ελέγχου θα παρακολουθεί ηλεκτρονικά και αυτόματα τα οχήματα των στόλων, καθώς και τα οχήματα που εισέρχονται και εξέρχονται από τους χώρους στάθμευσης.

Στη συνέχεια, αυτόματα μηνύματα θα ενημερώνουν τους πολίτες για τα δρομολόγια και το χρόνο άφιξης των λεωφορείων στις στάσεις, μέσα από ηλεκτρονικές πινακίδες εγκατεστημένες σε αυτές. Ακόμη, θα ενημερώνουν τους επιβάτες των λεωφορείων για τον ακριβή χρόνο άφιξης στην επόμενη στάση. Επιπλέον, ηλεκτρονικές πινακίδες που θα βρίσκονται πλησίον των Δημοτικών χώρων στάθμευσης, θα λαμβάνουν μηνύματα από το κέντρο ελέγχου που θα ενημερώνουν τους οδηγούς για τη διαθεσιμότητα των χώρων αυτών.

Η λειτουργία του κέντρου ελέγχου θα συμβάλει ακόμη και στη βελτίωση των δρομολογίων των οχημάτων των δυο στόλων (δημοτικών και αστικών συγκοινωνιών).

7.4.5 Κέντρο Τηλε-πρόνοιας του Δήμου Τρικκαίων

Πρόκειται για το πρόγραμμα της Τηλεπρόνοια, το οποίο υλοποιείται στο πλαίσιο της Κοινωνίας της Πληροφορίας, μέσω του γραφείου του e-trikala

Στα πλαίσια του έργου αυτού πρόκειται να δημιουργηθεί ένα κέντρο πρόνοιας, που θα υποστηρίζει από απόσταση μέρος των ηλικιωμένων και των μελών των ευπαθών ομάδων πολιτών (πχ. άτομα με δυσκολίες στη μετακίνηση ή με χρόνιες παθήσεις, ΑΜΕΑ κλπ) των Τρικάλων. Το κέντρο θα στελεχώνεται με εξειδικευμένο προσωπικό και θα λειτουργεί όλο το 24ωρο. Οι πολίτες που θα υποστηρίζονται από το κέντρο αυτό θα διαθέτουν μια τηλεφωνική συσκευή με κάμερα, που θα συνδέεται με την τηλεόραση του σπιτιού τους. Η συσκευή αυτή θα επιτρέπει στους πολίτες να επικοινωνούν με εικόνα και ήχο με το

- Να υποστηρίξει από απόσταση ένα μέρος των πολιτών των Τρικάλων που ανήκουν στις ευπαθείς ομάδες.
- Να αυξήσει το πλήθος των μελών ευπαθών ομάδων που υποστηρίζονται από το Δήμο Τρικκαίων.
- Την παροχή αξιόπιστης υποστήριξης των ευπαθών ομάδων και την αποτελεσματική διαβίβαση πραγματικών περιστατικών ανάγκης στο Νομαρχιακό Νοσοκομείο.
- Την αύξηση της γνώσης των πολιτών – μελών των ευπαθών ομάδων και των πολιτών του Δήμου Τρικκαίων γενικότερα ως προς τις δράσεις πρόνοιας, αλλά και ως προς τα οφέλη της τηλε-πρόνοιας.
- Την εξαγωγή εμπειριστατωμένων συμπερασμάτων ως προς τις ανάγκες πρόνοιας στο Δήμο Τρικκαίων

Μετά από την πεντάμηνη επιτυχημένη λειτουργία του προγράμματος «Τηλεπρόνοια», ο Δήμος Τρικκαίων και το e-trikala περνάει σε δεύτερη φάση υλοποίησης του έργου. Συγκεκριμένα η πρώτη φάση αφορούσε στην πιλοτική λειτουργία του προγράμματος, δημιουργώντας ιστορικό των ηλικιωμένων που φιλοξενούνται στα Κ.Α.Π.Η. της πόλης και σε αυτούς που συμπεριλαμβάνονται στο πρόγραμμα «Βοήθεια στο Σπίτι».

7.5 Έργα που πρόκειται να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν

Τα έργα που πρόκειται να σχεδιαστούν και να υλοποιηθούν στο Δήμο Τρικκαίων είναι τα εξής:

- ***Πρόγραμμα εκπαίδευσης στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης***
- ***Ηλεκτρονική αγορά των επιχειρήσεων του Εμπορικού Επιμελητηρίου Τρικάλων***
- ***Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών μεταφοράς υδάτων και ενέργειας, καθώς και διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων***
- ***Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών διαχείρισης έκτακτων αναγκών και πολιτικής προστασίας***
- ***Μητροπολιτικό Σύστημα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού(Metropolitan ERP) του Δήμου Τρικκαίων***

- *Περιφερειακά κέντρα τηλε-εργασίας*
- *Συστήματα τηλε-εκπαίδευσης ανέργων πολιτών*
- *Σύστημα ψηφιακής αναμετάδοσης πολιτιστικών εκδηλώσεων*

7.5.1 Πρόγραμμα εκπαίδευσης στελεχών της Τοπικής Αυτοδιοίκησης

Πρόκειται για σειρές δράσεων οι οποίες θα έχουν ως στόχο να εκπαιδεύσουν τα στελέχη που θα είναι υπεύθυνα για τη λειτουργία των υποδομών ΤΠΕ των έργων της Ηλεκτρονικής Πολιτείας. Αναφέρεται εξ' ολοκλήρου στη δυνατότητα χειρισμού τους για την εξυπηρέτηση των πολιτών. Για παράδειγμα τα στελέχη του Κέντρου τηλε-πρόνοιας θα εκπαιδευτούν στη χρήση των υποδομών του κέντρου (τηλεφωνικό κέντρο, σύστημα γεωγραφικών πληροφοριών, σύστημα τήρησης ιστορικού πάθησης κλπ.).

Στα πλαίσια των δράσεων θα καταρτιστεί ένας αριθμός στελεχών που εκτιμάται στους 120. Οι δράσεις θα ξεκινήσουν περί τα μέσα του 2005 και θα ολοκληρωθούν στα τέλη του ίδιου έτους.

7.5.2 Ηλεκτρονική αγορά των επιχειρήσεων του Εμπορικού Επιμελητηρίου Τρικάλων

Πρόκειται για ένα έργο που σχεδιάζεται σε συνεργασία του Δήμου Τρικκαίων με το Εμπορικό Επιμελητήριο Τρικάλων. Στα πλαίσια του έργου θα δημιουργηθεί ένα ηλεκτρονικό πολυκατάστημα³⁸ που θα λειτουργεί με την ευθύνη του Εμπορικού Επιμελητηρίου Τρικάλων. Το πολυκατάστημα θα διαθέτει ηλεκτρονικούς χώρους προβολής και διαχείρισης καταστημάτων, προς όλα τα μέλη του Επιμελητηρίου, ώστε να δημιουργηθεί μια ηλεκτρονική αγορά προς τους πολίτες των Τρικάλων, αλλά και για αγορές πέραν των ορίων του Νομού. Οι πολίτες θα συναλλάσσονται μέσω του Διαδικτύου με την ηλεκτρονική αγορά, ενώ οι επιχειρηματίες θα μπορούν να ενημερώνουν τους

³⁸ e-Marketplace

καταλόγους των προϊόντων τους , να διεκπεραιώνουν τις ηλεκτρονικές παραγγελίες και να παρακολουθούν τις πωλήσεις τους.

7.5.3 Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών μεταφοράς υδάτων και ενέργειας, καθώς και διαχείριση περιβαλλοντικών θεμάτων³⁹

Πρόκειται για μια σειρά έργων τα οποία θα δημιουργήσουν τις υποδομές ΤΠΕ, από τις οποίες θα ελέγχονται – επιβλέπονται τα δίκτυα μεταφοράς υδάτων και ενέργειας. Συγκεκριμένα, θα απεικονιστούν τα δίκτυα της ΔΕΥΑΤ και της ΔΕΗ και με εργαλεία ΤΠΕ θα εποπτεύονται, θα εντοπίζονται βλάβες, θα συντηρούνται, καθώς και θα χαράσσονται στρατηγικές επέκτασής τους σε συνεργασία με το Δήμο Τρικκαίων. Επιπλέον, θα παρακολουθούνται θέματα περιβάλλοντος, όπως η ρύπανση (ατμόσφαιρας, υδάτων και εδάφους), καθώς και η ηχορύπανση εντός των ορίων της πόλης των Τρικάλων.

7.5.4 Συστήματα Γεωγραφικών Πληροφοριών διαχείρισης έκτακτων αναγκών και πολιτικής προστασίας

Πρόκειται για ένα έργο που διασυνδέει με υποδομές ΤΠΕ τους φορείς ασφαλείας (αστυνομία, πυροσβεστική, νοσοκομείο) και πολιτικής προστασίας της πόλης των Τρικάλων. Ένα σύστημα Γεωγραφικών Πληροφοριών, θα ενημερώνει τους εμπλεκόμενους φορείς για καταστάσεις εκτάκτου ανάγκης (πυρκαγιά, πλημμύρα κλπ.). Η πληροφορία θα μπορεί να φτάνει στο σύστημα από στελέχη των ομάδων ασφαλείας, οπότε θα ενημερώνονται αυτόματα όλοι οι εμπλεκόμενοι φορείς, ώστε να προβαίνουν σε καλύτερο συντονισμό επί του συμβάντος.

³⁹ www.observatory.gr

7.5.5 Μητροπολιτικό Σύστημα Επιχειρηματικού Σχεδιασμού του Δήμου Τρικκαίων⁴⁰

Πρόκειται για ένα σύστημα ΤΠΕ που συγκεντρώνει όλες τις πληροφορίες για τις οικονομικές συναλλαγές που πραγματοποιούνται στο Δήμο, αλλά και στις Δημοτικές Επιχειρήσεις και Οργανισμούς. Οι οικονομικές συναλλαγές αφορούν συναλλαγές προμηθειών του Δήμου, των Επιχειρήσεων και Οργανισμών του, αλλά και οφειλές πολιτών και επιχειρήσεων.

Οι εμπλεκόμενοι φορείς μπορούν να ενημερώνονται μέσω του Διαδικτύου για την εξέλιξη της οικονομικής τους υπόθεσης, αλλά και επί της διαδικασίας μιας πληρωμής. Επιπλέον, ο κάθε πολίτης –μετά από αίτημά του- μπορεί να παρακολουθεί τις οικονομικές υποθέσεις του Δήμου, ώστε να προάγεται η διαφάνεια και η Δημοκρατία.

Το σύστημα αυτό θα διατεθεί σε όλους τους φορείς του Δημοσίου Τομέα που λειτουργούν στην πόλη των Τρικάλων, καθώς οι υποδομές του θα μπορούν να καλύψουν τις ανάγκες όλων των φορέων του Δημοσίου της περιοχής.

7.5.6 Περιφερειακά κέντρα τηλε-εργασίας

Στα πλαίσια του έργου θα υλοποιηθούν τουλάχιστον δυο νησίδες τηλε-εργασίας, που θα λειτουργούν σε χώρους και με την ευθύνη του Δήμου Τρικκαίων. Τα ονομαζόμενα αυτά «περιφερειακά κέντρα τηλε-εργασίας» θα είναι διαθέσιμα σε ανέργους και νέους επαγγελματίες, οι οποίοι δεν μπορούν να εξασφαλίσουν το προσωπικό τους χώρο εργασίας.

Τα κέντρα θα προσφέρονται με βάρδιες (8ώρου) και θα παρέχουν στους τηλε-εργαζόμενους (με ελάχιστο κόστος συντήρησης) τον απαραίτητο εξοπλισμό (γραφείο, Η/Υ, σύνδεση στο Διαδίκτυο, τηλέφωνο και fax). Επιπλέον, τα κέντρα θα ενημερώνονται και θα πληροφορούν τα μέλη τους για ευκαιρίες τηλε-εργασίας.

⁴⁰ Metropolitan ERP

7.5.7 Συστήματα Τηλε-εκπαίδευσης ανέργων πολιτών

Πρόκειται για ένα έργο που θα αφορά στην κατάρτιση ανέργων από το σπίτι. Υποδομές ευφυούς σπιτιού (ευρυζωνική επικοινωνία και υποδομές), θα εγκατασταθούν πιλοτικά σε 30 – 50 σπίτια, προσφέροντας σε ανέργους τη δυνατότητα να παρακολουθήσουν ηλεκτρονικά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης, μέσω του Διαδικτύου. Οι εμπλεκόμενοι θα συνειδητοποιήσουν τη σημασία του ευφυούς σπιτιού, την απλότητα χρήσης των υποδομών του, ενώ θα συμμετάσχουν σε πρωτοποριακά προγράμματα επαγγελματικής κατάρτισης που θα πραγματοποιηθούν σε εθνικό επίπεδο.

7.5.8 Σύστημα ψηφιακής αναμετάδοσης πολιτιστικών εκδηλώσεων

Στα πλαίσια του έργου θα αναπτυχθούν υποδομές ΤΠΕ που θα επιτρέπουν την αναμετάδοση μέσα από ψηφιακά συστήματα επικοινωνιών (διαδίκτυο, κινητή τηλεφωνία 3ης γενιάς, ψηφιακή τηλεόραση κ.α.) πολιτιστικών εκδηλώσεων που πραγματοποιούνται στο Δήμο Τρικκαίων. Επιπλέον, θα πραγματοποιείται η ψηφιακή τους καταγραφή και καταλογογράφηση, η διάθεσή τους μέσω του Διαδικτύου, αλλά και η ψηφιακή «κράτηση εισιτηρίων» για την παρακολούθησή τους.

ΜΕΡΟΣ Γ
ΕΡΩΤΗΜΑΤΟΛΟΓΙΟ-ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ
ΤΑΥΤΟΤΗΤΑ ΕΡΕΥΝΑΣ

Η Ταυτότητα της Έρευνας

Η έρευνα μου διεξήχθη στην ανώνυμη εταιρεία e-Trikala η οποία ασχολείται με το πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας. Δημιουργήσαμε ένα ερωτηματολόγιο με 10 ερωτήσεις.

Η αποστολή των ερωτηματολογίων της συγκεκριμένης έρευνας στους αρμόδιους φορείς έγινε με δύο τρόπους:

1. Μέσω τηλεφωνικής επικοινωνίας, και
2. Μέσω fax

Η συνεργασία μας ήταν άριστη και η συζήτηση μαζί τους επικοδομητική. Όλοι τους φάνηκαν πρόθυμοι να απαντήσουν σε οποιαδήποτε ερώτηση ή απορία. Η περίοδος διεξαγωγής διήρκησε συνολικά τρεις εβδομάδες, καθώς το πρόγραμμα των φορέων ήταν επιβαρύνενο και συνάντησα δυσκολίες στις ώρες επικοινωνίας μαζί τους. Πάντως μέσα από την κατάρτιση του ερωτηματολογίου, την ανάλυση των στοιχείων και την επαφή με τα αρμόδια άτομα ασχολήθηκα για πρώτη φορά με τη μεθοδολογία της έρευνας

Ανάλυση Αποτελεσμάτων

Ερώτηση 1: Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει τα αναμενόμενα οφέλη σχετικά με την τοπική ανάπτυξη;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα

Είναι φανερό από το παραπάνω σχεδιάγραμμα ότι όλοι οι ερωτηθέντες πιστεύουν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει οφέλη, καθώς το **71%** απάντησε πάρα πολύ και το υπόλοιπο **29%** απάντησε αρκετά.

Ερώτηση 2: Πως θα χαρακτηρίζατε έως σήμερα τη χρήση των νέων τεχνολογιών που γίνεται από τον φορέα σας;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου προσωπικής έρευνας

Όπως προκύπτει από το διάγραμμα το 86% των ερωτηθέντων απάντησαν αρκετά σημαντική ενώ το 14% απάντησαν πάρα πολύ σημαντική. Συνεπώς η χρήση των ΤΠΕ θεωρείται πολύ σημαντική και απαραίτητη.

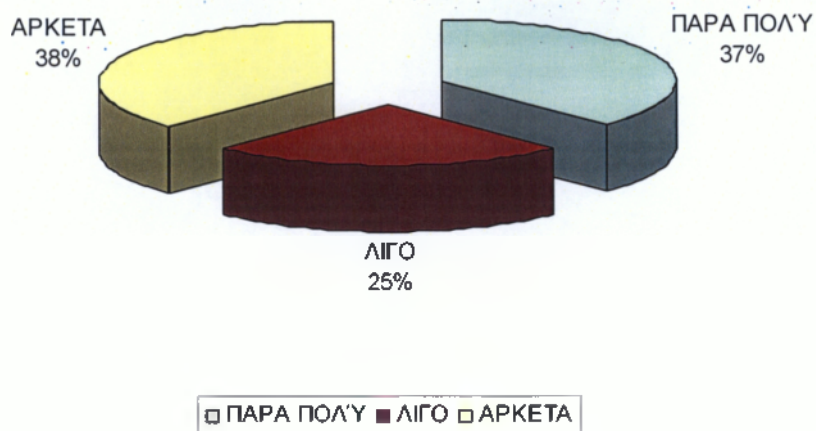
Ερώτηση 3: Σε ποιο βαθμό πιστεύεται ότι καλύφθηκαν οι πραγματικές σας ανάγκες από το πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα

Σύμφωνα με τα παραπάνω στοιχεία το 71% απάντησαν ότι καλύφθηκαν οι ανάγκες στους αρκετά, ενώ το υπόλοιπο 29% παρά πολύ

Ερώτηση 4: Ποια είναι η ανταπόκριση της τοπικής κοινωνίας σε σχέση με τα έργα που υλοποιήσατε στο πλαίσιο της ΚτΠ;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα

Τα αποτελέσματα από το παραπάνω διάγραμμα είναι τα εξής: το 37% απάντησε αρκετά, το 38% απάντησε παρά πολύ ενώ το 25% λίγο

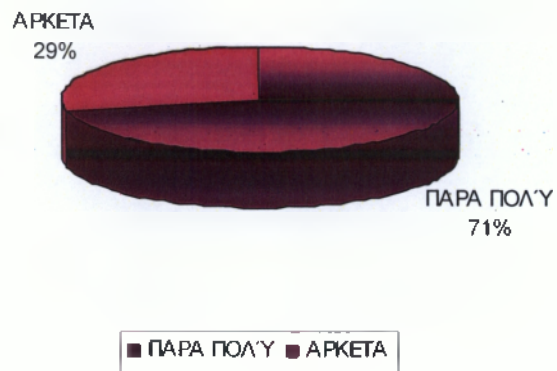
Ερώτηση 5: Πόσο σημαντικές μπορεί να είναι οι επιπτώσεις από την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων στην τοπική κοινωνία;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα

Με βάση τα ποσοστά του σχεδιαγράμματος το **57%** πιστεύει θεωρεί τις επιπτώσεις αυτές αρκετά σημαντικές και το υπόλοιπο **43%** πιστεύει πάρα πολύ σημαντικές αυτές τις επιπτώσεις.

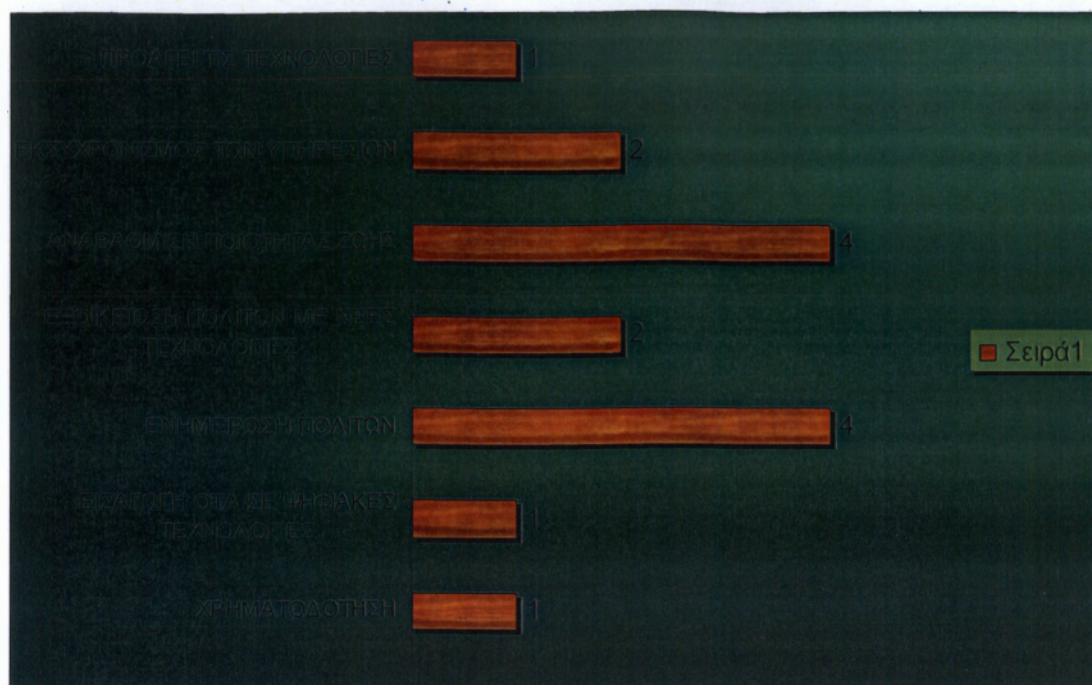
Ερώτηση 6: Πόσο θεωρείτε ότι σας ενίσχυσε η συμμετοχή σας σε σχετικά διεθνή δίκτυα;

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου προσωπικής έρευνας

Όπως φαίνεται και στο σχεδιάγραμμα η συμμετοχή τους στα διεθνή δίκτυα τους ενίσχυσε πάρα πολύ. Το μεγαλύτερο ποσοστό είναι **71%** και απάντησε παρά πολύ, ενώ το **29%** απάντησε αρκετά

Ερώτηση 7: Ποια στοιχεία θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε ως θετικά από το πρόγραμμα ΚτΠ;

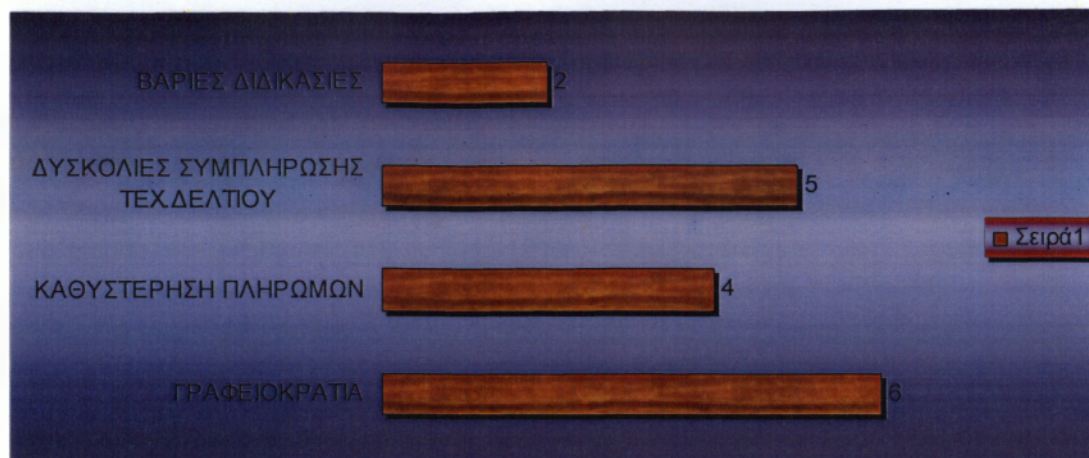

Πηγή :Στοιχεία ερωτηματολογίου προσωπικής έρευνας

Σχεδιάγραμμα 1

Σύμφωνα με το παραπάνω σχεδιάγραμμα απάντησαν και οι επτά ως εξής: Ένας θεωρεί ως θετικό στοιχείο ότι το πρόγραμμα ΚτΠ προάγει τις τεχνολογίες, δύο θεωρούν ότι εκσυγχρονίζονται οι υπηρεσίες, τέσσερις ότι αναβαθμίζεται η ποιότητα ζωής, δύο απάντησαν ότι εξοικειώνονται οι πολίτες με τις νέες τεχνολογίες , ένας απάντησε ότι ενημερώνονται οι πολίτες, ένας πραγματοποιείται η εισαγωγή των ΟΤΑ σε ψηφιακές τεχνολογίες και τέλος ένας θεωρεί ως θετικό στοιχείο την χρηματοδότηση .

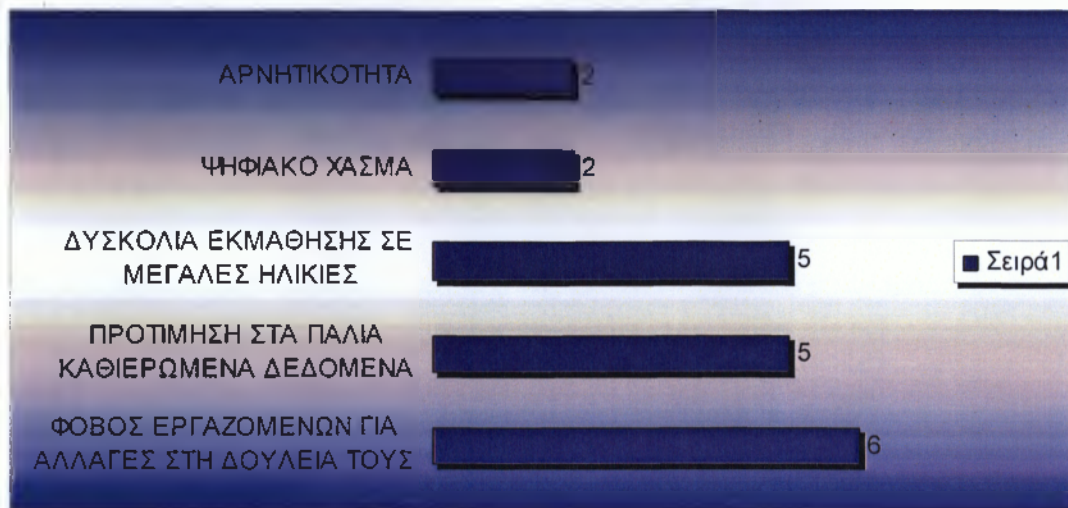
Ερώτηση 8: Ποια στοιχεία θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε ως αρνητικά;

Πηγή :Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα
Σχεδιάγραμμα 2

Στην ερώτηση αυτή δύο θεώρησαν τις διαδικασίες δύσκολες , πέντε αντιμετώπισαν δυσκολίες στη συμπλήρωση Τεχ. Δελτίου και έξι ως αρνητικό στοιχείο παρουσίασαν την γραφειοκρατία.

Ερώτηση 9: Αναφέρατε ιεραρχικά τις δυσκολίες που συναντήσατε μέχρι σήμερα σε όλη τη διαδικασία αναφορικά με τη διείσδυση των ΤΠΕ στο δήμο σας;

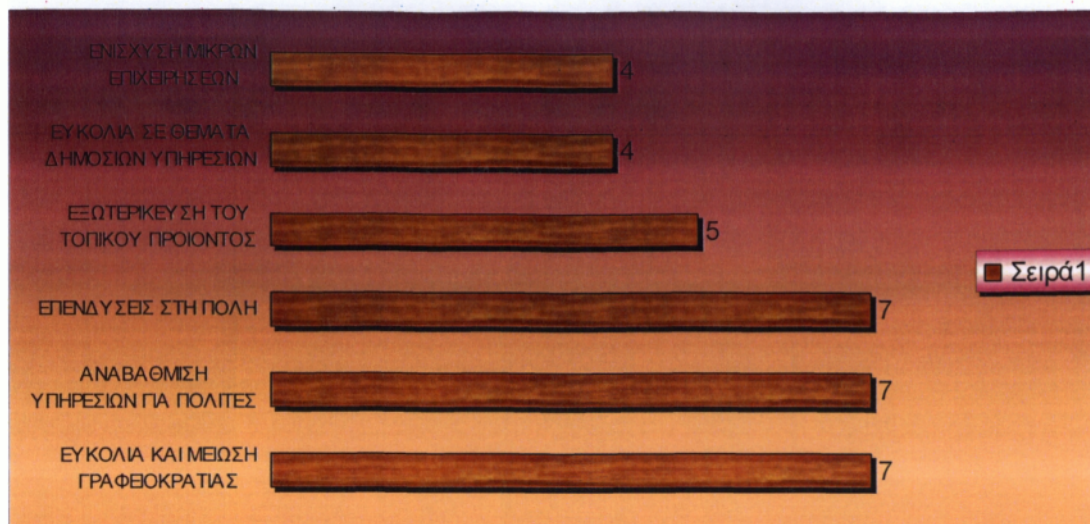

Πηγή :Στοιχεία ερωτηματολογίου από προσωπική έρευνα

Σχεδιάγραμμα 3

Όπως προκύπτει από το παραπάνω σχεδιάγραμμα δύο απάντησαν ότι αντιμετώπισαν μία άρνηση κατά τη διαδικασία της διείσδυσης των ΤΠΕ, δύο επιπλέον απάντησαν ότι υπήρχε ψηφιακό χάσμα, πέντε ότι προέκυψε το πρόβλημα δυσκολίας εκμάθησης σε μεγάλες ηλικίες, πέντε απάντησαν ότι προτιμούν τα παλιά καθιερωμένα δεδομένα και έξι απάντησαν ότι υπήρξε φοβία εργαζομένων για τυχόν αλλαγές στη δουλειά τους.

Ερώτηση 10: *Να αναφερθούν οι σημαντικότερες θετικές προσδοκίες που αναμένετε από την εφαρμογή του προγράμματος Ψηφιακή Σύγκλιση.*

Πηγή: Στοιχεία ερωτηματολογίου προσωπικής έρευνας

Σχεδιάγραμμα 4

Όπως προκύπτει από την προσωπική μου έρευνα τέσσερις απάντησαν ότι ενισχύονται οι μικρές επιχειρήσεις, άλλοι τέσσερις απάντησαν ότι υπάρχει ευκολία σε θέματα που αφορούν δημόσιες υπηρεσίες, πέντε απάντησαν ότι εξωτερικεύετε το τοπικό προϊόν τους, επτά πιστεύουν στην αναβάθμιση υπηρεσιών για τους πολίτες και τέλος επτά πιστεύουν ότι θα μειωθεί η γραφειοκρατία.

ΓΕΝΙΚΑ ΣΥΜΠΕΡΑΣΜΑΤΑ

Συμπερασματικά από τις απαντήσεις των φορέων στο ερωτηματολόγιο της παραπάνω έρευνας αλλά και από τις προσωπικές μου διαπιστώσεις από τις συχνές επαφές με αρμόδιους υπαλλήλους για θέματα της ΚτΠ το βασικότερο κριτήριο ένταξης -της πλειοψηφίας των φορέων- στο Ε.Π. ΚτΠ είναι η ταχύτερη πρόσβαση στο Διαδίκτυο.

Ένα ακόμη πολύ σημαντικό κριτήριο είναι η δημιουργία ενός αποτελεσματικότερου συστήματος εξυπηρέτησης του πολίτη. Η αναβάθμιση των υπηρεσιών θα βελτιώσει αισθητά την καθημερινότητα του πολίτη και του εργαζόμενου στις δημόσιες υπηρεσίες. Οι συναλλαγές με το δημόσιο θα γίνουν στην Κοινωνία της Πληροφορίας απλούστερες και πιο γρήγορες μέσα από τον προσωπικό υπολογιστή, το σπίτι, το γραφείο και τα Κέντρα Εξυπηρέτησης Πολιτών. Επίσης η ανάπτυξη ασύρματων δικτύων με σκοπό την σύνδεση κτιρίων δημοσίου ενδιαφέροντος αναμένεται με μεγάλο ενδιαφέρον από τον δήμο Τρικκαίων και αυτό αποδεικνύεται από την ένταξη σχεδόν όλων των δήμων στα ευρυζωνικά δίκτυα.

Η κυριότερη δυσκολία που αντιμετωπίζουν οι φορείς στην διαδικασία ένταξης και υλοποίησης των έργων είναι η ύπαρξη έντονης γραφειοκρατίας. Σ' αυτό έρχεται να προστεθεί η έλλειψη εξειδικευμένου προσωπικού και η έλλειψη εκπαίδευσης του υπάρχοντος προσωπικού. Επίσης μια ακόμη δυσκολία είναι ο μη επαρκής χώρος εγκατάστασης σε ορισμένους φορείς και η μη ύπαρξη των κατάλληλων υποδομών.

Η άμεση εξυπηρέτηση του πολίτη είναι από τις πιο θετικές επιπτώσεις της εφαρμογής του προγράμματος. Οι δημόσιες υπηρεσίες λειτουργούν αποτελεσματικότερα και η εξυπηρέτηση των πολιτών είναι πλέον ταχύτερη. Αυτό βοηθά και στην αναβάθμιση της ποιότητας εργασίας των δημοσίων υπαλλήλων. Επίσης η εξοικείωση των πολιτών με τις ευρυζωνικές υπηρεσίες αποτελεί ένα ακόμη θετικό βήμα από την εφαρμογή του προγράμματος καθώς αποφεύγουν πλέον τις ουρές στις δημόσιες υπηρεσίες και τις τράπεζες καταθέτοντας δικαιολογητικά και πιστοποιητικά μέσα από τα ΚΕΠ και μέσω των προσωπικών τους υπολογιστών.

Το Internet πλέον έχει μεταβληθεί σε κρίσιμο εργαλείο για την ζωή σήμερα. Η συντριπτική του δύναμη πρέπει να θεωρηθεί ως ευκαιρία. Είναι ευρέως

αποδεκτό ότι όσα περισσότερα γνωρίζουμε για αυτό το εργαλείο, τόσο μεγαλώνουν οι δυνατότητες του. Η ποικιλία των πληροφοριών και των τεχνολογιών που είναι διαθέσιμες μέσω του Internet σήμερα είναι λίγο πολύπλοκες. Η κατάσταση σήμερα μας δείχνει ότι το ποσοστό χρήσης του Internet και των άλλων τεχνολογιών είναι χαμηλότερο από τον μέσο όρο των χωρών της Ευρωπαϊκής Ένωσης. Συνεπώς, η προτεινόμενη πορεία για την επίτευξη των στόχων μας είναι η σταδιακή πρόοδος.

Η υλοποίηση του Ψηφιακού Δήμου αλλάζει την εικόνα του ίδιου του δήμου και της Τοπικής Αυτοδιοίκησης, γενικότερα προς όφελος των δημοτών. Τα πλεονεκτήματα είναι πολλά και άμεσα όπως:

- ❖ Οι υπηρεσίες και η επικοινωνία του δήμου με τους δημότες, τις επιχειρήσεις και τους φορείς της περιοχής του θα βελτιωθούν σημαντικά, με τον δήμο να δείχνει μια φιλικότερη εικόνα προς τα έξω.
- ❖ Οι δημότες θα έχουν άμεση πληροφόρηση και η συμμετοχή τους στα τοπικά δρώμενα θα διευκολυνθεί και θα αναβαθμιστεί.
- ❖ Η συνεργασία του δήμου με άλλους δήμους αλλά και με τους φορείς της δημόσιας διοίκησης θα ενισχυθεί.
- ❖ Η καθημερινή δουλειά των αιρετών και των δημοτικών υπαλλήλων θα επικεντρωθεί στα ουσιαστικά ζητήματα, χρησιμοποιώντας τα κατάλληλα πληροφοριακά συστήματα.
- ❖ Οι υφιστάμενες και οι νέες τηλεπικοινωνιακές υποδομές της περιοχής θα χρησιμοποιηθούν αποδοτικότερα και αποτελεσματικότερα.
- ❖ Οι δομές και οι υπηρεσίες των δήμων θα αναδιοργανωθούν και θα εξοικονομηθούν οι πόροι.
- ❖ Η κοινωνική απομόνωση των ατόμων με ειδικές ανάγκες, των ανέργων, των υπερηλίκων και των μεταναστών θα πάψει, ανοίγοντας νέες προοπτικές και διεξόδους για όλους. Η τοπική αυτοδιοίκηση έχει τη δυνατότητα να εγγυηθεί ότι κάθε πολίτης θα έχει ίσες ευκαιρίες συμμετοχής στην Κοινωνία της Πληροφορίας και δεν θα αποκλείεται για λόγους οικονομικούς, κοινωνικούς ή άλλους.

ΠΡΟΤΑΣΕΙΣ

1. Χρήση των ΤΠΕ από όλους

Η γνώση της πληροφορικής (πέρα από τους ειδικούς) αφορά και τον ευρύτερο πληθυσμό, από τους απαιτητικούς χρήστες (κυρίως οι νέοι) ως τις κατηγορίες που δυσκολεύονται περισσότερο: άτομα με μικρότερο εισόδημα, λιγότερο χρόνο στην εκπαίδευση, μεγαλύτερη ηλικία. Οι νέοι μπορούν να γίνουν η κινητήρια δύναμη για τη διείσδυση των ΤΠΕ, τόσο στο χώρο της οικογένειας, όσο και της οικογενειακής επιχείρησης.

2. Σωστή & ολοκληρωμένη ενημέρωση των πολιτών

Η Κοινωνία της Πληροφορίας απαιτεί πάνω απ'όλα κινητοποίηση της κοινωνίας. Ορισμένες κατηγορίες πολιτών (ηλικιωμένοι, χαμηλού μορφωτικού επιπέδου, κλπ) κρατούν αρνητική στάση προς τις νέες τεχνολογίες. Θα πρέπει λοιπόν ο δήμος Τρικάλων να καταβάλει μια σωστή και ολοκληρωμένη προσπάθεια ενημέρωσης όλων των πολιτών ώστε να γνωρίσουν τα οφέλη που μπορούν να προσφέρουν οι ΤΠΕ στην καθημερινότητα τους. Μερικοί γρήγοροι και αποτελεσματικοί τρόποι ενημέρωσης των πολιτών είναι οι εξής:

- Λειτουργία τηλεφωνικής γραμμής βοήθειας για την ευρυζωνικότητα
- Διοργάνωση ημερίδων, εκδηλώσεων και παρουσιάσεων με ακροατήριο-στόχο φορείς, εταιρείες, επαγγελματίες αλλά και το ευρύ κοινό
- Τηλεοπτικές διαφημίσεις και εκπομπές σε τοπικούς τηλεοπτικούς σταθμούς
- Ραδιοφωνικές ανακοινώσεις, διαφημιστικά μηνύματα αλλά και εκπομπές σε τοπικούς ραδιοφωνικούς σταθμούς
- Ανακοινώσεις, άρθρα αλλά και καταχωρήσεις σε τοπικές εφημερίδες
- Παραγωγή και διαμοίραση διαφημιστικού υλικού (φυλλάδια, κ.λπ.)

3. Δωρεάν Internet σε δημόσιους χώρους

Η πρόσβαση στα δίκτυα πρέπει να αντιμετωπισθεί σαν το νέο δημόσιο αγαθό και το νέο κοινωνικό δικαίωμα που αντιστοιχεί στην ΚτΠ. Θα πρέπει λοιπόν και οι μικρότεροι πληθυσμιακά δήμοι να αποκτήσουν ασύρματη ευρυζωνική πρόσβαση σε σημεία δημοσίου ενδιαφέροντος όπως κτίρια δήμων, δημοτικές βιβλιοθήκες, μουσεία, κλπ. Ο κύριος στόχος είναι να εξοικειωθούν οι πολίτες με το γρήγορο Internet και να αναδειχθούν οι δυνατότητες που προσφέρει στην καθημερινή ζωή και την εργασία τους.

Επίσης θα ήταν πολύ ωφέλιμο για τους δήμους του νομού Τρικάλων να υπάρχει δυνατότητα ελεύθερης πρόσβασης στο ασύρματο δίκτυο στις πλατείες για όλους τους πολίτες, αρκεί να διαθέτουν έναν φορητό υπολογιστή (laptop) Ο κάθε πολίτης θα έχει την δυνατότητα να συνδεθεί στο Internet μέσω του φορητού υπολογιστή του, ενώ κάθεται σε ένα παγκάκι ή σε ένα καφέ της πλατείας. Ταυτόχρονα, όμως, ενισχύεται και η τουριστική εικόνα των νησιών, καθώς η ασύρματη πρόσβαση στο Internet αποτελεί πλέον βασικό συστατικό για την προσέλκυση ποιοτικού τουρισμού.

4. Πρόσληψη εξειδικευμένου προσωπικού στις δημόσιες υπηρεσίες & συνεχή εκπαίδευση στις νέες τεχνολογίες όλων των υπαλλήλων.

Οι περισσότεροι δήμοι δεν διαθέτουν εξειδικευμένο προσωπικό στις νέες τεχνολογίες με αποτέλεσμα να μην γίνεται σωστή αξιοποίηση των δυνατοτήτων των τεχνολογιών πληροφορικής και επικοινωνίας. Θα πρέπει λοιπόν να γίνουν στο μέλλον προσλήψεις ατόμων με τις απαιτούμενες δεξιότητες για την χρήση των νέων τεχνολογιών αλλά και στελεχών με την ανάλογη γνώση και εμπειρία στο σχεδιασμό και την υλοποίηση έργων της ΚτΠ.

Η κατάρτιση του ανθρώπινου δυναμικού στις ΤΠΕ αποτελεί καθοριστική προϋπόθεση για την ανάπτυξη της ΚτΠ στις δημόσιες υπηρεσίες. Οι υπάλληλοι των δημοσίων υπηρεσιών πρέπει να γίνουν καλοί χρήστες και να χρησιμοποιούν τις νέες τεχνολογίες στην καθημερινή δουλειά τους, για την καλύτερη και ταχύτερη εξυπηρέτηση των πολιτών.

5. Μείωση της «Φοβίας προς την Τεχνολογία».

Ορισμένα άτομα δείχνουν φοβία προς το Internet, άλλοι αργούν να υιοθετήσουν τις νέες τεχνολογίες – πρόκειται συνήθως για τα άτομα που χρησιμοποιούν τελευταία τις νέες τεχνολογίες.

6. Χρήση των τεχνολογιών ηλεκτρονικής εκπαίδευσης (E-learning) ώστε να

μειωθεί το τεχνολογικό κενό

Η ηλεκτρονική εκπαίδευση (E learning) σχετίζεται με όλους τους τομείς και όχι μόνο με τα σχολεία: κατάρτιση υπαλλήλων, εκπαίδευση αγροτών, εκπαίδευση ενηλίκων κτλ.

7. Αύξηση της χρήσης νέων τεχνολογιών

Οι νέες τεχνολογίες δεν είναι μόνο το Internet. Οφείλουμε να ενσωματώσουμε κάθε είδος τεχνολογικής προόδου και να υποστηρίξουμε την χρήση και ανάπτυξη των πληροφοριακών συστημάτων, την έρευνα και την ανάπτυξη, τις τηλεπικοινωνίες και τα ηλεκτρονικά μέσα.

8. Ανάπτυξη Συνεργιών των δήμων αλλά και συμπράξεις δημόσιου και ιδιωτικού τομέα(ΣΔΙΤ)

9. Συσπείρωση όλων των φορέων

10. Αξιοποίηση των ευκαιριών χρηματοδότησης δράσεων της ΚτΠ από κάθε πηγή(ΕΠ ΚτΠ, ΠΕΠ)

11. Δημιουργία νέων ηλεκτρονικές υπηρεσίες και υποδομές που μειώνουν τον χρόνο και βελτιώνουν την ποιότητα των συναλλαγών των πολιτών και των επιχειρήσεων με τον δήμο

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΑ

- Αναστασιάδης Π., Γαλβαδάς Α., Λαοπόδης Β., Μιχαλακόπουλος Β., Παπακωνσταντίνου Γ., Τσαπέλας Θ., 2005 Η Κοινωνία της Πληροφορίας, Οργανισμός Εκδόσεως Διδακτικών Βιβλίων Αθήνα.
- Νομαρχιακή Αυτοδιοίκηση Τρικάλων, ενημερωτικά φυλλάδια, 2005-2006
- Δήμος Τρικάλων, έντυπο υλικό, 2006
- Δημοτική επιχείρηση Κοινωνικής Ανάπτυξης Τρικάλων, 2007
- Επιχειρησιακό Πρόγραμμα ΚιΠ «Η Κοινωνία της Πληροφορίας»
- Τοπική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων του νομού Τρικάλων, (ΤΕΔΚ) ενημερωτικά φυλλάδια, 2007
- E-trikala η πρώτη Ηλεκτρονική πόλη, 2007
- Εθνικό Μετσόβιο Πολυτεχνείο. Εργαστήριο Βιομηχανίας και Ενεργειακής Οικονομίας Ομάδα για την Τεχνολογική, Οικονομική και Στρατηγική Ανάλυση της Κοινωνίας της Πληροφορίας
- Οι αναγκαίες προϋποθέσεις για τη ψηφιακή σύγκλιση των ΟΤΑ. Ελληνική εταιρία ανάπτυξης και αυτοδιοίκησης (Ε.Ε.Τ.Α.Α Α.Ε)
- Προβατάς Δ., *Ολοκληρωμένη Ανάπτυξη της υπαίθρου. Ο ρόλος της Τ.Α*, Αθήνα 2002
- Κεντρική Ένωση Δήμων και Κοινοτήτων (ΚΕΔΚ), έντυπο υλικό
- Εκπόνηση ΠΕΤΑ, έντυπο υλικό
- Internet

1. Σε τι βαθμό θεωρείτε ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών μπορεί να αποφέρει τα αναμενόμενα οφέλη σχετικά με την τοπική ανάπτυξη;

Πάρα Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

2. Πως θα χαρακτηρίζατε έως σήμερα τη χρήση των νέων τεχνολογιών που γίνεται από το φορέα σας;

Πάρα Πολύ Σημαντική	Αρκετά Σημαντική	Λιγότερο Σημαντική	Ανύπαρκτη	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

3. Σε ποιο βαθμό πιστεύετε ότι καλύφθηκαν οι πραγματικές σας ανάγκες από το πρόγραμμα Κοινωνία της Πληροφορίας

Πάρα Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

4. Ποια είναι η ανταπόκριση της τοπικής κοινωνία σε σχέση με τα έργα που υλοποιήσατε στο πλαίσιο της ΚτΠ;

Πάρα Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

5. Πόσο σημαντικές μπορεί να είναι οι επιπτώσεις από την υλοποίηση των συγκεκριμένων έργων στην τοπική οικονομία ;

Πάρα Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

6. Πόσο θεωρείτε ότι σας ενίσχυσε η συμμετοχή σας σε σχετικά διεθνή δίκτυα ;

Πάρα Πολύ	Αρκετά	Λίγο	Καθόλου	ΔΓ/ ΔΑ
☐	☐	☐	☐	☐

7. Ποια στοιχεία θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε ως θετικά από το πρόγραμμα ΚτΠ;

- A.
- B.
- Γ.

E.....

8. Ποια στοιχεία θα μπορούσατε να χαρακτηρίσετε ως αρνητικά από το πρόγραμμα ΚτιΠ;

A.

B.

Γ.....

Δ.....

E.....

9. Αναφέρετε ιεραρχικά τις δυσκολίες που συναντήσατε μέχρι σήμερα σε όλη τη διαδικασία αναφορικά με τη διείσδυση των ΤΠΕ στο Δήμο σας .

A.

B.

Γ.....

Δ.....

E.....

10. Να αναφερθούν οι σημαντικότερες θετικές προσδοκίες που αναμένετε από την εφαρμογή του προγράμματος Ψηφιακή Σύγκλιση

A.

B.

Γ.....

Δ.....

E.....

ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ

Ο πίνακας 1.1 παρουσιάζει την κατανομή του προϋπολογισμού των πέντε αξόνων του ΕΠ ΚτΠ από το έτος 2001 έως το 2006 καθώς και την κατανομή πόρων ανά χρηματοδοτικό μέσο.

Ο άξονας 3 «Ανάπτυξη και απασχόληση» έχει τον μεγαλύτερο προϋπολογισμό και ακολουθεί ο άξονας 2 «Εξυπηρέτηση του πολίτη και βελτίωση της ποιότητας ζωής». Τέλος το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης έχει το μεγαλύτερο ποσοστό συμμετοχής (46%) στην κατανομή των πόρων του Ε.Π. ΚτΠ.

Ε.Π. ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ								
ΑΞΟΝΕΣ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ	ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ	2001	2002	2003	2004	2005	2006	ΣΥΝΟΛΟ
1. ΠΑΙΔΕΙΑ & ΠΟΛΙΤΙΣΜΟΣ	ΕΤΠΑ	21.198.560	27.135.795	26.525.403	31.807.617	21.095.817	17.036.808	144.800.000
	ΕΚΤ	15.706.478	19.804.302	21.712.668	28.167.193	28.970.538	29.118.821	143.480.000
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	12.301.680	15.646.699	16.079.357	19.991.603	16.688.785	0	80.708.124
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	1.863.498	2.358.579	2.153.031	2.519.416	2.501.529	2.412.094	13.808.147
	ΣΥΝΟΛΟ	51.070.216	64.945.375	66.470.459	82.485.829	69.256.669	48.567.723	382.796.271
2. ΕΞΥΠΗΡΕΤΗΣΗ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ & ΒΕΛΤΙΩΣΗ ΤΗΣ ΠΟΙΟΤΗΤΑΣ ΖΩΗΣ	ΕΤΠΑ	70.138.600	89.782.824	87.763.257	125.857.655	105.098.476	90.279.941	568.920.753
	ΕΚΤ	9.919.331	12.507.288	13.712.505	15.515.802	4.744.538	9.158.112	65.557.576
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	26.685.978	34.096.704	33.825.254	57.079.566	45.539.310	0	197.226.812
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	3.967.718	5.021.835	4.584.188	5.364.283	5.326.199	10.135.777	34.400.000
	ΣΥΝΟΛΟ	110.711.627	141.408.651	139.885.204	203.817.306	160.708.523	109.573.830	866.105.141
3. ΑΝΑΠΤΥΞΗ & ΑΠΑΣΧΟΛΗΣΗ	ΕΤΠΑ	26.623.783	34.080.498	33.313.896	39.947.958	17.181.951	89.185.782	240.333.868
	ΕΚΤ	24.024.629	30.292.659	33.211.698	37.134.734	50.057.045	6.801.404	181.522.169
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	16.882.803	21.457.719	22.175.198	25.694.231	22.412.999	18.333.964	126.956.914
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	39.233.328	49.695.548	45.836.289	50.465.975	70.172.205	66.382.599	321.785.944
	ΣΥΝΟΛΟ	106.764.543	135.526.424	134.537.081	153.242.898	159.824.200	180.703.749	870.598.895
4. ΕΠΙΚΟΙΝΩΝΙΕΣ	ΕΤΠΑ	39.081.705	50.027.601	48.902.280	58.640.586	21.875.106	30.618.101	249.145.379
	ΕΚΤ	716.215	903.075	990.099	1.044.243	1.038.225	1.549.510	6.241.367
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	13.265.973	16.976.892	16.630.793	19.894.943	7.637.777	6.871.517	81.277.895
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	15.523.234	19.647.336	25.332.096	21.126.347	17.696.269	35.980.627	135.305.909
	ΣΥΝΟΛΟ	68.587.127	87.554.904	91.855.268	100.706.119	48.247.377	75.019.755	471.970.550
5. ΤΕΧΝΙΚΗ ΒΟΗΘΕΙΑ	ΕΤΠΑ	1.950.821	2.497.200	2.441.026	2.927.130	16.932.640	12.335.179	39.083.996
	ΕΚΤ	4.436.364	5.593.814	6.132.844	8.173.733	0	0	24.336.755
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	2.129.061	2.697.004	2.857.954	3.700.287	5.644.211	854.734	17.883.251
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	0	0	0	0	0	3.200.000	3.200.000
	ΣΥΝΟΛΟ	8.516.246	10.788.018	11.431.824	14.801.150	22.576.851	16.389.913	84.504.002
ΣΥΝΟΛΟ	ΕΤΠΑ	158.993.489	203.523.918	198.946.862	259.180.946	182.183.990	239.455.811	1.242.283.996
	ΕΚΤ	54.803.017	69.101.138	75.759.814	90.035.705	84.810.346	46.627.847	421.137.867
	ΔΗΜΟΣΙΑ ΚΕΝΤΡΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	71.265.495	90.876.018	91.568.556	126.360.630	97.923.082	26.060.215	504.052.996
	ΙΔΙΩΤΙΚΗ ΣΥΜΜΕΤΟΧΗ	60.587.778	76.723.298	77.905.604	79.475.021	95.696.202	118.111.097	508.500.000
	ΣΥΝΟΛΟ	345.649.759	440.223.372	444.179.836	555.053.302	460.613.620	430.254.970	2.675.974.859

ΠΗΓΗ: ΟΠΣ "ΕΡΓΟΓΡΑΜΜΑ" (26/2/2007)

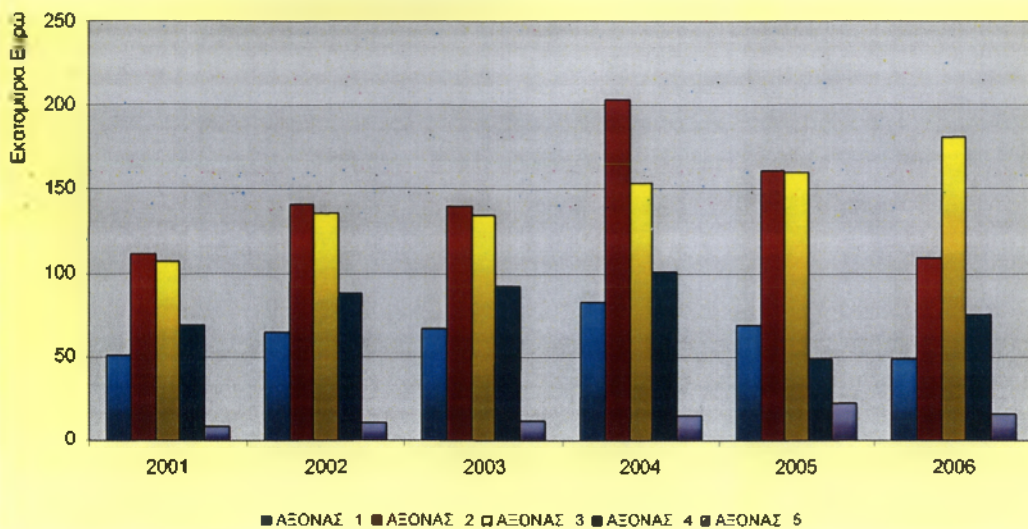
ΤΑΜΕΙΑ

ΕΚΤ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΚΟΙΝΩΝΙΚΟ ΤΑΜΕΙΟ

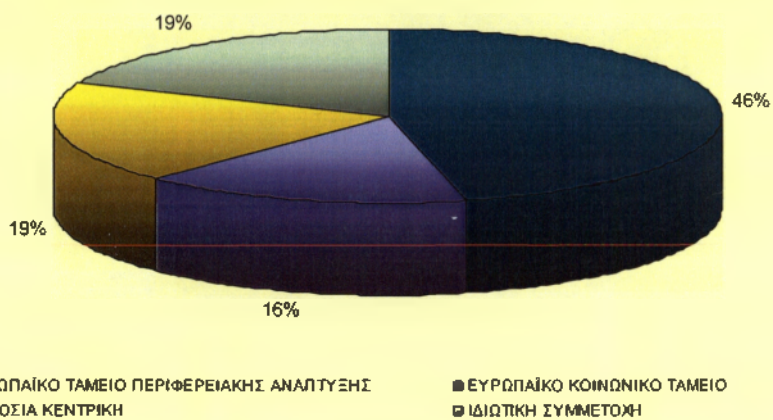
ΕΤΠΑ: ΕΥΡΩΠΑΪΚΟ ΤΑΜΕΙΟ ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΗΣ ΑΝΑΠΤΥΞΗΣ

Πίνακας 1.1. Κατανομή προϋπολογισμού έργων του ΕΠ ανά άξονα και χρηματοδοτικό μέσο

**ΕΠΙΧΕΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΡΟΫΠΟΛΟΓΙΣΜΟΥ ΑΝΑ ΕΤΟΣ ΚΑΙ ΑΞΟΝΑ ΠΡΟΤΕΡΑΙΟΤΗΤΑΣ**

**ΕΠΙΧΕΡΗΣΙΑΚΟ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΚΟΙΝΩΝΙΑ ΤΗΣ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΣ
ΚΑΤΑΝΟΜΗ ΠΟΡΩΝ ΑΝΑ ΧΡΗΜΑΤΟΔΟΤΙΚΟ ΜΕΣΟ**

Πηγή: Ο.Π.Σ "ΕΡΓΟΡΑΜΑ"